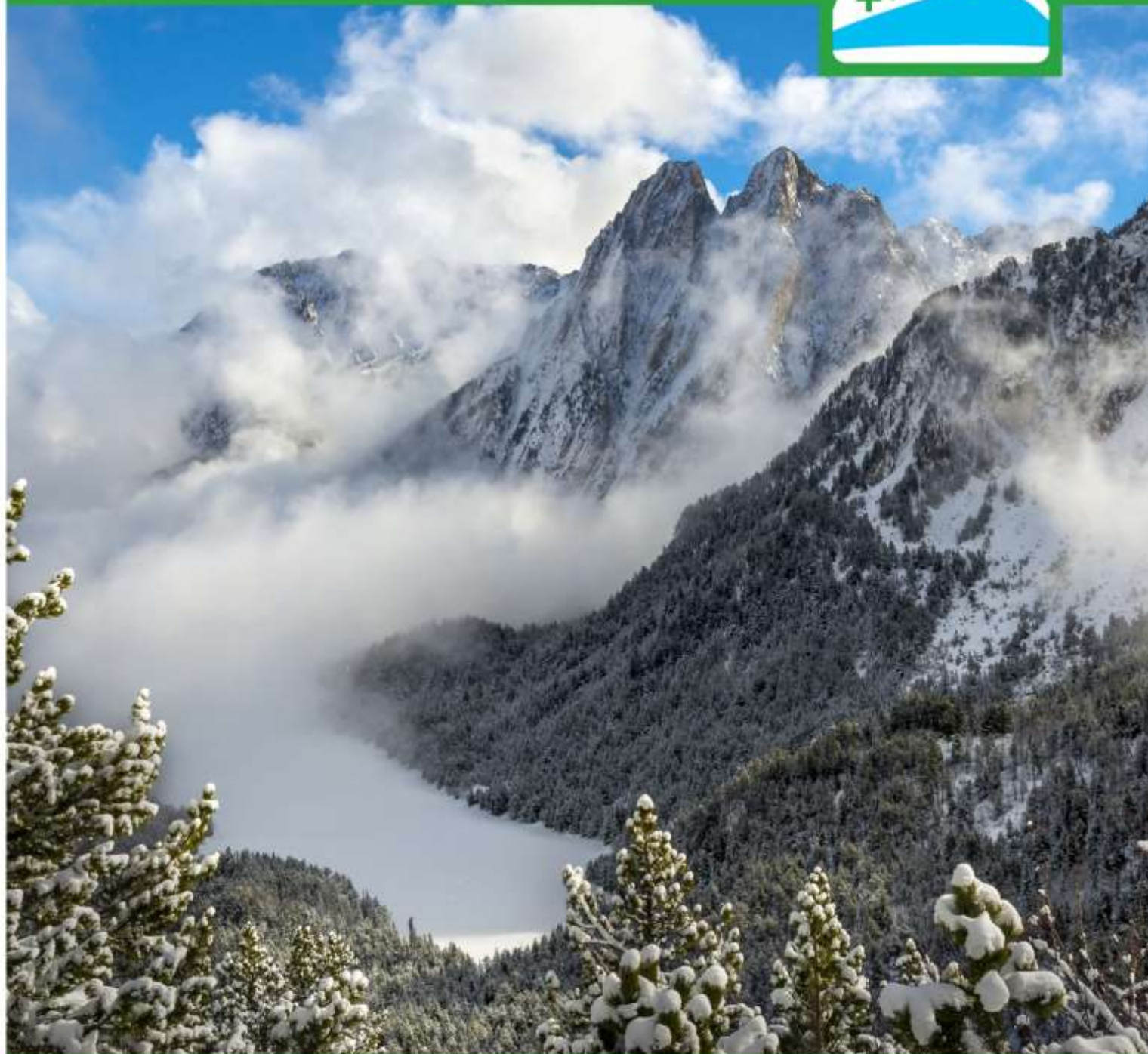

MEMÒRIA 2018

Aprovació pel Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici en la sessió de l'11 d'octubre de 2019.

Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat

MEMÒRIA 2018

Índex

I. Informació general	6
Normativa aplicable	14
Principals valors	18
Inventari d'equipaments	22
Mapa	26
Objectius estratègics	27
II. Actuacions executades	28
Presentació i principals actuacions	30
Eix 1. Gestió Preventiva	33
1.1. INFORMES I AUTORITZACIONS	33
1.1.1. Informes	33
1.1.2. Autoritzacions	34
1.1.3. Targetes d'accés	34
1.2. VIGILÀNCIA	34
Eix 2. Gestió Activa	36
2.1. CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL	36
2.1.1. Gestió HIC (Gestió hàbitats)	36
2.1.2. Gestió EIC (Gestió espècies).....	39
Fauna	39
2.2. GESTIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL, ETNOLÒGIC I PAISATGE	39
2.2.1. Patrimoni cultural i etnològic	40
2.3. ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL	41
2.3.1. Equipaments i infraestructures d'ús públic	41
2.3.2. Informació als visitants.....	41
2.3.3. Educació ambiental.....	43
2.3.4. Voluntariat	44
2.3.6. Control de visitants	45
2.4. DINAMITZACIÓ SOCIOECONÒMICA.....	48
2.4.1. Millora rural.....	48
2.4.2. Turisme sostenible.....	49
2.5. Gestió sostenible dels recursos naturals	50
2.5.1. Gestió forestal.....	50
2.6. GESTIÓ D'AJUTS	50
2.7. CONSERVACIÓ D'INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS	50
2.7.1. Edificacions i equipaments per la gestió i l'administració	50
2.7.2. Instal·lacions d'acollida als visitants	51
2.7.3. Xarxa viària, pistes forestals i aparcaments	51
2.7.4. Manteniment i millora de la xarxa de senders	52
2.7.5. Senyalització.....	54
Eix 3. Planificació	55
3.1. PLANS	55
3.1.3. Plans específics Parc.....	55
3.2. PLANS I PROGRAMES EXTERNS	56
Eix 4. Millora del coneixement i base de dades	57
4.2. Estudis i programes de seguiment.....	57
4.2.1. Investigació.....	57
4.2.2. Seguiments de fauna	59
4.2.3. Seguiments de flora	61
4.2.4. Seguiments dels sistemes naturals.....	61
4.3. FORMACIÓ	65
4.3.1. Cursos organitzats	65
4.3.2. Assistència a cursos	65
4.3.3. Intercanvis amb l'Organismo Autónomo Parques Nacionales	66

4.4.	CENTRE DE DOCUMENTACIÓ.....	66
4.4.1.	Servei d'informació	66
4.4.2.	Monografies	67
4.4.3.	Publicacions periòdiques	67
4.4.4.	Arxiu fotogràfic.....	67
4.5.	JORNADES.....	67
4.5.1.	Jornades Investigació Parc	67
Eix 5.	Governança	69
5.1.	ÒRGAN RECTOR I ÒRGANS COL-LABORADORS	69
5.1.1.	Patronat	69
5.1.2.	Reunions directors/subdirector	71
5.2.	EQUIP DE GESTIÓ	73
5.2.1.	Dotació de personal	74
5.2.2.	Estudiants en pràctiques.....	77
5.2.3.	Riscos, seguretat i higiene	77
5.3.	RELACIONS I COL-LABORACIONS INSTITUCIONALS.....	78
5.3.1.	Relacions Administració Local	78
5.3.2.	Relacions Organismes i entitats.....	78
5.3.3.	Relacions estatals.....	78
5.3.4.	Relacions externes	79
5.3.5.	Col·laboracions i Convenis	79
5.3.6.	Visites protocol·làries.....	80
5.4.	GESTIÓ ECONÒMICA	80
5.4.2.	Règim d'Autonomia Econòmica	80
5.5.	GESTIÓ ADMINISTRATIVA	81
5.5.2.	Reunions	81
5.6.	FUNCIONAMENT I MANTENIMENT BÀSIC	82
5.7.	Certificacions.....	82
5.7.1.	Sistema de Gestió Ambiental.....	82
5.7.2.	Qualitat i eficàcia en la gestió de l'ús públic	85
5.7.3.	Certificació Reserva i Destinació Turística Starlight	88
5.8.1.	Acústica i Lumínica	88
5.8.2.	Xarxa Natura 2000.....	89
Eix 6.	Comunicació i divulgació	90
6.1.	IMATGE GRÀFICA I PUBLICACIONS.....	90
6.1.1.	Publicacions pròpies	90
6.1.2.	Publicacions externes	91
6.2.	WEBS I XARXES SOCIALS	93
6.3.	FIRES, CONGRESSOS, JORNADES	94
6.3.1.	Fires	94
6.3.2.	Congressos i Jornades	94
6.4.	PREMSA I MITJANS DE COMUNICACIÓ.....	94
6.4.1.	Premsa	94
6.4.2.	Atenció als mitjans de comunicació	94
6.5.	CONCURSOS, EXPOSICIONS.....	95
6.5.1.	Concursos	95
6.5.2.	Exposicions	95
III.	Execució econòmica.....	96
IV.	Annexes.....	100
	Annex 1 – Resum visitants atesos	102
	Annex 2 – Evolució pernотacions refugis 2003-2018.....	106
	Annex 3 – Comptadors automàtics.....	110
	Annex 4 – Tasques brigada de manteniment	116
	Annex 5 – Ajuts atorgats	120

I. INFORMACIÓ GENERAL

Dades generals

El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (PNAESM) neix al ser declarat com a tal per Decret de 21 d'octubre de 1955 del Ministeri d'Agricultura (BOE 25, 21-11-55) sota les directrius emanades de la Llei de Parcs Nacionals de 1916. És un dels quinze parcs de la xarxa de parcs nacionals de l'Estat espanyol i l'únic d'aquesta categoria a Catalunya.

El 1988 es publica la Llei 7/1988, de 30 de març, de reclassificació del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Aquesta Llei estableix la necessitat de dotar al Parc d'un document marc de programació de la gestió i dels usos. El primer Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) del Parc es va aprovar l'any 1993.

Després de diverses pròrrogues, al febrer de 2003, es va aprovar el segon PRUG. Aquest document s'ajusta a les previsions del Pla Director de Parcs Nacionals vigent i és el principal document de planificació i regulació del PNAIESM, on es defineixen els objectius de gestió i la regulació d'usos i activitats com ara:

- Assegurar la conservació dels processos naturals i els valors culturals.
- Definir l'ús públic, promoure l'educació i divulgació dels valors ecològics i integrar la població de la zona en les seves activitats.
- Promoure la investigació científica sobre el patrimoni natural, etnològic i cultural.

Aquests objectius han de ser assolits durant els període de vigència que té el PRUG (quatre anys, prorrogables per dos anys més).

El PNAESM i el seu entorn engloba un patrimoni natural i cultural d'un valor excepcional, per la qual cosa s'ha implantat un sistema de gestió ambiental per tal de minimitzar l'impacte, al medi natural, de les activitats que s'hi desenvolupen i establir-hi un correcte comportament ambiental que permeti la preservació d'aquest patrimoni.

Raó social

Activitat empresarial codi **NACE O84.1.2**, que regula les activitats sanitàries, educatives i culturals i altres serveis socials, excepte Seguretat Social.

Direcció: Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici

C/ de les Graieres 2

25528 Boi

Telèfon: 973 696 189

Fax: 973 696 154

CIF: Q-2500328-F

Correu electrònic: pnaiguestortes@gencat.cat

Pàgina web: <http://parcsnaturals.gencat.cat/ca/aiguestortes>

SITUACIÓ

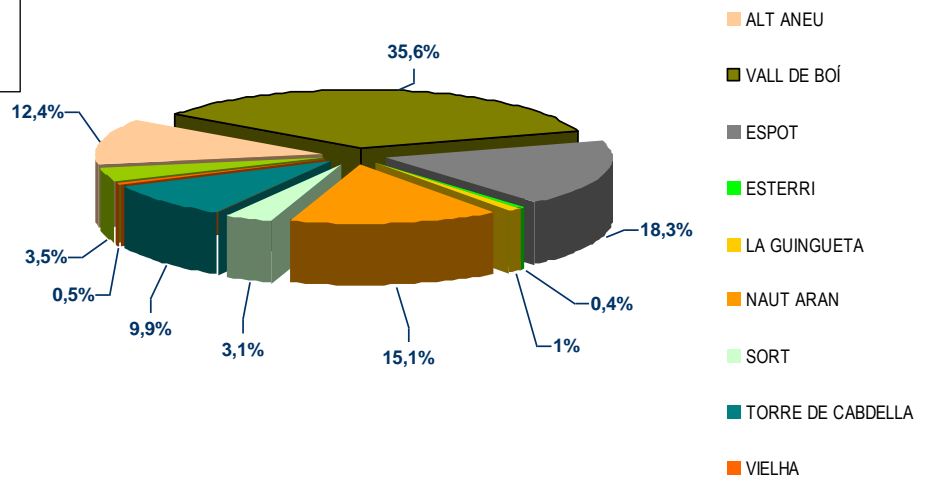
S'ubica als Pirineus Centrals, a l'extrem nord-occidental de Catalunya. La seva superfície total actual és de 40.852 hectàrees, de les quals 14.119 corresponen a la zona central i les 26.733 restants a l'anomenada zona perifèrica de protecció (ZPP). Aquest extens territori abraça quatre comarques del Pirineu de Lleida: l'Alta Ribagorça, el Pallars Sobirà, la Val d'Aran i el Pallars Jussà.

Un total de deu municipis aporten part dels seus termes municipals a aquest espai natural protegit, que acull cada any més de 600.000 visitants segons les estimacions fetes.

Municipis inclosos a l'Àrea d'Influència socioeconòmica

Alt Àneu, Espot, Esterri d'Àneu, La Guingueta d'Àneu, Naut Aran, Sort, Torre de Cabdella, Vall de Boí, Vielha e Mijaran i Vilaller

SUPERFÍCIES

Parc Nacional	14.119 ha
Zona d'ús especial	14.760 ha
Zona d'ús moderat	28,05 ha
Zona d'ús restringit	13.733,32 ha
Zona de reserva	317,63 ha
Zona perifèrica	26.733 ha
Zona de reserva integral	93,56 ha
Zona d'especial interès ecològic i paisatgístic	6.010,43 ha
Zona perifèrica d'ús especial	61.181 m
Zona de protecció exterior	20.629,01 ha
Zona d'influència socioeconòmica	1.447,50 Km²

FIGURES DE PROTECCIÓ

Xarxa Natura 2000: és una xarxa europea d'espais naturals que té per objectiu fer compatible la protecció de les espècies i els hàbitats naturals i seminaturals amb l'activitat humana que s'hi desenvolupa. Natura 2000 és la iniciativa política europea més important de conservació de la natura.

- ⌘ El 5 de setembre de 2006, el Govern de Catalunya va aprovar la proposta catalana de Natura 2000. Aquesta aprovació implica la designació de noves zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i la proposta de nous llocs d'importància comunitària (LIC), però també recull les ZEPA designades i els LIC aprovats amb anterioritat. Posteriorment, la xarxa Natura 2000 ha estat modificada pels Acords de Govern 115/2009, 138/2009 i 150/2009.

Lloc d'Importància Comunitària de la Regió Biogeogràfica Alpina (LIC): En virtut a l'article 4 la Directiva 79/409/CEE i que figuren a l'annex 92/43/CEE s'ha creat un LIC amb el nom d'Aigüestortes, encara que l'espai integrat en aquesta xarxa ocupa una extensió que ultrapassa els límits propis del PNAIESM amb aproximadament 46.000 hectàrees d'extensió.

Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA): El Parc també va ser declarat Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) al setembre de 1987 d'acord amb la Directiva 79/409 CEE de conservació de les aus.

Zona Especial de Conservació de la Regió biogeogràfica alpina (ZEC). Per Acord GOV/176/2013, de 17 de desembre, pel qual es declaren les zones especials de conservació de la regió biogeogràfica alpina, integrants de la xarxa Natura 2000, i se n'aprova l'instrument de gestió.

Espais d'Interès Natural (PEIN Aigüestortes)

RAMSAR: El Conveni de Ramsar és un tractat intergovernamental que serveix de marc per a l'acció nacional i la cooperació internacional per a la conservació i l'ús racional de les zones humides i els seus recursos.

El PNAIESM és inclòs a la llista del Conveni de Ramsar, relatiu als aiguamolls d'importància internacional especialment com a hàbitat d'aus aquàtiques. El PNAIESM engloba la major concentració d'estanys d'alta muntanya d'Europa, a més d'una gran quantitat de molles i torberes associades.

IUCN: Es una organisme internacional dedicat a la conservació dels recursos naturals. La missió de la IUCN és la promoció i assistència a les societats de tot el món perquè conservin la integritat i biodiversitat de la naturalesa i assegurin que l'ús dels recursos naturals és equitatiu i ecològicament sostenible.

El PNAIESM té la categoria II de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura i els Recursos Naturals.

ALTRES RÈGIMS DE PROTECCIÓ

Forests Catalogades d'Utilitat Pública

- Propietat d'ens local: 11 forests (20.349,00 ha)
- Propietat de la Generalitat: 6 forests (17.969,17 ha)

Ordre de 18 de gener de 1995 Arbres Monumentals

- Avet de la Cremada
- Avet del Barranc de Morrano
- Pi de Peixerani
- Grèvols de Llavedes
- Avet de la Solaneta
- Pi de Monestero
- Pi de la Valleta Seca

INTEGRACIÓ EN ALTRES XARXES

Xarxa de Parcs Nacionals: Mitjançant el Consejo de la Red de Parques Nacionales i la Comisión interadministrativa para la cooperació de los Parques Nacionales

L'Organisme Autònom Parcs Nacionals (OAPN) és una entitat pública adscrita al Ministerio de Agricultura, Alimentación, y Medio Ambiente responsable, en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, de la coordinació general dels Parcs Nacionals, i de la projecció de la Xarxa que aquests espais formen.

Igualment és l'ens tutelar de l'aplicació a Espanya del Programa MaB de la UNESCO i de la coordinació de la Xarxa de Reserves de Biosfera. Complementàriament, gestiona un ampli patrimoni de centres singulars i finques pròpies com a referència i exemple de conservació i ús sostenible dels recursos naturals

Parcs Nacionals completa la seva acció amb una capacitat instrumental per donar suport a accions en matèria d'educació ambiental, conservació de biodiversitat, divulgació de coneixements i experiències, servir d'escenari per a la posada en comú de capacitats, i integrar a la societat en la nova cultura ambiental.

El Node LTER - Aigüestortes: A l'any 2008 es va crear el node LTER Aigüestortes dins la xarxa LTER-Espanya. Aquesta xarxa d'investigació ecològica a llarg termini (Long-Term Ecological Research) és una iniciativa de col·laboració entre científics, gestors i institucions per a promoure la investigació dels processos ecològics a gran escala a partir de diferents àrees d'estudi.

INSTRUMENTS DE PLANIFICACIÓ

El Pla rector d'ús i gestió (PRUG)

El PRUG és el document principal de planificació i de regulació del PNAESM. Defineix uns programes d'actuació que s'han d'executar durant el seu període de vigència i fa una estimació econòmica del seu cost. Els programes comprenen tots els àmbits d'actuació dins del PNAESM, des de la conservació dels valors naturals fins a les relacions amb la població local (Decret 39/2003, de 4 de febrer)

- **Pla director de la Xarxa de Parcs Nacionals** (Reial Decret 389/2016, de 22 d'octubre)
- **Pla d'ús públic** (aprovat pel Patronat 28.05.2005)
- **Pla bàsic de prevenció d'incendis 2010-2015 (3a revisió)** (Resolució de DGMN de 23 de juliol de 2010)
- **Pla estratègic del Parc** (aprovat pel Patronat 22.04.09).
- **Pla de tancament de pistes forestals** (Ordre de 20 d'octubre 1997 i Ordre MAH-160-2004, de 6 de maig, de modificació de l'Ordre de 20 d'octubre de 1997).
- **Pla d'autoprotecció del visitant**

CERTIFICACIONS

El Parc disposa de les següents certificacions:

- Reglament CE 761/2001 d'adhesió al sistema comunitari de gestió i auditoria ambiental EMAS.
- Qualitat turística (per l'Institut para la Calidad Turística Española)
- Certificat de gestió ambiental sostenible PEFC del Bosc de Jou – Bosc de Son (per Bureau Veritas)
- Certificat d'excel·lència Tripadvisor
- Destinació Turisme Familiar dins la Vall de Boí i les Valls d'Àneu (per l'Agència Catalana de Turisme).
- Certificació com a Destinació Turística i Reserva Starlight.

Normativa aplicable

Legislació catalana

- Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Llei 7/1988 de 30 de març, de reclassificació del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Llei 22/1990 de 28 de desembre, de modificació parcial dels límits de la zona perifèrica de protecció del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Llei 9/1995 de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Llei 12/2006, del 27 de juliol, de mesures en matèria de medi ambient i de modificació de les Lleis 3/1988 i 22/2003, relatives a la protecció dels animals, de la Llei 12/1985, d'espais naturals, de la Llei 9/1995, de l'accés motoritzat al medi natural, i de la Llei 4/2004, relativa al procés d'adequació de les activitats d'incidència ambiental.
- Llei 3/2010, del 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis.
- Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya
- Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran
- Llei 8/2012, del 25 de juny, de modificació dels límits i la denominació de la Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars - Aran.
- Llei 1/2015, del 5 de febrer, del règim especial d'Aran.
- Decret legislatiu 11/1994, de 26 de juliol, pel qual s'adequa la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals.
- Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.
- Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.
- Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural.
- Decret 282/1994, de 29 de setembre, pel qual s'aprova el Pla de recuperació del trencalòs a Catalunya.
- Decret 234/1996, de 5 de juliol, pel qual s'amplia el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 84/1997, d'1 d'abril, sobre la gestió del règim d'autonomia econòmica dels espais naturals de protecció especial adscrits al Departament de Medi Ambient.
- Decret 166/1998 de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Decret 324/2000, de 27 de setembre, pel qual s'adequa la composició del Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 39/2003, de 4 de febrer, pel qual s'aprova el Pla Rector d'Ús i gestió del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Decret 278/2007, de 18 de desembre, de modificació del Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural.
- Decret 172/2008, de 26 d'agost, de creació del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Decret 30/2015, de 3 de març, pel qual s'aprova el catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i es fixa el contingut d'aquestes mesures.
- Decret 212/2015, de 22 de setembre, de modificació parcial del Decret 342/2011, de 17 de maig, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat, i del Decret 270/2013, de 23 de desembre, de reestructuració del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.
- Decret 226/2016, de 15 de març, de modificació del Decret 342/2011, de 17 de maig, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat.
- Decret 277/2016, de 2 d'agost, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat
- Decret 29/2018, de 7 de juny, de reestructuració del Departament de Territori i Sostenibilitat.
- Ordre de 17 de desembre de 1993, sobre l'accés dels vehicles de servei públic de transport discrecional de viatgers fins a 9 places, dels propietaris de terrenys i dels veïns domiciliats als

municipis d'Espot i de Barruera, al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

- Ordre de 18 de gener de 1995, de declaració d'arbres monumentals i d'actualització de l'inventari dels arbres declarats d'interès local i comarcal.
- Ordre de 17 de juny de 1997, de desenvolupament de les normes sobre gestió en règim d'autonomia econòmica dels espais naturals de protecció especial.
- Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual s'aprova el pla de tancament de les pistes forestals del parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i la zona perifèrica de protecció.
- Ordre MAB/138/2002, de 22 de març, pel qual s'aprova el Pla de conservació de la llúdriga.
- Ordre PTO/46/2002, de 19 de febrer, per la qual es regulen determinats aspectes de la prestació del servei públic de transport discrecional de persones amb vehicles de fins a nou places al parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre MAH/160/2004, de 6 de maig, de modificació de l'Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual s'aprova el Pla de tancament de pistes forestals del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i la zona perifèrica de protecció.
- Ordre AAM/103/2012, de 12 d'abril, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts per al finançament d'actuacions a la zona d'influència socioeconòmica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, i es convoquen els corresponents a l'any 2012.
- Ordre AAM/133/2013, de 10 de juny, per la qual s'aproven els preus públics per a la prestació de serveis en els espais naturals de protecció especial.
- Ordre INT/320/2014, de 20 d'octubre, per la qual s'aprova el contingut de la documentació tècnica per efectuar la intervenció administrativa per part de la Generalitat, establerta a la Llei 3/2010, del 18 de febrer, de prevenció i seguretat en matèria d'incendis en establiments, activitats, infraestructures i edificis, i també el model de certificat d'adequació a les mesures de prevenció i seguretat en matèria d'incendis.
- Ordre TES/271/2016, de 5 d'octubre, de declaració d'arbres i arbredes monumentals.
- Resolució GAP/865/2010, de 15 de març, relativa a la delimitació entre els municipis d'Alt Àneu i de Naut Aran.
- Resolució MAH/1606/2010, de 7 d'abril, per la qual s'aprova l'atermenament parcial de les forests números 323 i 324 del Catàleg d'Utilitat Pública de Lleida, anomenades respectivament Ribera de Sant Nicolau, de Caldes, Llacs, Capsera de Caldes, Port de Caldes i Font de Sant Martí i Capçalera de Sant Nicolau, propietat de la Generalitat de Catalunya.
- Resolució AAM/1268/2012, de 25 de juny, per la qual es declara d'utilitat pública la forest anomenada Pont de Pallers, situada al terme municipal d'Espot.
- Resolució AAM/732/2015, de 9 d'abril, per la qual s'aprova la catalogació, descatalogació i canvi de categoria d'espècies i subespècies del Catàleg de flora amenaçada de Catalunya.
- Resolució d'11 de febrer de 2016, de nomenament dels representants de les administracions de la Generalitat de Catalunya i municipals al Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici
- Resolució de 30 de juny [de 2017] per la qual s'autoritza els/les directors/directores dels Serveis Territorials de Departament de Territori i Sostenibilitat de Barcelona, Tarragona, Terres de l'Ebre, Catalunya Central, Lleida i Girona i als responsables dels òrgans gestors dels espais naturals, a signar diverses autoritzacions d'activitats que poden afectar les espècies de fauna salvatge.
- Acord GOV/112/2006, de 5 de setembre, pel qual es designen zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i s'aprova la proposta de llocs d'importància comunitària (LIC).
- Acord GOV/176/2013, de 17 de desembre, pel qual es declaren les zones especials de conservació de la regió biogeogràfica alpina, integrants de la xarxa Natura 2000, i se n'aprova l'instrument de gestió.
- Anunci pel qual es fa pública la modificació dels preus aplicables al servei públic de transport discrecional de persones amb vehicles de fins a nou places al Parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Aprovació del Pla Bàsic de Prevenció Incendis 3a revisió.
- Ordenança núm. 16 reguladora de l'accés motoritzat des de la "Serradora" fins a l'aparcament del Prat de Pierró a l'època d'hivern.
- ORDRE TES/79/2018, de 20 de juny, per la qual s'aproven els preus públics per a la prestació de serveis en els espais naturals de protecció especial.

Legislació estatal

- Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient incorpora les directives 2003/4/CE i 2003/35/CE).
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i Biodiversitat.
- Llei 30/2014, de 3 de desembre, de Parcs Nacionals.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions
- Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.
- Reial Decret 1229/2005, de 13 d'octubre, pel qual es regulen les subvencions públiques amb càrrec als Pressuposts Generals de l'Estat en les àrees d'influència socioeconòmica dels Parcs Nacionals.
- Real Decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.
- Reial Decret 649/2011, de 9 de maig, pel qual es modifica el Real Decret 12/2008, de 11 de gener, pel qual es regulen la composició i el funcionament del Consell de la Xarxa de Parcs Nacionals, i el Real Decret 948/2009, de 5 de juny, pel qual es determinen la composició, les funcions i les normes de funcionament del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.
- Reial Decret 401/2012, de 17 de febrer, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.
- Reial Decret 278/2016, de 24 de juny, pel qual s'estableixen les bases reguladores per a la concessió de subvencions per a la realització de programes de voluntariat en el marc del pla de sensibilització i voluntariat en la Red de Parques Nacionales i centres i finques adscrits a l'Organismo Autónomo Parques Nacionales.
- Reial Decret 389/2016, de 22 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla Director de la Xarxa de Parcs Nacionals.
- Reial Decret 598/2016, de 5 de desembre, pel qual es regula la composició, funcions i funcionament del Consell de la Xarxa de Parcs Nacionals.
- Decret de 21 d'octubre de 1955, pel qual es crea el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Ordre PRE/1841/2005, de 10 de juny, per la qual es modifica parcialment l'Ordre de 18 de gener de 1993, del Ministerio de Relaciones con las Cortes y de la Secretaria del Gobierno, sobre zones prohibides i restringides al vol.
- Ordre AAA/838/2012, de 20 d'abril, sobre delegació de competències del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.
- Ordre AAA/888/2012, de 24 d'abril, sobre delegació de competències a l'Organismo Autónomo Parques Nacionales.
- Ordre AAA/1402/2012, de 19 de juny, per la qual es modifica l'Ordre AAA/838/2012, de 20 d'abril, sobre delegació de competències del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente.
- Ordre AAA/1536/2013, de 5 d'agost, per la que es modifica l'Ordre AAA/888/2012, de 24 d'abril, sobre delegació de competències a l'Organismo Autónomo Parques Nacionales.
- Ordre AAA/38/2016, de 18 de gener, per la que s'estableix la composició, funcions i funcionament del Comitè de Col·laboració i Coordinació de Parcs Nacionals, de les Comissions de Coordinació i del Comitè Científic de Parcs Nacionals.
- Resolució de 17 de gener de 2006, de la Direcció General per a la Biodiversitat, per la que es disposa la publicació de l'Acord de Consell de Ministres de 16 de desembre de 2005, pel qual s'autoritza la inclusió a la llista del Conveni de Ramsar (2 de febrer de 1971), relatiu a zones humides d'importància internacional especialment como hàbitat d'aus aquàtiques, de las següents zones humides espanyoles: Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, humedales del macizo de Peñalara, humedales de la Sierra de Urbión, Paraje Natural Punta Entinas-Sabinar, Reserva Natural Complejo Endorreico de Espera, Reserva Natural Laguna del Conde o El Salobral, Reserva Natural Laguna de Tíscar, Reserva Natural Laguna de los Jarales, Humedales y Turberas de Padul, Paraje Natural Laguna de Palos y las Madres, Reserva Natural Laguna Honda, Reserva Natural Laguna del Chinche, Reserva Natural Lagunas de Campillos, Paraje Natural Brazo del Este, així como l'ampliació de la zona Ramsar Doñana i la redefinició de límits de la zona Ramsar Laguna y arenal de Valdoviño.

Legislació comunitària

- Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.
 - Directiva 97/62/CE del Consell de 27 d'octubre de 1997 per la que s'adapta al progrés científic i tècnic la Directiva 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de fauna i flora silvestres.
 - Directiva 2000/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2000, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües.
 - Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres.
 - Directiva 2013/17/UE del Consell, de 13 de maig de 2013, per la que s'adapten determinades directives en l'àmbit del medi ambient, amb motiu de l'adhesió de la República de Croàcia.
-

Xarxa Natura 2000

- Decisió de la Comissió, de 22 de desembre de 2003, per la que s'adopta la llista de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica alpina.
 - Decisió d'Execució (UE) 2019/17 de la Comissió, de 14 de desembre de 2018, per la que s'adopta la dotzena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica alpina.
-

Principals valors

Valors climatològics	Descripció
	<p>La climatologia del parc es troba molt condicionada per diversos factors. Un dels més importants és la diferència altitudinal de la seva superfície la qual oscil·la entre els 1.200 i els 3.033 m que, juntament amb la distinta orientació de les seves valls, faciliten l'existència d'un gran nombre de microclimes diferents, amb una major influència oceànica a les valls situades a la vessant nord i a l'oest, i d'influència mediterrània als espais que miren a l'est o al sud. A les zones altes, el clima és uniforme i les precipitacions d'aigua o neu poden arribar a ser de l'ordre dels 1.500 mm anuals.</p> <p>A l'hivern el clima és extrem. L'observatori meteorològic d'Estany Gento posseeix el rècord de temperatura mínima a la Península Ibèrica (-32 °C el 02/02/1956) i Cabdella destaca per ser el lloc més humit de Catalunya amb 1.212,9 mm entre 1961-1990; a l'Estany de Sant Maurici (1.900m) la temperatura mitjana és inferior al 0 °C durant 4 mesos de l'any. La mitja estival es troba entre els 15 °C a les cotes més baixes, prop de l'estany de Llebre i d'Espot, i amb valors d'entre 6 i 7 °C als cims més elevats a l'entorn dels 3000m. Aquestes temperatures donen lloc a paisatges on el gel i la neu són protagonistes durant força mesos a l'any. Com a contrapunt, el període estival dona pas a l'eclosió de la vegetació característica de les zones d'alta muntanya.</p>
Valors geològics	Descripció
	<p><i>Època actual</i></p> <p>Destaca pels seus relleus quaternaris sobre granits i pissarres que formen diverses formes de relleu abrupte, espectacular i singular, a causa del model glacial i periglacial (tarteres, congostos, llacs, circs glacials, estanys, valls amb perfil de "U", etc). A més del granit, en el sector nord-est i sud-est apareixen pissarres, esquists i calcàries. En el sector sud-oriental apareixen materials calcaris del Devonianà. Elements d'interès geomorfològic del domini Pirinenc: vall Glaciari de Molières, el relleu glacial d'Amitges i els Encantats, l'allau d'arrossegalls de Senet i els ambients lacustres.</p> <p>El tipus litològic dominant, en superfície, és un granodiorita-monzogranit, que pot ser reconegut en nombrosos sectors. Els tipus litològics de major interès es presenten, pel contrari, en afloraments d'extensió reduïda. Aquests són els gabres, gabronorites i diorites que formen part de la unitat de Boí, i les tonalitats biotítics presents en els circs de Serradé i Gémena. Les roques que representen els estats més diferenciats de la intrusió d'aquest massís plutònic són els sienogranits, que afloren en els circs d'Estany Negre, Travessany, Colomèrs i Estany de Gerber.</p>

Valors edafològics	Descripció
	<p>Presenta un tipus de sòl rar en el Pirineu i inexistent a la resta del país: són els espodosòls, caracteritzats per una forta il·liviació de ferro i alumini.</p> <p>També destaquen els histosòls (torberes), localitzats sobretot en el pis subalpí. Destaquen per la seva raresa i estan valorats per la vegetació que en ells es desenvolupa, sobretot si drenen aigües carbonatades.</p>
Valors hidrològics	Descripció
	<p>El sistema hídic és molt ric i complex. L'aigua és un element fonamental del paisatge i de la dinàmica funcional del sistema natural del PNAESM. La seva distribució heterogènia a l'espai enriqueix la diversitat dels ecosistemes terrestres.</p> <p>L'element més singular són els més de 450 estanys alpins d'origen glacial, estanyets, basses, etc.</p> <p>Conté també un entramat de cursos d'aigua corrent, alguns d'ells salvant un enorme desnivell, com el riu Monestero o l'Escrita, amb més de 2.000 metres, i el riu Sant Nicolau, amb un desnivell de 1.800 metres en un recorregut de 15 quilòmetres.</p>
Valors paisatgístics	Descripció
 	<p>Dins els valors del PNAESM destaquen per la seva rellevància els valors paisatgístics, ja que engloben els trets més característics i els elements naturals que constitueixen el paisatge.</p> <p>Trets distintius:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Extens paisatge lacustre d'origen glacial amb llargues i esmolades arestes i cims granítics, dels més importants i emblemàtics dins l'àmbit català. ▪ La forma sinuosa del riu de Sant Nicolau a Aigüestortes. ▪ El simbolisme de l'estany de Sant Maurici i dels Encantats. <p>La bellesa escènica de les nombroses valls en forma d'aresta, flanquejades per alts cims de parets verticals i tarterams.</p>

<p>Hàbitats d'interès Comunitari</p>	<p>Hi trobem un total de 30 Hàbitats d'Interès Comunitari. 28 són d'Interès Comunitari <i>no prioritari</i> i 2 d'Interès Comunitari <i>prioritari</i>.</p>
<p>Valors botànics</p>	<p>Descripció</p>
	<p>La vegetació forma un mosaic de notable diversitat típicament pirinenc, en funció de diversos factors ambientals. Els pisos montans i subalpins presenten fagedes (<i>Scillo-Fagetum</i>), boscos mixtos caducifolis (<i>Tilio-Acerion</i>), bedollars (<i>Goodyero-Abietetum</i>), pinedes de pi roig (<i>Deschampsio-Pinion</i>) i de pi negre (principalment <i>Rhododendro-Pinetum uncinatae</i>), matollars (<i>Calluno-Ulicetea</i>, <i>Juniperion nanae</i>) i les torberes.</p> <p>El paisatge alpi és de gran interès fitogeogràfic, amb extenses comunitats endèmiques del Pirineus, com les pastures de <i>Festucion gauteri</i>, <i>Primulion intricatae</i>, <i>Festucion airoidis</i>, <i>Festucion eskiae</i>, les gleres de <i>Iberidion spathulatae</i>, <i>Salicion herbaceae</i>, les roques d'<i>Androsacion vandellii</i>, i de <i>Saxifragion mediae</i>. També destaquen algunes comunitats secundàries com les pastures migeuropees (<i>Festuco-Brometes</i>), els prats de sega de muntanya (<i>Trisetum-Polygonion</i>), i els prats de baixa altitud (<i>Arrhenatherion</i>)</p> <p>Les principals espècies de flora són plantes poc comunes o rares en el Pirineu, com <i>Alchemilla pentaphylla</i>, <i>Arenaria biflora</i>, <i>Campanula jauvertiana</i>, <i>Saxifraga androsacea</i>, <i>Pedicularis rosae ssp. allioni</i>, <i>Festuca borderi</i>, <i>Salix daphnoides</i>, <i>Pinguicula alpina</i>, etc. L'espai conté, també, una elevada riquesa criptogàmica i briofítica amb diverses espècies artíctic-alpines úniques a la Península Ibèrica i algunes relíquies terciàries. Destaquen per la seva notable diversitat els gèneres <i>Andreaea</i> i <i>Sphagnum</i>.</p> <p>També destaquen <i>Isoetes echinospora</i>, <i>Nitella syncarpa</i> i <i>Potamogeton alpinus</i>.</p>
<p>Valors faunístics</p>	<p>Descripció</p>
	<p>És la pròpia de l'alta muntanya pirinenca, tot i que a les zones més baixes penetra la fauna mediterrània. En total destaquen 340 espècies de vertebrats, de les quals 173 estan protegides.</p> <p>Dins les espècies amenaçades o rares destaquen el trençalòs, l'àliga daurada, el gall fer, la perdiu blanca, el mussol pirinenc, la perdiu xerra, el pela-roques, el milà reial, l'ermíni, la llúdriga, l'almesquera, el tritó pirinenc i la sargantana pirinenca.</p> <p>De la fauna invertebrada destaca la presència d'espècies de mol·luscs que es troben de forma relictual als Pirineus, com <i>Pisidium hibernicum</i> i <i>Discus ruderatus</i> o <i>Phenacolimax annularis</i>, que no es troba a la resta del Pirineus. Hi ha espècies rares de coleòpters com <i>Carabus rutilans ssp. opulentus</i> i <i>Rosalia alpina</i>.</p>

Valors socials i culturals	Descripció
	<p>L'aprofitament turístic del PNAESM, juntament amb els importants recursos del patrimoni artístic i els valors paisatgístics, han constituït els principals inductors dels canvis socioeconòmics que han experimentat aquests municipis.</p> <p>Els principals elements artístics remarcables són la Capella de Sant Maurici i l'ermita romànica de Sant Nicolau. Cal fer especial menció a l'existència d'importants mostres de l'art romànic, a la Val d'Aran, la Vall Fosca, les valls d'Àneu i, sobretot, a la Vall de Boí, el qual ha estat declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO (any 2000)</p> <p>La UNESCO ha declarat també Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat les Festes del Foc del Solstici d'Estiu dels Pirineus, que es celebren a 63 municipis d'ambdós costats del Pirineu, alguns dels quals formen part de la zona d'influència socioeconòmica del Parc.</p>
Valors arqueològics	Descripció
	<p>A les prospeccions realitzades al PNAESM, s'han identificat i documentat un total de 344 troballes arqueològiques de característiques morfològiques i cronològiques diverses, majoritàriament situades a més de 2.200 metres d'altitud. Del total de restes destaquen conjunts arquitectònics a l'aire lliure, abrics, balmes i coves amb indicis d'ocupació humana (que en alguns casos es remunta al neolític i, fins i tot, al mesolític), art rupestre, eines arqueològiques, carboneres...</p> <p>Aquestes restes han estat trobades en un total de 350 jaciments, la datació dels quals ha permès identificar una ocupació humana continuada al territori des de fa uns 10.700 anys.</p> <p>Fins l'any 2007 no es coneixien en tot el país restes arqueològiques datades a l'època prehistòrica per a àrees alpines. Igualment són sorprenents les traces d'un poblament d'època romana, amb ceràmica de manufactura romana, vidre, etc. en àrees d'alta muntanya.</p>

Inventari d'equipaments

Les oficines administratives, el centre de documentació, una part de les unitats tècniques i la direcció es troben a la Casa del Parc de Boí (Alta Ribagorça), mentre que la resta de les unitats tècniques tenen la seu al centre de visitants d'Espot (Pallars Sobirà).

Actualment es disposa de dues Cases del Parc situades als pobles de Boí (Alta Ribagorça) i Espot (Pallars Sobirà), obertes durant tot l'any, on s'ofereix informació de tota mena (accessos, normativa de protecció, itineraris recomanats, servei de guies interpretadors, servei de transport públic, audiovisuals, exposicions, etc.).

CENTRES COMPLEMENTARIS

INSTAL·LACIÓ	ÚS	IMATGE
Ecomuseu dels pastors de la Vall d'Àssua	Centre complementari d'informació situat al poble de Llessui, obert tot l'any. Actua com a centre d'informació i com a divulgador de la temàtica pastoral dels Pirineus.	
Centre complementari d'Informació de Senet (La Serradora)	Centre d'informació situat al poble de Senet, obert tot l'any. Actua com a centre d'informació i com a divulgador de la fauna dels Pirineus.	
Centre complementari d'Informació d'Estany Gento	Centre d'informació situat a 2000 metres i s'accedeix per mitjà del telefèric d'Estany Gento (Vall Fosca), el qual només està obert a l'estiu.	

ALTRES EQUIPAMENTS

Centre d'Interpretació Ambiental (CIA) Toirigo	Espai i instal·lacions destinades a campaments de joventut.	
Casetes d'informació	Dins el PNAIESM també hi ha diversos punts d'informació distribuïts en els aparcaments i altres llocs que estan oberts durant la temporada alta.	 Informació Prat de Pierró
Xalet d'Aigüestortes	És una caseta de suport a la gestió: serveix pel personal del PNAIESM per refugiar-s'hi al hivern si fa mal temps, per fer pernoctacions quan es fan censos de fauna a primera hora del matí, etc.	
Refugi de la Centraleta	Refugi de muntanya, funciona com a refugi lliure quan el refugi d'Estany Llong és tancat. Situat al sector de Boí. L'ús i les pernoctacions en aquest refugi són molt puntuals.	
Cabanes de Pastors	Cabanes on s'emmagatzema llenya i altres materials i dedicades a acollir pastors de la comarca quan condueixen els ramats. L'ús i les pernoctacions en aquestes cabanes són molt puntuals.	 Cabana del Portarró
Exposició de Pallers	Antic refugi de pescadors condicionat com a petita exposició sobre la fusta.	
Garatges d'Erill i Espot	Garatges on es guarden cotxes del Parc, s'emmagatzema material i és on es localitzen els magatzems finals de residus. El garatge d'Erill la Vall està situat al sector de Boí i el garatge d'Espot al sector d'Espot.	 Garatge Erill
Casa Forestal de Boí (Vall de Boí)	Centre d'arxiu	

REFUGIS PROPIETAT DEL PARC

Refugi d'Estany Llong	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Boí. La gestió del refugi és externa. Certificació AMED	
Refugi del Pla de la Font	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. La gestió del refugi és externa.	
Refugi Ventosa i Calvell	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Boí. La gestió del refugi és externa. Certificació AMED	

ALTRES REFUGIS AL PARC

INSTAL·LACIÓ	ÚS	IMATGE
Refugi d'Amitges	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany al CEC i la seva gestió és externa al PNAESM. Certificació AMED	
Refugi de la Colomina	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de la Vall Fosca. El refugi pertany a la FEEC i la seva gestió és externa al PNAESM.	
Refugi de Colomers	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran. El refugi pertany al Conselh Generau d'Aran (CGA) i la seva gestió és externa al PNAESM.	
Refugi del Gerdar	Refugi de muntanya, el 2009 va tancar al públic, està situat al sector de l'Alt Àneu. El refugi pertany a l'EMD de Sorpe i la seva gestió és externa al PNAESM.	
Refugi d'Ernest Mallafré	Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany a la FEEC i la seva gestió és externa al PNAESM.	

<p>Refugi Josep Ma Blanc</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector d'Espot. El refugi pertany al CEC i la seva gestió és externa al PNAESM. Certificació AMED</p>	
<p>Refugi de Restanca</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran . El refugi pertany al CGA i la seva gestió és externa al PNAESM.</p>	
<p>Refugi de Saboredo</p>	<p>Refugi de muntanya, obert al públic i situat al sector de Naut Aran . El refugi pertany al CGA i la seva gestió és externa al PNAESM.</p>	

Mapa

Objectius estratègics

PRINCIPALS OBJECTIUS ESTRATÈGICS PER L'ESPAI

- Consolidar un equip de gestió suficient.
 - Vetllar per la conservació dels valors naturals, la biodiversitat i garantir el manteniment dels processos naturals.
 - Desenvolupar les línies bàsiques, per definir el sistema d'ús públic i ordenació de les visites de manera compatible amb la conservació del Parc.
 - Fomentar el desenvolupament sostenible de les comarques implicades, integrant els habitants de la zona en les activitats generades pel Parc Nacional.
 - Promoure la investigació i els estudis del medi natural.
 - Desenvolupar les activitats del centenari de la Ley de Parques Nacionales.
 - Analitzar les adaptacions necessàries al nou marc de la Ley de Parques Nacionales.
-

II. ACTUACIONS EXECUTADES

Presentació i principals actuacions

Fets destacats

El dia del 63è aniversari de la creació del Parc s'ha rebut la **certificació com a Destinació Turística i Reserva Starlight**, en reconeixement al compromís per a la defensa de la qualitat del cel nocturn. Aquesta doble certificació té l'objectiu de preservar la qualitat del cel fosc del Parc Nacional, així com també fomentar-ne els diferents valors associats, ja siguin culturals, científics astronòmics, paisatgístics o naturals, i desenvolupar-hi activitats turístiques basades en aquest recurs natural. S'ha treballat també en l'elaboració del Pla d'Acció que marcarà les actuacions a desenvolupar durant els propers anys 2019-2022.

El 20 d'octubre s'ha realitzat l'acte de lliurament dels diplomes d'obtenció de les certificacions a la

Imatge 1: Lliurament diplomes certificació Starlight. Boí.
(Arxiu fotogràfic del Parc).

Casa del Parc de Boí comptant amb la presència del Hble. Sr. Damià Calvet i Valera, conseller del Departament de Territori i Sostenibilitat, el president del Patronat del Parc Nacional, Josep Enric Llebot, l'alcalde la Vall de Boí, Joan Perelada i Ramon i la presidenta de la Diputació de Lleida Rosa Maria Perelló. Així mateix s'ha comptat

també amb la presència d'una representant de la Fundació Starlight, que ha fet l'entrega dels diplomes

acreditatius. A l'acte, que va coincidir amb la pluja d'estels de les Oriònides, va anar seguit d'una sessió d'astronomia al mirador de la Vall, a la localitat de Boí.

A banda d'aquest Pla d'Acció, s'ha treballat també, en col·laboració amb el Servei de Prevenció i Control de la Contaminació Acústica i Lumínica de la Generalitat de Catalunya, en el Pla específic de mesures per a la Zona Especial de Protecció de la Qualitat Acústica (ZEPQA) i de protecció envers la contaminació lumínica (Punt de Referència). Les zones d'especial protecció de la qualitat acústica (ZEPQA), o zones tranquil·les, són àrees que, per les seves singulars característiques, es considera convenient de conservar-ne una qualitat acústica. Els punts de referència són llocs d'especial valor astronòmic o natural que estan en zona de màxima protecció de la contaminació lumínica, dels quals, però, es vol augmentar el grau d'aquesta protecció.

El nombre de visitants ha estat de **552.014 persones**, dades que s'obtenen del registre realitzat en les diferents cases del Parc, centres d'informació i controls d'accés, a aquestes xifres s'hi afegixen també les persones que pernocten als refugis i les que entren a la zona perifèrica dins de l'àmbit de les dues estacions d'esquí presents. Durant l'època de l'any en que algunes d'aquestes infraestructures no estan operatives, les dades es complementen amb els 24 comptadors automàtics de persones i vehicles situats en les diferents entrades del Parc. La distribució dels visitants mostra forts pics durant els períodes de setmana Santa, als mesos de juliol i agost i durant les festivitats d'octubre i novembre. A banda de les principals entrades

d'Espot i la Vall de Boí, durant l'any 2018 s'ha registrat un increment important de visitants a la zona del circ de Colomers en un dels accessos al Parc per la Val d'Aran així com a l'extrem sud per la Vall Fosca (Pallars Jussà), on més de 26.000 persones han accedit al Parc a través del telefèric d'Estany Gento, operatiu durant els mesos de juliol a setembre.

Aquest any també s'ha celebrat el **Centenari dels primers parcs nacionals d'Espanya**: Picos de Europa y Ordesa y Monte Perdido. El 3 de juliol es celebra l'acte commemoratiu a l'antic Saló de Plens del Senat i el dia 31 s'inaugura en el Real Jardín Botánico (RJB-CSIC) de Madrid la exposició fotogràfica "*Momentos*". Una col·lecció de 30 fotografies dels primers Parcs Nacionals.

Durant la segona quinzena de setembre s'han dut a terme les **obres de millora de l'asfaltat de la pista forestal d'accés a l'estany de Sant Maurici**. Les obres han consistit en el soteig de trams parcials deteriorats (fresatge mecànic i reposició) i estesa de capa de trànsit en algunes zones de la carretera. El pressupost d'aquesta obra ha estat de 232.067 € i l'empresa adjudicatària ha estat J.A. Romero Polo.

L'exposició a l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu sobre el llegat prehistòric del Parc "**Muntanyes a la Prehistòria**" ha aprofitat a la ciutadania els resultats inèdits de la investigació duta a terme pel Grup d'Arqueologia de l'Alta Muntanya de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i la Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). Les persones visitants han pogut descobrir els prop de 350 jaciments arqueològics documentats a la zona. Es tracta de petits abrics rocosos, coves i restes arquitectòniques a l'aire lliure, com ara tancats i cabanes, sovint formant conjunts més o menys extensos. També ceràmiques en tarters, algunes eines de sílex a crestes i cims, possibles túmuls funeraris, petroglifs (gravats sobre pedra), i carboneres, que mostren les activitats humanes i les seves variants al llarg del temps.

*Imatge 2: Cartell Exposició.
(Arxiu fotogràfic del Parc)*

El Refugi Ventosa i Calvell ha celebrat el 6 d'octubre un acte d'inauguració després de les recents obres d'ampliació i remodelació gràcies a un ajut a la zona d'influència socioeconòmica del Parc Nacional amb un pressupost de 50.000€. Les obres, que han estat realitzades per l'arquitecte Josep Bunyesc, especialista en construcció d'edificis d'alt rendiment energètic, han suposat una ampliació del 60% de la seva superfície, instal·lant un mòdul que servirà, parcialment per l'ús dels treballadors i, també, com espai per les motxilles i altre material dels visitants mentre el refugi estigui obert. Durant la resta de l'any funcionarà com a refugi lliure.

Imatge 3: Remodelació refugi Ventosa i Calvell. (Centre Excursionista de Catalunya)

Per la seva banda el refugi d'Estany Llong ja disposa d'un nou sistema natural de depuració d'aigües residuals. S'ha modificat el tractament afegint una última etapa al procés de depuració posterior a la fossa mitjançant un sistema natural que permeti fixar el nitrogen. Es tracta de la construcció d'uns aiguamolls artificials de flux subsuperficial i flux vertical amb dues cel·les idèntiques que funcionen i s'activen alternativament. Aquest sistema és respectuós amb l'entorn, s'integra en el paisatge i no requereix energia. L'aigua circula a través del llit granular de forma intermitent i verticalment, alternant períodes de càrrega i repòs. Predominen els processos aeròbics com ara la oxidació de la matèria orgànica i la nitrificació. En aquesta fase s'eliminen la gran majoria de contaminants presents a l'aigua.

Es celebra la 11a edició de les Jornades sobre recerca al Parc Nacional. Al llarg de tres dies es presenten els projectes i els resultats de les línies de recerca executades al Parc els darrers tres anys. Aquest certamen, que compleix 30 anys, reuneix els equips investigadors que han realitzat o realitzen projectes d'investigació dins d'aquest espai natural protegit. El format de tres dies permet copsar un ampli ventall de camps de coneixement: des de la limnologia a la paleo-ecologia, passant per la dinàmica forestal o l'arqueologia. Aquestes sessions, que reuneixen a més de 40 científics i investigadors de institucions catalanes i europees, es complementen amb una sortida de camp a la Vall de Dellui per veure in situ els resultats del projecte LimnoPirineus amb explicacions directes del propi equip.

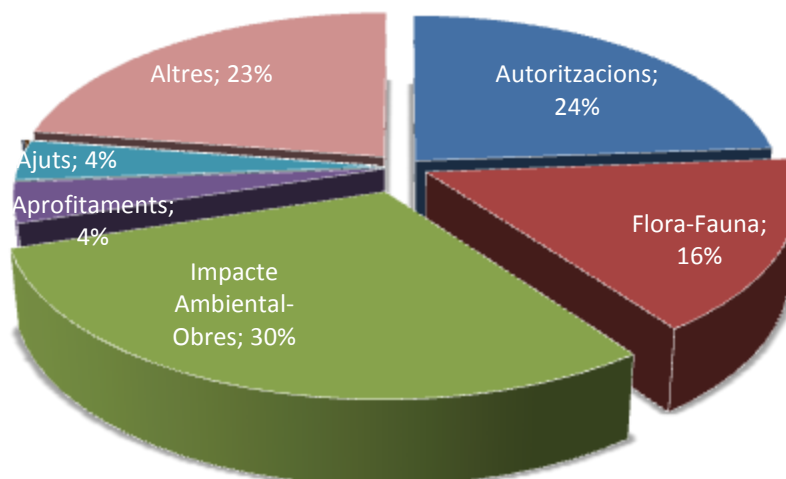
Imatge 4: Els Encantats. (Arxiu fotogràfic del Parc)

Eix 1. Gestió Preventiva

1.1. INFORMES I AUTORITZACIONS

1.1.1. INFORMES

S'han revisat, corregit i tramitat 80 informes sobre els següents temes: 19 d'autoritzacions, 13 de flora-fauna, 3 d'aprofitaments, 24 d'impactes ambientals i obres, 3 d'ajuts, 1 d'incendis i 18 d'altres. De tots els informes tramitats, 2 són favorables, 30 favorables amb condicionants, 2 favorables amb esmenes, 10 amb consideracions i 3 que no afecten al Parc, la resta són informatius.

Gràfic 1: Informes elaborats. (Elaboració pròpia)

Informes Impacte Ambiental

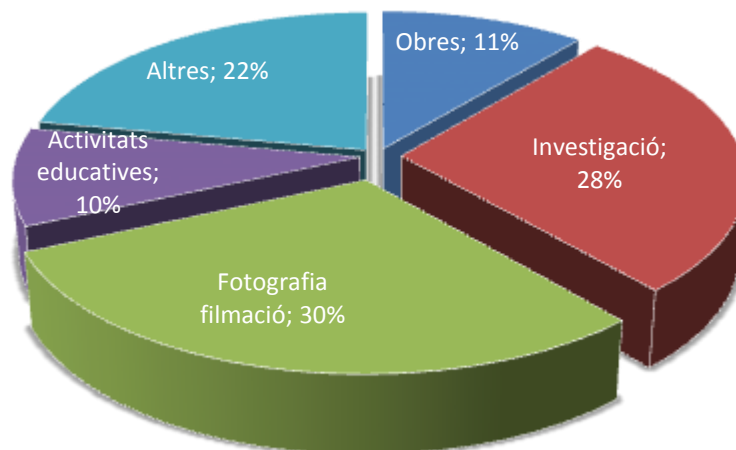
En compliment del Pla Rector d'Ús i Gestió, aprovat mitjançant el Decret 39/2003, de 4 de febrer, i la *Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental*, s'han emès els informes que es relacionen a la taula següent:

Núm.	Títol	Conclusions
2/18	Informe de l'expedient "Projecte d'un telesquí a Orri i pistes associades". TM Naut Aran	Consideracions
9/18	Informe sobre el projecte del telecadira R3BIS i pista associada (TM Alt Àneu)	Consideracions
10/18	Informe sobre projecte telecadira R5Bis i pista associada	Consideracions
21/18	Informe sobre la consulta d'IA el projecte construcció bassa artificial	-----
59/18	Neu artificial la Peül·la (resposta OTAA Lleida)	No afectació al PN i ZPP
60/18	Informe sobre l'obertura d'un nou vial d'accés al corral dels Tularins al nucli d'Aguiró (TM la Torre de Capdella)	Fora Parc Nacional i ZPP. No tindrà cap afectació
72/18	PEU La Garona	Consideracions
73/18	PDU Sòls Alt Pirineu (U18/087 -- OTAALL20180229)	Consideracions
75/18	Estassada de matoll a Olp	Consideracions

Taula 1. Informes elaborats dins el procediment d'avaluació ambiental (Elaboració pròpia.)

1.1.2. Autoritzacions

D'acord amb l'Ordre de 7 d'octubre de 1987 i amb el Decret 148/1992, de 9 de juny, s'han donat i s'ha fet el seguiment de 145 permisos: 16 especials d'obres, 40 d'investigació, 43 de fotografia, 32 d'altres (17 per sobrevolar, 7 curses, 6 activitats esportives amb vehicle, 1 altres i 1 denegada) i 14 d'activitats educatives.

Gràfic 2: Autoritzacions donades
(Elaboració pròpia)

1.1.3. Targetes d'accés

S'han repartit 305 targetes de pas de veïns, 97 de servei de transport públic, 11 de propietaris, 72 de vehicles de servei, 1 a ramaders d'Espot i 10 per a persones amb mobilitat reduïda (hi ha accedit 237 persones, 119 al sector d'Aiguestortes i 118 al de Sant Maurici). A més a més han tingut accés 33 vehicles de servei per a fer feines d'investigació, obres o fotografia.

1.2. VIGILÀNCIA

Organitzada a través de les oficines comarcals del Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça per les tres patrulles especials d'agents rurals. Una amb seu a Sort, Delta 372 i dues més al Pont de Suert, Delta 392 i 939. A més a més, els Agents Rurals del Pallars Jussà, de la zona perifèrica del Pallars Sobirà i de la Vall d'Àssua realitzen actuacions a la zona perifèrica de la Vall Fosca, de les Valls d'Àneu, de Llessui i Besiberri. La vigilància de la Val d'Aran és desenvolupada pel agents forestaus del Conselh Generau.

S'han realitzat **2.855 actuacions (2.815 actuacions i 40 denúncies)**. Pel que fa a les 2.815 actuacions s'han realitzat: 994 al Parc Nacional, 647 a la zona perifèrica i 1.174 a la zona d'influència, enfront de les 2.548 de l'any 2017.

Les denúncies han estat: 26 al Parc Nacional i zona perifèrica (5 per bany, 8 de circulació, 12 d'acampada i 1 per animals deslligats) i 14 a la zona d'influència (10 de pesca i caça, 1 de vehicle abandonat, 2 de tala i restes vegetals i 1 de pastura sense llicència). El SEPRONA ha realitzat varies actuacions de vigilància, d'entre les quals hi ha 15 denúncies: 6 per portar gossos deslligats, 3 per bany en zona prohibida i 6 per acampada.

Les patrulles especials han desenvolupat aquestes tasques:

- Recollida i recuperació d'animals salvatges ferits.
- Recollida i dipòsit d'animals salvatges morts.
- Acompanyament de persones.

- Seguiment de l'estat de les poblacions de fauna autòctona (isard, gall fer, trençalòs, perdiu blanca)
- Control i assessorament als visitants pel que fa a itineraris, llocs d'interès, normes de comportament i atenció ciutadana: rescat i recerca de persones perdudes i assistència a persones amb dificultats.
- Vigilància i control de les activitats realitzades.
- Seguiment de refugis, cabanes i senyalització: estat de conservació, deixalles i operativitat de les emissores d'emergència.
- Vigilància del compliment de la normativa del Parc.
- Col·laboració en la neteja i amb les Unitats de Medi Natural i Ús Públic.
- Feines de suport als refugis.
- Treballs de control de fauna, de nivometeorologia i d'estudis i investigacions.

Juntament amb els grups de rescat de muntanya dels Bombers de la Generalitat, s'han efectuat **155 actuacions** (2 rescats/recerca en el medi fluvial, 28 rescats de persones perdudes, 124 rescats de muntanya i 1 rescat en coves o pous) i **81 actuacions** per part del cos dels Mossos d'Esquadra.

Eix 2. Gestió Activa

2.1. CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL

2.1.1. Gestió HIC (Gestió hàbitats)

Control d'espècies de flora invasores

L'any 2015 es va detectar la presència de l'espècie *Helianthus tuberosus* a un talús de la carretera d'accés a l'estany de Sant Maurici, a uns 300 m de l'entrada a la zona perifèrica. Aquesta planta apareix al llistat del Reial Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el llistat i catàleg espanyol d'espècies exòtiques.

Imatge 5. *Helianthus tuberosus*
(Sanz et al., 2004.)

S'han tornat a arrencar per quart any consecutiu les plantes detectades amb els seus bulbs per evitar la seva proliferació.

La formació proporcionada al personal del Parc durant el mes de novembre per l'Organismo Autónomo de Parques Nacionales de l'eina INVASORES (la qual compta amb un format d'aplicació mòbil) marca un punt d'inflexió en la detecció d'espècies invasores (tant de flora com de fauna) al Parc Nacional, zona perifèrica de protecció i tota la zona d'influència.

Recollida i retirada d'escombraries abandonades pels visitants

Les brigades de manteniment han ocupat 1.805,5 hores en la neteja dels llocs més freqüentats i de la zona perifèrica, 551 hores més que l'any anterior.

Les escombraries recollides sumen 453,26 kg dins la zona de Parc Nacional estricta i 24,60 kg a la zona perifèrica de protecció. S'han recollit 282,25 kg total més que l'any passat.

Restauració d'àrees degradades

S'han realitzat les mesures pertinents per determinar l'impacte de l'ús públic intens segons la instrucció tècnica ITA 10.06 sobre 6 camins (dels Banys de Tredòs al camí de Colomers, del Vado a l'Estany Negre de Cabanes, el camí de Subenuix, d'Amitges al Port de Ratera, dels Estanys de Gémena a la Collada d'Abellers i de Cavallers al Refugi Ventosa).

Projecte POCTEFA – GREEN

S'ha participat activament en l'Acció 6. **Protegir i millorar la qualitat dels ecosistemes lacustres i torbosos dels pirineus:** que consisteix en millorar la biodiversitat de medis aquàtics i, concretament, conservar i restaurar ambients de torberes i para-torberes.

Imatge 6. Tancat d'exclusió de pastures al Tou de les Olles TM de La Vall de Boí (Arxiu fotogràfic del Parc)

L'acció 6.1 del projecte GREEN pretén **Millorar el coneixement i la conservació dels estanys del massís pirinenc**, mitjançant una xarxa d'estanys repartits per tot el Pirineu, que serveixi de punt de partida, d'establir un seguiment a llarg termini de la biodiversitat d'aquests ecosistemes, utilitzant una metodologia estandarditzada a tota la serralada.

Al Parc s'han seleccionat sis estanys amb diferents característiques, dels quals en aquesta fase s'actuarà en el de Llebreta, Cabana i Bergús.

L'acció 6.2 del projecte vol **conservar i restaurar les zones de torberes**. Aquestes es van classificar respecte les agressions que podrien rebre per invasió de matolls, turisme i ramaderia. Per tal d'estudiar els efectes del pasturatge a les torberes es va plantejar la construcció de petites zones d'exclusió de pastura per a realitzar l'anàlisi comparativa de l'estructura, la composició vegetal i el funcionament ecològic de sistemes de torbera sota règims de pastura contrastats. Dins el Parc comptem amb tres àrees d'estudi en tres molles ben diferenciades als següents paratges: Pletiu d'Erdo, Tou de les Olles i Estanyeres de Son.

La Unitat de Medi Natural ha participat en el seminari de treball de la plataforma de cooperació entre estructures gestores (**Acció 3.2. del projecte**) celebrat els dies 20 i 21 de març. L'objectiu era avançar en el desenvolupament de la plataforma d'intercanvi d'informació entre les estructures gestores dels espais naturals dels Pirineus. La plataforma neix amb la intenció de promoure el treball en xarxa entre els espais naturals dels Pirineus, facilitant l'intercanvi d'experiències i la interacció entre els gestors de les dues bandes del massís.

*Imatge 7. Seminari de treball del projecte GREEN celebrat a Solsona
(Centre Tecnològic Forestal de Catalunya)*

Projecte LIFE+ Limno Pirineus

S'ha treballat en les següents accions:

Acció C1. Eliminació de salmònids en estanys i rius d'alta muntanya

L'objectiu principal d'aquesta acció és eliminar les tres espècies de salmònids que han estat introduïdes des de temps històrics als estanys d'alta muntanya del Pirineu: la truita irisada (*Oncorhynchus mykiss*) que va ser portada del Canadà, la truita de rierol (*Salvelinus fontinalis*) també d'origen nord-americà i la truita comuna (*Salmo trutta*) que tot i tractar-se d'una espècie pròpia dels nostres rius no ho és dels estanys on també hi ha estat introduïda.

Per quart any s'ha treballat en aquesta acció obtenint els següents resultats (a excepció de l'estany de la Cabana en el que és el segon any que s'hi ha actuat):

- Estanys de Dellui. En el cas dels estanys del nord (0,4 ha) i mig (1,1 ha) la reducció de truita comuna ha estat del 100% de la població amb 7 i 431 individus capturats respectivament.
- Estany del Cap del Port (7,6 ha). S'han efectuat un total de 1.665 captures de truita comuna que es corresponen a més d'un 99% de la població inicial estimada.
- Estany de Subenuix (2,6 ha). S'ha reduït la població de truita de rierol en un 99,9%, amb un total de 4.997 captures.
- Estany de la Cabana (2,2 ha). S'han efectuat 565 captures de truita irisada amb una reducció del 99% de la població inicial estimada d'aquesta espècie.

Imatge 8. Treballs d'eliminació de salmònids a l'estany de la Cabana.
(Arxiu fotogràfic del Parc.)

Acció C2. Control o eliminació de poblacions de *Phoxinus sp.* en alguns estanys d'alta muntanya

L'objectiu principal d'aquesta acció és eliminar el barb roig (*Phoxinus sp.*), un ciprínid al·lòcton dels estanys d'alta muntanya del Pirineu.

Per quart any s'ha treballat en aquesta acció als estanys de Dellui. En l'estany situat més al nord (0,4 ha) durant tota la vida del projecte s'han efectuat un total de 21.250 individus, que es correspon a una reducció del 95% de la població inicial estimada, mentre que en el de Dellui mig (1,1 ha) s'ha assolit un 99,9% de reducció de la seva població inicial amb un total de 3.706 individus.

Gràcies a la reducció i gairebé eliminació d'aquests peixos la transparència dels estanys ha augmentat i les poblacions de crustacis s'han recuperat. Es constata la presència i existència de diferents amfibis als estanys com la granota roja (*Rana temporaria*), gripau comú (*Bufo spinosus*), tritó palmat (*Lissotriton helveticus*) i tritó pirinenc (*Calotriton asper*). La previsió és que les poblacions d'amfibis vagin augmentant progressivament en els propers anys.

C5 Recuperació de les molleres de la Font Grossa (HICs 7110* i 7140)

El 2018 s'ha realitzat el seguiment de les actuacions de recuperació d'aquests hàbitats mitjançant l'obtenció i comparació d'imatges fotogràfiques sobre les parcel·les control.

A banda, s'ha col·laborat en les accions **A1. Redacció de protocols d'eliminació i controls de peixos en estanys i rius d'alta muntanya** (concretament del l'estany de la Cabana, Subenuix i Dellui) i **D4. Seguiment de les poblacions de peixos al·lòctons**.

Participació en altres projectes europeus

▪ **Projecte Life + MEDDAC**

La Unitat de Medi Natural ha col·laborat en la realització d'enquestes relacionades amb el projecte i ha participat en el grup de discussió corresponent a la Conca del Segre en una sessió el dia 13 de març a Mollerussa, que tenia per objectiu avaluar, al llarg del projecte, l'evolució del discurs sobre l'adaptació al canvi climàtic. Els participants van debatre sobre qüestions bàsiques de percepció dels stakeholders sobre el tema de l'adaptació al canvi climàtic en les que vol incidir el projecte LIFE MEDACC. La última reunió del projecte es va fer el dia 24 d'abril a l'Institut d'Estudis Catalans de Barcelona. Les conclusions finals del projecte alerten sobre la necessitat d'adaptar els boscos, l'agricultura i la gestió de l'aigua a les noves condicions d'aridesa que provocarà el

canvi climàtic. L'aigua cada cop és més escassa, no només a les tres conques, sinó a tota la Mediterrània. El projecte LIFE MEDACC ha confirmat una reducció de la precipitació, sobretot a l'estiu, amb sequeres més freqüents i intenses i més evaporació de l'aigua cap a l'atmosfera. Per al Segre cal redefinir les concessions de l'aigua i replantejar el Segarra-Garrigues i es proposen una sèrie de mesures que replantegen la gestió i l'ús de l'aigua a la conca del Segre. També cal considerar que el règim de cabals ambientals a la conca del Segre està molt determinat per la gestió que en fan les hidroelèctriques a les capçaleres del riu i cal posar en sintonia el cabal ecològic dels rius, les necessitats de l'agricultura i els interessos de les hidroelèctriques.

Projecte POCTEFA Florapyr

El Parc ha col·laborat de nou atorgant les autoritzacions necessàries per a dur a terme tots aquests estudis dins dels seus límits.

Projecte POCTEFA – REPLIM

El projecte REPLIM té com objectiu principal caracteritzar el canvi climàtic i identificar els impactes passats i futurs sobre estanys i torberes del Pirineu, sobretot per acabar desenvolupant una estratègia de gestió integrada en el desenvolupament social i econòmic del territori pirinenc.

S'ha col·laborat en el seguiment de les tasques de mostreig que es duen a terme en diferents estanys situats en l'interior del parc: l'estany de Llebreta, l'estany Llong, l'estany de Serradé, l'estany Nere i l'estany de Contraix.

2.1.2. Gestió EIC (Gestió espècies)

Fauna

Gestió cinegètica de l'isard (*Rupicapra rupicapra*)

S'han emès els informes següents: Inf. (29-18) PTGC 10.374 Espot i Inf. (60-18) PTGC Espui-10.489, favorables amb esmenes.

Gestió del trençalòs (*Gypaetus barbatus*)

▪ Punt d'alimentació suplementària de les Planes de Son

El PAS de les Planes de Son ha funcionat per part de Món Natura Pirineus de la Fundació Catalunya la Pedrera. S'han fet un total de 51 aportacions al PAS durant onze mesos sense deixar de fer aportació cap d'ells, amb una mitjana de 4,25 aportacions mensuals i abocant una quantitat de carn i ossos total de 3.255 kg, tenint una aportació mensual mitja de 271,25 kg/mes.

ESPÈCIE	Nº CITACIONS
Àguila daurada (<i>Aquila chrysaetos</i>)	6
Aligot comú (<i>Buteo buteo</i>)	6
Trençalòs (<i>Gypaetus barbatus</i>)	22
Voltor comú (<i>Gyps fulvus</i>)	1002

Taula 2. Observacions de biodiversitat associats al PAS de Planes de Son durant l'any 2018 (Món Natura Pirineus.)

▪ Punt d'alimentació suplementària de Llebreta

Ha estat mantingut pels Agents rurals i no s'han fet aportacions procedents d'escorxadors ja que per la zona no s'havia localitzat cap niu de trençalòs. Si que s'ha mantingut amb animals morts. En total s'han aportat 190 kg.

2.2. GESTIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL, ETNOLÒGIC I PAISATGE

2.2.1. Patrimoni cultural i etnològic

Arqueologia

Datacions Abric d'Obagues de Ratera

Un dels jaciments datats l'any 2005 va ser l'Abric d'Obagues de Ratera, on s'hi va realitzar una petita cata que va permetre identificar una fase d'ocupació de fa uns 4800 anys d'antiguitat. Atenent al seu interès científic com a petit assentament de finals del Neolític a 2300 m. d'altitud, les campanyes de l'any 2016 i 2017 van permetre ampliar la documentació de l'ocupació prehistòrica de l'abric i exhumar nivells arqueològics més antics. La tipologia de les restes que hi ha per sota apunta que l'antiguitat de l'inici de l'ocupació de l'abric és anterior, i podria remuntar-se a inicis del Neolític.

A fi de poder confirmar aquest aspecte i concloure l'estudi del jaciment arqueològic, s'ha realitzat la datació per carboni 14 de 6 mostres de materials procedents l'excavació.

Tasques de conservació al jaciment arqueològic del Despoblat de Casesnoves

El Despoblat de Casesnoves és un conjunt elevat (2.225 msnm) amb una quinzena de cabanes, una xifra similar de magatzems i una gran quantitat de tancats situat a la Vall de Casesnoves, localitzada a la banda sud-oest del Parc Nacional, a la Vall de Boí. Tot i que aquestes construccions presenten diferents morfologies en planta, sembla que el que es veu actualment correspon a una mateixa fase d'ocupació i les estructures haurien funcionat dintre d'una mateixa unitat social. Per la cronologia de l'assentament el seu estat de conservació es molt bo; moltes estructures conserven quasi tot l'alçat i en alguns casos fins i tot la coberta. La datació ubica el seu abandonament al s. XIII i altres estructures fora del Despoblat, a la part alta de la Vall, es remunten als segles V-VI.

Imatges 9 i 10. Tasques de neteja de vegetació al jaciment del Despoblat de Casesnoves, TM de La Val de Boí (Arxiu fotogràfic del Parc.)

Actualment es disposa de la descripció detallada, de la planimetria i de la datació de restes trobades però ara, amb aquesta actuació de neteja de vegetació i desbrossament de les estructures, es podrà ampliar la informació relativa al Despoblat, un cop lliure d'obstacles.

Atès que està prevista la creació d'una nova ruta d'interès arqueològic per visitar aquest jaciment, la intervenció i retirada de restes vegetals ajudarà a fomentar itineraris arqueològics i gaudir d'una visita de major qualitat per apreciar tots els detalls de les restes de la zona.

2.3. ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL

2.3.1. Equipaments i infraestructures d'ús públic

Equipaments

Imatge 11. Nova caseta al punt d'informació de Toirigo, a la Ribera de Caldes, TM de La Val de Boí. (Arxiu fotogràfic del Parc)

- Substitució de la caseta i aixopluc del punt d'informació i control d'accés de Toirigo

S'ha instal·lat el mateix model que al punt d'informació de La Molina, per tal d'homogeneïtzar les dues entrades i atès que s'ha considerat que està donant un bon resultat.

S'ha aprofitat també per retirar l'aixopluc vell, que estava en molt mal estat, i que ara està ubicat darrere de la caseta per tal de millorar la visibilitat dels informadors.

2.3.2. Informació als visitants

Cases del Parc

Les Cases del Parc, Centres d'Informació i Punts d'Informació compten amb personal propi de la Generalitat de Catalunya o de l'empresa Forestal Catalana S.A. per realitzar aquesta funció. Les oficines de turisme de les quatre comarques també realitzen una tasca informativa molt important, en coordinació amb el Parc.

A la **Casa de Boí** s'han atès directament (atenció al públic, projeccions d'audiovisuals i activitats diverses) **19.335 persones**, una dada que segueix la tendència a la baixa iniciada ja l'any 2016. S'han realitzat també 1.887 atencions indirectes (telèfons, correu ordinari i electrònic).

A la **Casa d'Espot** les atencions directes han estat **26.303 persones**, molt similar a l'any 2017, mentre que les indirectes han estat 1.517.

Centres d'Informació

Centre d'informació de Llessui - Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua

El centre ha funcionat amb dues persones una a jornada completa i l'altre amb un 66.6% de la jornada. S'han atès **7.686 persones** de forma directa i 559 de forma indirecta (per telèfon o correu electrònic). Un total de **8.245 persones** han rebut atenció al llarg de l'any (569 més que l'any anterior).

D'entre aquestes persones ateses, 2.718 persones (33%) han realitzat alguna activitat concertada prèviament (visita guiada a l'ecomuseu, introducció al mateix, activitats monogràfiques, etc.). Cal destacar els 1.552 escolars que han participat en activitats al centre, 273 més que l'any anterior.

Centre d'informació de Senet

El centre ha funcionat durant tot l'any amb una sola persona que ha realitzat tasques d'informació i atenció al visitant. Dies puntuals ha vingut personal d'altres centres per poder obrir.

S'han atès **1.247**, entre atencions directes al centre i activitats realitzades. S'ha realitzat també 252 atencions informatives indirectes tant telefòniques com via correu electrònic ja que des d'aquest centre es centralitzen les respostes dels correu que arriben per: pnaiguestortes@gencat.cat.

El centre també actua com a punt de difusió electrònica d'informació sobre el Parc (activitats, publicacions...). S'han fet 80 enviaments.

Centre d'informació d'Estany Gento

El centre d'informació està situat a la planta baixa de l'àrea de serveis de la terminal superior del telefèric Sallente - Estany Gento, ha estat obert durant els mesos de juliol, agost i setembre coincidint amb els mesos de funcionament del telefèric. Han treballant dues persones que han mantingut obert el centre tots els dies.

El nombre de visitants ha estat de **4.428 repartits**: 1.423 el mes de juliol, 2.017 el mes d'agost i 988 el de setembre. La tendència per mesos es manté com en la resta de temporades, essent el mes d'agost el de màxim registre. Respecte a l'any anterior, el nombre de visitants durant els mesos d'agost i setembre ha disminuït.

Audiovisuals

No s'inclouen a l'estadística les persones que veuen els audiovisuals

Lloc	Projeccions	Persones
Casa del Parc de Boí	247	4.319
Casa del Parc d'Espot	286	3.782
Centre d'informació de Senet	22	106
Centre d'informació d'Estany Gento	184	804
TOTAL	739	9.011

Taula 3. Nombre de projeccions i persones ateses per centre (Elaboració pròpia)

Punts d'informació

Aquests punts es troben situats a dos indrets on l'afluència de públic és força notable: el planell d'Aigüestortes i l'estany de Sant Maurici. Les casetes d'informació es troben integrades dins dels aixoplucs de visitants d'aquests dos llocs, molt a prop de les parades del servei de transport públic. Ambdues van estar obertes durant els tres mesos d'estiu. A Aigüestortes s'han atès **8.094 persones**; mentre que **Sant Maurici** han sigut **6.163**.

Punts d'informació de Colomers i Valarties

A la **vall d'Aiguamòg**, segons les dades facilitades per l'*Oficina d'Informacion Toristica dera Val d'Aran*, **11.745 persones** han estat ateses en el punt de l'aparcament dels *Banhs de Tredòs*, 1.567 més que en el mateix període de l'any anterior.

Altres accessos

Les persones informades en aquests punts han estat **17.757 a la Palanca de la Molina**, **25.612 a Toirigo** i **18.540 al Prat de Pierró**.

Punts d'informació automàtics

Situació del punt 24h	Nº informacions
El Pont de Suert	2.352
Salardú	2.994
Vilaller	3.123
Mirador Capdella	3.448
València d'Àneu	3.713
Esterri d'Àneu	4.043
La Pobla de Segur	4.187
Taüll	4.475
Ajuntament Capdella	14.642
Espot	15.443
Sort	20.182
Boí	35.447
Vielha	51.913

Taula 4. Nombre total d'informacions dels punts 24h
(Elaboració pròpia)

2.3.3. Educació ambiental Itineraris de natura guiats

És el tercer any consecutiu des de que s'aplica l'acord de col·laboració amb l'Associació de Guies Interpretadors del Parc Nacional (AGIPN). Un acord que cerca l'enfortiment del teixit local d'empreses de guiatge interpretatiu, per exemple, a través de la possibilitat de difondre, conjuntament, les activitats organitzades tant pel Parc com per les empreses col·laboradores. També permet externalitzar cap a aquestes empreses del territori aquells itineraris de natura sol·licitats per grups organitzats.

Imatge 12: Activitat Aviem el bestiar. Llessui.
(Arxiu fotogràfic del Parc.)

	2016		2017		2018	
	itineraris	persones	itineraris	persones	itineraris	persones
Boí	84	1.518	39	741	28	579
Espot	38	407	39	465	44	494
Llessui	7	34	10	72	10	118
Senet	10	141	5	97	6	84
E. Gento	-	-	3	38	4	38
TOTAL	139	2.100	96	1.413	92	1.313

Taula 5: Itineraris de natura i persones ateses per sector i any. (Elaboració pròpia)

Els itineraris es distribueixen principalment en:

- 8 sortides amb **raquetes de neu**, amb 72 participants.
- Dins el programa anomenat “**El Parc i les escoles**” 733 alumnes han visitat el Parc o les seves instal·lacions de forma guiada (Ecomuseu de Llessui i Centre d’informació de Senet), incloses les activitats en commemoració del Dia Europeu de Parcs. S’han atès un total de 122 alumnes amb activitats realitzades al propis centres educatius. En commemoració del Dia Mundial de les Zones Humides s’ha recuperat l’activitat del joc de l’aigua fent-se als centres educatius d’Esterrí i Sort amb molt bona acollida.

Pel Dia Mundial dels Ocells, s’han realitzat diverses activitats als centres escolars de l’Alta Ribagorça, Pallars Sobirà i Vall d’Aran, comptant amb la col·laboració d’externs per a seva execució, i amb un total de 229 participants.

Els **centres educatius no locals** i universitaris representen un total de **1.237 visitants**, els quals han visitat principalment les instal·lacions de l’Ecomuseu Els Pastors de la vall d’Àssua de Llessui.

- Amb la **població local** 4 col·lectius amb 69 participants han realitzat alguna activitat.
- De les sortides amb persones amb **diversitat funcional**, l’Associació de Discapacitats de la Val d’Aran (ADDA) repeteix per segon any consecutiu la seva visita al Parc en motiu del Dia Mundial del Medi Ambient, amb un total d’11 assistents. Llessui ha realitzat una visita guiada al grup de Salut mental de Sort amb 11 participants.

2.3.4. Voluntariat

Programa Junior Ranger

S’han renovat tots els participants que n’havien format part aquests anys anteriors, donat que tots ells han acabat el batxillerat o els cicles. S’han apuntat 9 nois de 1er d’ESO.

Les activitats desenvolupades han estat les següents:

- Xerrada explicativa del programa JR a l’IES Pont de Suert, estudiants dels dos grups de primer d’ESO, amb participació de 50 alumnes. 16 de febrer
- Trobada amb el grup de voluntaris que deixen el programa Junior Ranger per explicar l’estat actual del nou programa d’EUROPARC “Youth Plus”, que consisteix en la possibilitat de la prolongació del voluntariat als ja majors d’edat. 10 de març.

Imatge 13: Instal·lacions camp internacional Junior Rangers.
(Arxiu fotogràfic del Parc)

- Trobada per a la selecció dels participants al Camp Internacional d'Alemanya. 14 d'abril
- Sortida al Parc amb raquetes de neu. Reconeixement sobre la neu de rastres de fauna, seguiment del refugi de la Centraleta i pràctica d'ARVA. 5 de maig.
- Activitat de 2 dies al Parc, consistent en seguiment d'infraestructures, sortida nocturna per descobrir els sons a la nit, seguiment de diferents espècies de fauna, taller d'ornitologia i també convivència de grup. 9 i 10 de juny.

- Col·laboració en el cens d'isard el 3 de juliol
- Participació al 17è Camp Internacional Junior Ranger, al Parc Nacional Müritz, Alemanya, amb el lema "Descobreix el Patrimoni salvatge d'Europa". Del 9 al 15 de juliol.
- Trobada de grup al Centre de Fauna. 5 de setembre.

2.3.6. Control de visitants

Visitants

El Parc ha estat visitat per **552.014 persones**, xifra que representa un descens en xifres absolutes de 8.072 visitants respecte l'any anterior i d'un **-1,46%** en termes percentuals.

Parc Nacional estricte

El recompte efectuat als controls de les tres entrades principals ens indica que hi han accedit **62.461 persones**. Una xifra que representa un descens de 31.825 persones respecte l'any anterior (-12,1%). Si s'analitzen les xifres, pel sector d'**Aigüestortes** (Alta Ribagorça) han accedit **132.571 persones**, repartides entre la ribera de Sant Nicolau (67.165) i la de Caldes (65.406); en canvi, pel sector de **Sant Maurici**, hi han entrat **129.890 persones**.

Sector	Vall	Visitants pels controls d'accés	%
Aigüestortes (Vall de Boí)	Ribera de Sant Nicolau	67.165	25,6
	Ribera de Caldes	65.406	24,9
Sant Maurici (Espot)	Ribera de l'Escrita	129.890	49,5
TOTAL		262.461	100,00

Taula 6. Nombre total d'informacions per control d'accés. (Elaboració pròpia)

Totes les entrades han presentat uns descens en el nombre de visitants respecte l'any 2017, el sector de Sant Maurici és el que presenta un descens major, d'unes 23.190 persones (-17,85%), l'entrada per la Ribera de Sant Nicolau representa un descens del -3,7% i de la Ribera de Caldes del -9,4%.

Observant els resultat per mesos es detecta com la meteorologia és un factor clau alhora de veure els canvis de tendències en les visites. Pel que respecta al període de Setmana Santa, al març, es

produeix un descens acusat (-22.345 persones) respecte la Setmana Santa de l'any anterior degut a les fortes acumulacions de neu, estant la majoria d'aparcaments tancats. La resta de mesos fins a l'agost, el nombre de visitants és lleugerament inferior fins al mes de setembre que, degut al bon temps, va augmentar en més de 4.000 persones. Com que les nevades a finals d'any han sigut pràcticament inexistents, al mes de novembre s'ha doblat la xifra de visitants del 2017 i al desembre també s'ha registrat un augment de prop de 2.000 persones.

Un cop efectuades les correccions que tenen en compte els comptadors automàtics situats als colls i les pernотacions dels refugis de dins del Parc estricte, les xifres ens donen **321.770 visitants** al Parc estricte.

Zona perifèrica de protecció

Analtzades les dades de què es disposen, es registren **230.244 persones** que han accedit pels diferents sectors de la zona perifèrica, 9.964 persones més que l'any anterior (+4,3%). Degut principalment als augments de visitants registrats a la zona de Colomers i la Vall Fosca durant el període d'estiu.

	Sector Esport	Sector Boí	Sector Val d'Aran	Sector Vall Fosca	Sector Alt Àneu	Sector Vall d'Àssua	Sector Vall de Barravés	Total
Parc Nacional	162.870	158.900	-	-	-	-	-	321.770
ZP protecció	49.284	13.863	76.275	27.701	43.874	8.787	10.460	230.244
TOTAL	212.154	172.763	76.275	27.701	43.874	8.787	10.460	552.014

Taula 7: Quadre resum de visitants per sectors. (Elaboració pròpia)

Comptadors automàtics de pas

Han funcionat un total de **24 eco comptadors**.

Pallars Sobirà

S'observa unes dades molt similars i un lleuger augment respecte l'any 2017 en la majoria de comptadors; l'únic dels comptadors que presenta un descens respecte l'any anterior el trobem a la vall de **Gerber**, amb un **descens de més de 3.000 persones**, que se suma al descens en prop de 4.000 de l'any 2017.

Alta Ribagorça

S'han detectat anomalies de funcionament en el comptador del Port de Rus. Els resultats ens donen uns **lleugers descensos de forma general**, sent els comptador de Cavallers i de la zona de Gerber, amb més de 3.000 vehicles menys, els que registren el major descens. En canvi el situat a la Vall Fosca hi ha un augment molt significatiu del comptador situat al camí de la canal de Pigolo, s'ha passat de 4.933 persones l'any 2017 a 9.547, gairebé el doble de persones, sobretot durant el juliol i l'agost.

Pallars Jussà

Hi ha hagut un augment molt significatiu de comptatges a la zona de la Vall Fosca. Pel que respecta al comptador situat a la zona del refugi de Colomina han augmentat tots els mesos els visitants sent l'augment més important els mesos d'agost i setembre.

Pel que fa al comptador situat al camí de la canal de Pigolo, s'ha passat de 4.933 persones l'any 2017 a 9.547 l'any 2018, gairebé el doble de persones, sobretot durant el juliol i l'agost.

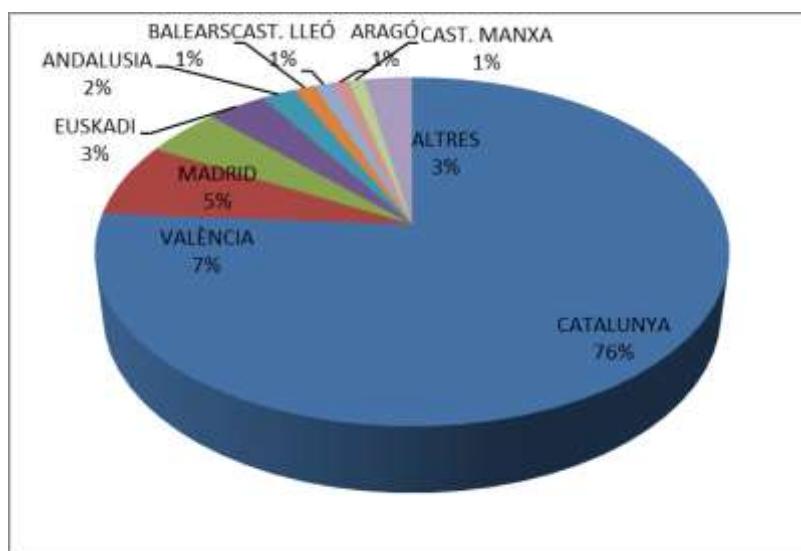
Val d'Aran

S'ha experimentat un comportament irregular ens els diferents comptadors, mentre que a Saboredo i Restanca hi ha hagut una disminució d'unes 3.000 persones, el de Conangles ha augmentat lleugerament i el de Colomers ha registrat un augment de més de 10.000 visitants, concentrats entre el juliol i l'agost que encara no compensaria el fort descens registrat l'any 2017.

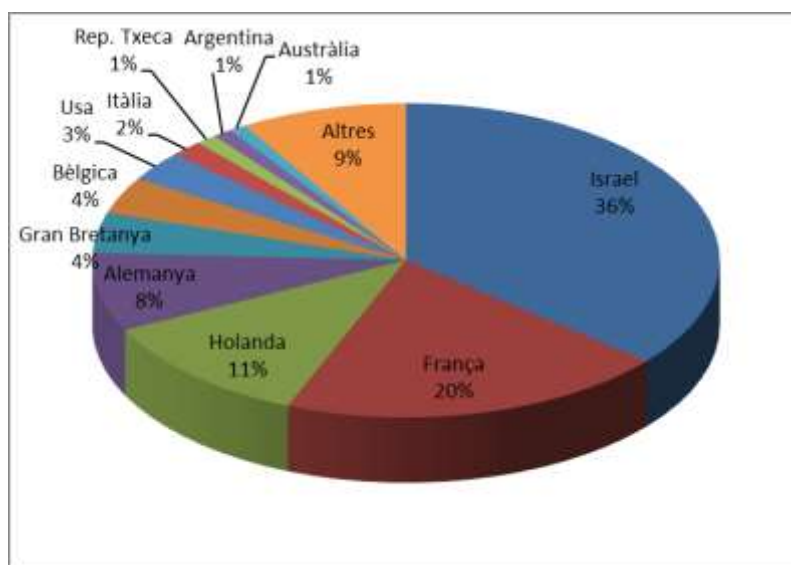
Procedència dels visitants atesos

Les dades globals són molt similars, pel que fa als percentatges, a les obtingudes altres anys. Els visitants estrangers representen el 20% del total (un punt més que l'any anterior).

Al centre d'Espot, els visitants estrangers (7.008) representen una tercera part dels visitants atesos, mentre que Llessui (123) és el lloc on s'ha atès a menys estrangers.

Gràfic 3: Percentatge de visitants estatals segons procedència. (Elaboració pròpia)

Gràfic 4: Percentatges de visitants estrangers segons procedència. (Elaboració pròpia)

Enquestes al Parc

Els visitants han omplert 798 enquestes que han de permetre avaluar el seu grau de satisfacció amb els serveis que s'ofereixen.

Enquesta als usuaris dels centres d'informació

	TOTAL	Boí	Espot	Llessui
Ubicació	8,88	8,03	8,86	9,36
Horaris	9,03	8,77	8,88	9,59
Atenció personal	9,25	9,65	8,77	9,85
Neteja	9,46	9,16	9,36	9,92
Audiovisual	8,98	8,07	8,84	9,75
Exposició en general	9,25	8,77	9,10	9,85
Interès	9,09	8,90	8,73	9,83
Claredat	9,13	8,93	8,84	9,75
Manteniment	9,31	8,57	9,28	9,86

Taula 8: Qualificacions enquestes centre de visitants i exposició permanent.
(Elaboració pròpia)

2.4. DINAMITZACIÓ SOCIOECONÒMICA

2.4.1. Millora rural

Suport activitats tradicionals

Infraestructures per a usos tradicionals

- Manteniment i seguiment del sistema fotovoltaic d'enllumenat, revisió del tancament, neteja i ordre de les cabanes de Llubriqueto i de la Montanyeta.
- Reparació del teulat de la cabana de l'Estany de Llebreta.
- Manteniment de la fusta exterior e interior, neteja, ordre i revisió del estat del teulat de les cabanes de les cabanes de Sant Esperit i Cabana del Portarró.
- Manteniment i seguiment del sistema fotovoltaic d'enllumenat a la Cabana de Cabanieres (Son).
- Manteniment de passos canadencs, tanques i burladors.
- Manteniment dels abeuradors de la zona de Jou-Son i del carrilet de la vall Fosca.

Imatge 14: Abeuradors instal·lats al sector de la Vall Fosca. (Arxiu fotogràfic del Parc)

Activitats dinamització

Cicle de cinema

Aquesta 8a edició ha aplegat **279 persones**, 115 més que l'any anterior, aspecte que representa una millora molt positiva en el desenvolupament del cicle de cinema, veient l'èxit que tenen les sessions si el material filmic és de procedència local. S'han realitzat **8 sessions**, 1 més que l'any 2017, repartides entre els mesos de juliol a octubre:

- Centre d'informació de Senet. 21 de juliol, 17 espectadors.
- Ecomuseu de les Valls d'Àneu (Esterrí d'Àneu). 31 de juliol, 36 espectadors.
- Ecomuseu de les Valls d'Àneu (Esterrí d'Àneu). 1 d'agost, 32 espectadors.
- Casa del Parc d'Espot. 17 d'agost, 30 espectadors.
- Casa del Parc de Boí. 22 d'agost, 32 espectadors.
- Museu Hidroelèctric de Capdella. 25 d'agost, 90 espectadors.
- Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua. 14 de setembre, 11 espectadors.
- Era Audiovisuau (Vielha). 16 d'octubre, 31 espectadors.

Pla Anual de Transferència Tecnològica

S'han realitzat **6 jornades**, amb l'objectiu d'impulsar la recerca i la transferència tecnològica i de coneixements al sector, promovent, així, la millora de la competitivitat i la sostenibilitat de les empreses que formen el teixit productiu, transformador, comercialitzador i de serveis en l'àmbit agrari, agroalimentari i forestal de Catalunya.

- **La certificació Starlight com a eina de desenvolupament turístic.** 17 de maig. Casa del Parc de Boí. 20 assistents.
- **Potabilització i depuració d'aigües als refugis de muntanya.** 30 de maig. Centre d'informació de Senet. 21 assistents.
- **Accessibilitat universal al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici:** 26 de juny. Casa del Parc d'Espot. 9 assistents.
- **Bones pràctiques en el maneig dels animals per augmentar el valor de la llana.** 9 de juliol. Centre de Llessui. Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua. 14 assistents.
- **Apicultura sostenible d'alta muntanya.** 14 de juliol. Casa del Parc de Boí. 44 assistents.
- **Taller d'iniciació al tint natural amb plantes.** 13 de novembre. Centre de Llessui. Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua. 10 assistents

2.4.2. Turisme sostenible

Bus del Parc

Aquest és un servei força consolidat, i molt ben valorat per la població local, especialment pel sector turístic ja que contribueix a la millora de la mobilitat entre les comarques de l'Alta Ribagorça, la Val d'Aran i el Pallars Sobirà.

Des de l'any 2017 es continua amb el funcionament de la **venta online** de bitllets a través de la web d'ALSA (www.alsa.es).

	Any 2010	Any 2011	Any 2012	Any 2013	Any 2014	Any 2015	Any 2016	Any 2017	Any 2018
Espot/Pla Ermita	1.362	1.839	1.508	1.615	1.821	1.904	1.869	1.914	1.851
Pla Ermita/Espot	1.460	2.030	1.657	1.592	1.774	1.862	1.770	1.541	1.860
TOTAL	2.822	3.869	3.165	3.207	3.595	3.766	3.639	3.455	3.711

Taula 9: Usuaris Bus del Parc, per sentit i any. (Elaboració pròpia)

2.5. GESTIÓ SOSTENIBLE DELS RECURSOS NATURALS

2.5.1. Gestió forestal

Aprofitaments

S'ha efectuat un **aprofitament extraordinari de fusta veïnal de 45,41 m³** a la forest L-325 "La Mata de València", al terme municipal d'Alt Àneu. La forest, ubicada a la zona perifèrica de protecció del Parc Nacional, és una forest patrimonial de la Generalitat de Catalunya en que l'Ajuntament d'Alt Àneu és beneficiari de les ¾ parts dels aprofitaments de fustes, llenyes i carbons obtinguts.

Aprofitament veïnal de fusta a la forest CUP- 182 "Gerdar, coma del Gerdar i el Pui". S'han extret 79,211 m³ (amb cubicació peu a peu) d'avet (*Abies alba*) en el rodal 7.

Incendis

En compliment d'allò establert a la planificació de la 4a revisió del Pla de prevenció d'incendis forestals s'ha executat les següents actuacions:

- Establiment de la Xarxa Viària Estratègica.
- Establiment de les àrees de baixa càrrega de combustible.

2.6. GESTIÓ D'AJUTS

En la següent taula es mostren la relació d'ajuts presentats. Com Annex la relació dels expedients concedits

	Entitats locals	Empreses/ Autònoms	Privats	Entitats sense lucre/ agrupacions	Total
Presentats	14	28	4	9	55
Desestimats		7 (-1)*	1	1	10
A valorar	14	20	3	8	45
Atorgats	10	13		7	30
En reserva	4	1	3	0	8
Denegats		6		1	7

*Un renúncia

Taula 10: Expedients ajuts 2018. (Elaboració pròpia)

2.7. CONSERVACIÓ D'INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS

2.7.1. Edificacions i equipaments per la gestió i l'administració

El manteniment dels edificis i vehicles es fa en part amb les brigades de manteniment, i en part amb empreses externes per a tasques més especialitzades

- Manteniment e inspeccions oportunes a les cases del Parc de Boí i Espot i als centres d'informació de Llessui i Senet en compliment de la normativa vigent i de la política ambiental: instal·lació de baixa tensió, calderes, extintors, enllumenat, etc.
- Tractament d'hipercloració contra la legionel·la a les cases del Parc de Boí i Espot i als centres d'informació
- Treballs de jardineria pel manteniment del jardí de la casa del Parc d'Espot

2.7.2. Instal·lacions d'acollida als visitants

Refugis

- Refugi de la Centraleta: Manteniment i revisió del llosat i de l'interior i acopi de llenya pel període d'obertura.
- Arranjament de la porta d'entrada al refugi lliure del Pla de la Font.
- Xalet d'Aigüestortes: S'ha realitzat el subministrament de llenya per l'hivern.
- Millora del sistema de depuració del refugi d'Estany Llong. Degut a l'alçada, l'espai reduït i la complexitat del lloc, s'ha optat per la instal·lació d'un aiguamoll de flux subsuperficial vertical que no necessiti energia per al seu funcionament i estigui integrat en el paisatge.

Imatge 15: Cambra sífó de polsos i sistema de drenatge amb diferents granulometries i dues cel·les alternants. (Arxiu fotogràfic del Parc)

Punts d'informació, aixoplucs i exposicions

- Manteniment dels punts d'informació d'Aigüestortes, Sant Maurici, La Molina i Prat de Pierró, i centre complementari d'informació d'Estany Gento inclosos els equips fotovoltaics i el subministrament de llenya.
- Manteniment del sistema de vermicompostatge. WC sec de Sant Maurici i d'Aigüestortes.
- Substitució de l'aixopluc i fusta i de la Caseta d'Informació de Toirigo i desmuntatge de l'aixopluc dels contenidors d'escombraries.
- Arranjament d'esgraons i incorporació de sistema de drenatge a l'exterior del punt d'informació de Prat de Pierró.

2.7.3. Xarxa viària, pistes forestals i aparcaments

Carretera de Sant Maurici, d'Aigüestortes i Cavallers

- Retirada de pedres i arbres i neteja de desguassos i reparació de trams de murs discontinus de pedra collada.
- Buidatge periòdic dels trenca-aigües a la Pista d'Aigüestortes al Refugi Llong i la carretera de Sant Maurici, i control del bon funcionament i reparacions puntuals.
- Feines de neteja i manteniment a tots els aparcaments (Cavallers, la Molina, Prat de Pierró, Gerdar, Mainera i Pla de la Font).
- Millora de la pista de l'aparcament per vehicles 4x4 a Cavallers mitjançant l'anivellament del ferm de la pista, tres desaigües i una cuneta formigonada.
- Reparació i millora del tub de desguàs i l'accés a l'aparcament de Llubriquetó.
- Substitució de la tanca de l'aparcament de La Molina

Asfaltat de la carretera de Sant Maurici. Durant la segona quinzena de setembre s'han dut a terme les obres de millora de l'asfaltat de la pista forestal d'accés a l'estany de Sant Maurici, al terme municipal d'Espot. La carretera objecte de l'actuació és la via d'accés principal al Parc

Nacional pel sector d'Espot, tant pels visitants com pels treballadors, i hi transiten anualment més de 36.000 turismes i vehicles de servei públic (corresponents a unes 157.000 persones a l'any).

Les obres han durat deu dies i han consistit en el soteig de trams parcials deteriorats (fresatge mecànic i reposició) i estesa de capa de trànsit en algunes zones de la carretera. El pressupost d'aquesta obra ha estat de 232.067 € i l'empresa adjudicatària ha estat J.A. Romero Polo.

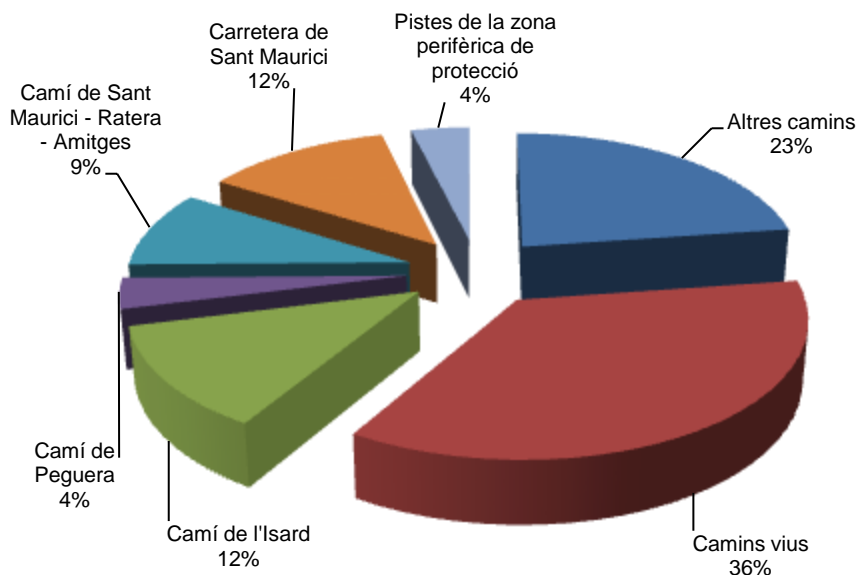
Imatges 16 i 17. Estat inicial i final d'un tram de la carretera de Sant Maurici. (Arxiu fotogràfic del Parc)

2.7.4. Manteniment i millora de la xarxa de senders Sector Pallars Sobirà

- Manteniment de tots els camins del Parc Nacional i de la zona perifèrica de protecció (ZPP), així com dels camins vius, consistent en el desbrossament de la vegetació, esporga de branques que puguin dificultar el trànsit pels camins i pistes, despedregat i retirada d'obstacles de la plataforma del camí, reconstrucció de murs de pedra, creació d'esgraons, eliminació de drecceres, construcció i neteja de desaigües.
- Manteniment de la pasarel·la del camí de l'Isard, Sant Maurici, Monestero i Coma - Aiguavella.
- Substitució del pont de la Gorga que uneix la passera que s'inicia a l'aparcament de Prat de Pierró amb el camí de l'ermita que transcorre fins a l'Estany de Sant Maurici i del Pont de Suar que uneix el poble d'Espot amb el Coll de Fogueruix.

Imatge 18: Substitució del pont de la Gorga. Espot. (Arxiu fotogràfic del Parc)

Gràfic 5. Distribució en percentatge (%) d'hores dedicades al manteniment ordinari de la xarxa de camins del sector de Sant Maurici (Elaboració pròpia).

Sector Aigüestortes

- Manteniment ordinari mitjançant tallada de branques, despedregat, reconstrucció de murs, esgraons i neteja de desaigües als camins següents:

C Aiguadassi-Contraix	C Cavallers-Ventosa	C Llubriquito-Fenerui	C Passarel·la Aigüestortes
C Aigüestortes-Cap de Mussoles	C Cavallers-Ventosa	C Llubriquito-Gémena	C Pessó
C Aigüestortes-Dellui	C Conangles-Besiberri	C Llúdriga-Enamorats	C Toirigo-Cavallers
C Aigüestortes-Llebreta	C Dellui-Llong	C Montanyeta	C Toirigo-Llubriquito
C Aigüestortes-Morrano	C Llebreta-Sarradé	C Morrano-Dellui	Camins Vius
C Casesnoves	C Llong-Portarró	C Pago	

Taula 11. Camins objecte de manteniment del Sector d'Aigüestortes. (Elaboració pròpia)

- Instal·lació de bandes antilliscants grogues per tal de millorar la visibilitat als esgraons de la passarel·la d'Aigüestortes
- Condicionament d'un nou tram de camí entre l'aparcament de la residència al peu de la presa de Cavallers.
- Substitució de la font del Planell gran d'Aigüestortes.

Sector Pallars Jussà

- Manteniment dels camins consistent en el desbrossament de la vegetació, esporga de branques que puguin dificultar el trànsit pels camins i pistes, despedregat i retirada d'obstacles de la plataforma del camí, reconstrucció de murs de pedra, creació d'esgraons, eliminació de drecceres, construcció i neteja de desaigües.

Camins

Camí de la Cabana de Rus a Port de Rus	Camí d'Estany Gento a Collada Triador
Camí del Pigolo	Camí d'Estany Gento a Estany Tort
Camí de Capdella a Cabana de Rus	Camí d'Estany Tort a Collada Dellui
Camí de Capdella a Coll de Triador	Camí d' Estany Tort a Refugi Colomina
Camí de Capdella a Sallente	Camí de la Presa de Sallente a Pigolo
Camí de Coll Font Sobirana a Cabana de Rus	Camí del Refugi de la Colomina a Coll de Saburó
Camí d'Estany Gento a Collada Font Sobirana	

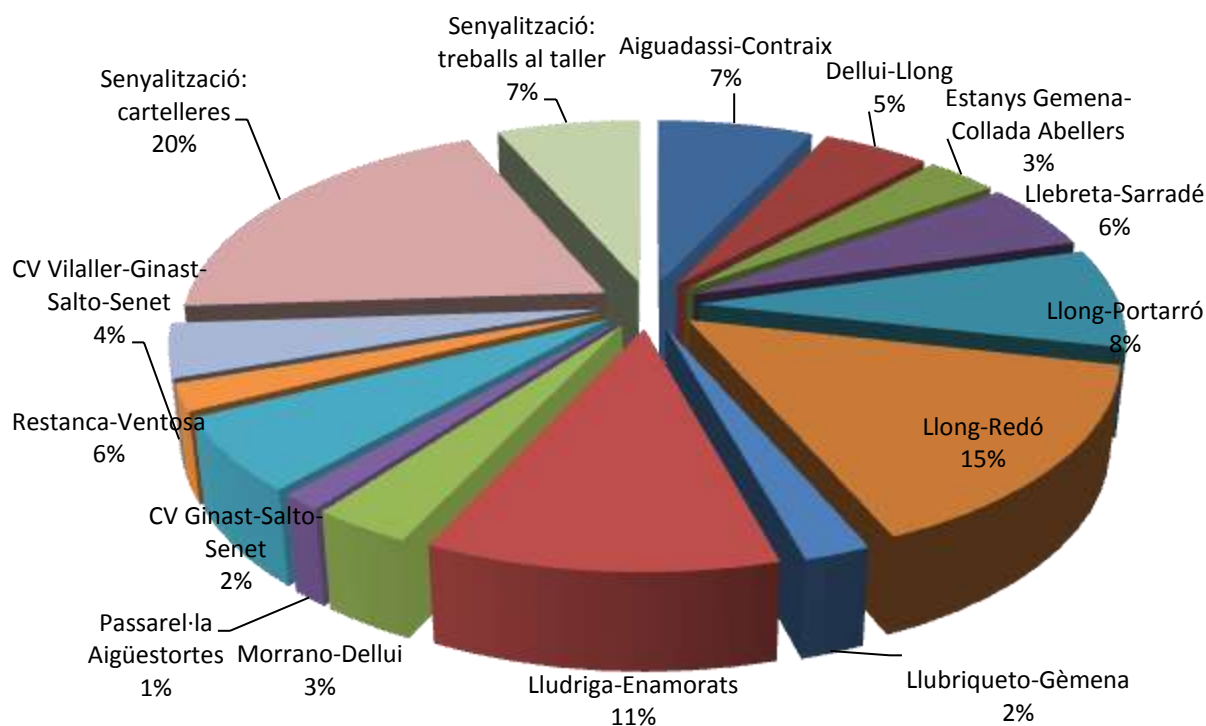
Taula12. Camins objecte de manteniment del Sector del Pallars Jussà.(Elaboració pròpia)

Sector Val d'Aran

- Manteniment de trams de Camins vius consistent en el desbrossament dels trams baixos: tram Port de la Bonaigua - Pont de Ruda.

2.7.5. Senyalització

- Manteniment de la senyalització existent (banderoles, plafons informatius i normativa) i reparació de nombroses senyals malmeses per la neu i col·locació de noves senyals direccionals.
- Repintat o reclavat d'estaques i marques de seguiment.
- Seguiment dels cartells dels límits del Parc i de la ZPP.

Gràfic 6. Distribució en percentatge (%) d'hores dedicades a la senyalització de la xarxa de camins del sector d'Aiguestortes (Elaboració pròpia)

Senyalització de carreteres

S'ha instal·lat una de les senyals demandes al projecte de senyalització de l'OAPN, ubicada a la cruïlla de les N260 i 230 a El pont de Suert.

Eix 3. Planificació

3.1 PLANS

3.1.3. Plans específics Parc

Pla d'autoprotecció

S'ha redactat l'actualització del Pla d'autoprotecció del Parc Nacional en compliment de la *Llei 30/2014, de 3 de desembre, de Parcs Nacionals* (l'antiga versió datava de l'any 2004).

El Pla, que té l'objectiu de prevenir i fer front als riscos que puguin produir-se al Parc, conté les mesures de prevenció davant aquests riscos que es poden produir per activitats potencialment negatives desenvolupades a l'exterior, així com mesures de previsió de catàstrofes naturals o derivades de l'activitat humana

El document recull una diagnosi completa del Parc, de les seves infraestructures, del personal que hi treballa, analitza el risc intern (infraestructures) i extern (d'origen antròpic i natural) i inclou un inventari dels mitjans i mesures d'autoprotecció existents per establir finalment les mesures d'autoprotecció més adequades en cada situació mitjançant un manual d'emergències que afecten a l'ús públic i un altre d'emergències ambientals. Finalment, el Pla integra les pautes per a la seva implantació, manteniment i actualització.

Pla d'accessibilitat

S'ha encarregat a l'empresa Ilunion, filial del grup ONCE la redacció d'un pla d'accessibilitat de les infraestructures i centres del Parc Nacional.

En aquest pla s'han tingut en compte 4 paràmetres bàsics corresponents a la circulació, aprensió, localització i comunicació i s'han definit els punts més crítics. Respecte als diferents elements/recursos aquests s'han valorat com a conforme/ no conforme (suposa incompliment de la normativa actual). L'anàlisi s'ha elaborat per les diferents tipologies de diversitat funcional; mobilitat reduïda, discapacitat sensorial (cecs, sords, dificultats de parla), limitacions socials (discapacitat intel·lectual i malalties mentals) o altres discapacitats per diferents tipologies.

D'aquest pla en sorgeixen unes propostes/recomanacions per a millora l'accessibilitat al Parc classificades segons prioritat i amb la corresponent valoració d'urgència/rellevància. Finalment també s'estableixen unes mesures i costos de les solucions proposades.

Els recursos analitzats han estat:

- Centre d'Informació de Senet
- Camí del Salto
- Casa del Parc de Boí
- Centre d'I.A. de Toirigo
- Aparcament de Cavallers
- Mirador del Sant Esperit
- Itinerari del Planell d'Aigüestortes
- Aparcament Palanca de la Molina
- Centre d'Informació de Llessui
- Casa del Parc d'Espot
- Punt d'informació i passarel·la de l'estany de Sant Maurici
- Aparcament Prat de Pierró
- Passarel·la del Pont de la Gorga
- Exposició Pont de Pallers
- Camí de Rocablanca
- Centre d'Informació d'Estany Gento

El total d'actuacions previst per a tots els centre i infraestructures incloent totes les prioritats, ascendeix a 788.952,50€.

3.2. PLANS I PROGRAMES EXTERNS

Pla estratègic d'Educació ambiental i Voluntariat ambiental

El dia 26 de setembre a la sala d'actes del Departament de Territori i Sostenibilitat es realitza una jornada per conèixer els objectius i les accions previstes en aquest Pla estratègic, així com per saber quins han estat els resultats del procés de participació.

El Pla estratègic sobre l'educació i voluntariat ambiental als Parcs Naturals estableix per a un període de quatre anys (2019-2022) un seguit d'accions clau amb una visió conjunta de tots els Parcs per, d'aquesta manera, millorar i enfortir aspectes clau de la gestió dels espais naturals protegits. Es concep com un pla marc que estableix les directrius per als plans propis de cadascun dels espais naturals protegits, que, al seu torn, es consolidaran per mitjà dels programes educatius diferenciats segons els destinataris prioritaris: els centres educatius locals, els centres educatius d'altres territoris, la població i entitats no lucratives locals, els agents econòmics i professionals, les administracions locals i els visitants i turistes.

Pla d'estratègia turística de la demarcació de Lleida.

Participació en la jornada de presentació d'aquest pla, on es van presentar les diferents conclusions de la diagnosi feta prèviament en els àmbits de: Governabilitat del turisme, sostenibilitat, coneixement i intel·ligència, excel·lència, innovació, producte experiencial i promoció.

Pla estratègic de la Biodiversitat i Patrimoni Natural.

El mes de febrer es va presentar la tercera versió del document resum d'aquest pla que te per objectiu donar resposta als mandats internacionals i contribuir a frenar la pèrdua de biodiversitat global. Tots els documents de referència internacionals, apunten a la necessitat d'elaborar estratègies i plans d'acció per a la conservació de la biodiversitat per orientar, planificar i programar les accions necessàries per revertir aquesta pèrdua. Aquests instruments s'han de desplegar en cascada des de l'àmbit estatal fins al local, de manera que la seva aplicació sigui coherent i efectiva.

Eix 4. Millora del coneixement i base de dades

4.2. ESTUDIS I PROGRAMES DE SEGUIMENT

4.2.1. Investigació

Recerca

Entitats i investigadors sol·licitants	Línia de recerca
Viviane Charpentier	Recollida d'insectes Carabes
Lluís Camarero – CHEGRAM-UB; CEAB-CSIC	Recollida de dades d'aparells de mesura en continu
Francisco Lloret Maya – CREAL	Estudi de la mortalitat de Pinus uncinata a partir de dades dendroecològiques
Marcus Kock - Heidelberg University	Biodiversitat de les plantes i la seva evolució als Pirineus
Juan Bernal Guerrero - Centre Balear Biologia Aplicada	Censos d'aus SACRE i SACIN
Encarnación Montoya Romo Institut Ciències de la Terra Jaume Almera (CSIC)	Presa de mostres florístiques i instal·lació de trapes pol·líniques
Josep Pueyo Farrero - CADAGUA	Visites periòdiques de les fosses sèptiques i presa de mostres d'aigua
Sònia Garcia	Obtenció de llavors (Jardí botànic de Barcelona)
Francisco Lloret Maya – CREAL	Estudi mortalitat Pinus Uncinata
Empar Carrillo Ortuño – UB GEOVEG	Projecte LIFE/Limno-Pirineus
Job Roig Simón - Institut Català Ornitologia	Mesures de gravimetria i magnetisme, recollida de mostres de roca i adquisició de dades geològiques
Josep Piqué Palacín	Seguiment de ropalòcers
Jesús Camarero - Instituto Pirenaico de Ecologia (CSIC)	Mostreig Pins Vells (Pinus Uncinata)
César Perez Cruzado - Escuela Politécnica Superior de Ingeniería (USC)	Influència del règim de perturbacions per la gestió en carboni i estructura i dinàmica de masses forestals
David ICO	Seguiment ocells comuns de Catalunya
Marc Ventura Oller – CEAB CSIC	Projecte LIFE-LimnoPirineus i projecte GREEN
Jordi Carreras Raurell	Aixecament cartografia d'hàbitats CORINE i HIC a 1:10,000
Albert Petit Saludes	Aixecament cartografia d'hàbitats CORINE i HIC a 1:10,000
Javier Sanramon Saldaña - CHE	Mostreig d'estanys qualitat aigües E.Tort i E. de Mar
Josep Maria Ninot – UB GEOVEG	Activitats projectes Interreg FloraPyr i Global assessment of the functional ecology of alpine soils
Concha Marchante Leganés - DARP	Captura d'aletes adiposes de les truites
Quim Pou i Rovira - Sorelló estudis al medi aquàtic SL	LimnoPirineus
Pau Carnicero - Universitat Innsbruck	Recol·lecció flora
Jordi Serra Cobo - Areambiental i UB	Obtenció de mostres a estació pirinenca poblacions muixirecs
Artur Lluent - Forestal Catalana	Mostreig de flora amenaçada
Eulalia Pladevall Izard - Universitat de Barcelona	Projecte GREEN
Pilar Fernández - IDAEA-CSIC	Mostreig de peixos i instal·lació d'equips de mostreig passiu d'aire i aigua
Xavier Castells Montero - UB	Recollida de cores de pi negre
Lluís Camarero - CRAM-UB / CEAB-CSIC	Perforacions sondatges Contraix
Concha Marchante Leganés - DARP	Cens truita comuna (Salmo Trutta) al riu Mollereres
Lluís Camarero - CRAM-UB / CEAB-CSIC	Activitats projecte TRANSFER

Ivan Reina Belinchón - Àrbol Tècnics,SL	Revisió fitosanitària
Joan Manel Soriano López - GRAMP - UAB	Recol·lecció de mostres de sòl amb recobriment muscinal
Marc Oliva - UB	Estudi glacera rocallosa Besiberri
Lluís Camarero - CRAM-UB / CEAB-CSIC	Activitat projecte TRANSFER. Mostreig Llebreta
Maria Farré - Associació Tumeneia (Implica)	Seguiment del liró gris dins el programa de Seguiment del Liró Gris a Catalunya
Pilar Juan Martí - Ajuntament Torre de Capdella	Instal·lació d'una torreta amb termòmetre a l'Estany de Saburó
Juan Bernal Guerrero - CCBA Centre Balear de Biologia Aplicada	Cens d'aus SACRE y SACIN
Esperança Gacia - CEAB-CSIC	Recol·lecció d'Isoets del fons de l'estany Redó
Marisol Felip Benach - CRAM-UB / CEAB-CSIC	Instal·lació col·lector de neu (Projecte Replim)

Taula 13: Línies de recerca al Parc. (Elaboració pròpia)

Treballs estudis no publicats

Els estudis i treballs de recerca rebuts han estat:

- ARUM. *Pla d'Autoprotecció del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. Tàrraga, ARUM, 2018.
- Gallardo, Belinda; Capdevila, Laura. *Cambio Climático y Especies Exóticas Invasoras en la Red de Parques Nacionales: diagnóstico, adaptación y gobernanza*. Madrid: Fundación Biodiversidad, 2018.
- González, Meritxell. *Memòria descriptiva de la millora de les cases de vàlvules dels llacs de Capdella*. [s.l.: ENDESA], 2018.
- Martínez Carvajal, Víctor. *Estudio del impacto socioeconómico de la pesca recreativa en España*. [Madrid?: l'autor, 2017.
- Montserrat, Elisenda. *Informe projecte d'elaboració del mapa de distribució de la sargantana pirinenca (Iberolacerta bonnali) al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Fase IV, emmarcat en el programa de voluntariado en Parques Nacionales*. [s.l.: l'autora], 2018.
- Organismo Autónomo Parques Nacionales. *Presencia de la Red de Parques Nacionales en la prensa digital*. Madrid: Área de Conservación, Seguimiento y Programas de la Red. Organismo Autónomo Parques Nacionales., 2018.
- Raïmat Quintana, Carles. *Dinámica y peligrosidad de las corrientes de derrubios: aplicación en el Barrano de Erill, Pirineo catalán*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, 2018.
- Seminario Permanente de Uso Público de la Red de Parques Nacionales. *Diagnóstico inicial de la capacidad de acogida de visitantes en la Red de Parques Nacionales*. Madrid: Organismo Autónomo Parques Nacionales, 2018.
- TRAGSEGA. *Seguimiento GPS y caracterización de los rebaños en los últimos 10 años Calidad forrajera de los pastos, superficies pastables y pastoreadas y carga ganadera. Variaciones y uso del espacio*. Madrid: TRAGSEGA, 2018.
- Vega Aldrufeu, Elena . *Monitorització i conservació de les parelles de trençalòs (Gypaetus barbatus) a Catalunya 2016-2017*. [s.l. : l'autora], 2017.

4.2.2. Seguiments de fauna

Seguiments d'espècies d'ungulats

Seguiment de l'isard (*Rupicapra pyrenaica*)

S'ha observat un descens del nombre d'individus censats, per segon any consecutiu, amb resultats per sota de la mitjana dels últims 15 anys. Dins del Parc Nacional estricte, s'ha assolit el valor de 6,44 isards per 100 ha, per sota del 7,46 de mitjana dels últims 15 anys.

La població del Parc Nacional i zona perifèrica ha disminuït de mitjana un 9% respecte l'any 2017. Dins el Parc Nacional estricte ha disminuït un 5% i a la zona perifèrica un 13%.

Comparant amb la mitjana dels últims 7 anys, el recompte ha disminuït un 4% dins el Parc Nacional estricte i un 22% en la zona perifèrica. En total al Parc i zona perifèrica la població ha disminuït un 13% respecte a la mitjana.

La productivitat al PN (0,73 cabrits/femella) es troba lleugerament per sobre de la mitjana.

TOTAL RESUM	total	♂	♀	Cab.	Seg.	?
TOTAL PN ESTRICTE	910	116	294	215	111	174
Total Zona Perifèrica	730	178	283	163	126	212

TOTAL RESUM	total	♂	♀	Cab.	Seg.	?
TOTAL PNAESM ESTIU 2018	1702	436	648	386	280	552

Taula 14. Resum dels resultats dels censos d'isard per l'any 2018 per sectors i comarques

Font: elaboració pròpia.

Seguiment del cabirol (*Capreolus capreolus*)

Els resultats del cens a la Reserva Nacional de Caça de la Vall de Boí, dins la zona perifèrica de protecció han estat:

Recorregut	♂	♀	Varetos	Seg.	?	Total
VB-01	5	5			2	
VB-02	3	2	1		1	
VB-04	1	2			3	
VB-05	1	1				
VB-06	16	22	2	7	13	
Total	26	32	3	7	19	87

Taula 15: Resultats del cens de cabirol (Elaboració pròpia)

Seguiment del gall fer (*Tetrao urogallus*)

Els objectius establerts per al seguiment d'aquesta espècie impliquen fer el seguiment cada tres anys del nombre d'exemplars que acudeixen als respectius llocs de cant, i aquest any és el segon de la planificació.

Imatge 19. Femella de gall fer al Parc Nacional (Arxiu fotogràfic del Parc Nacional)

S'han realitzat les zones següents:

Cantader	Data	♂	♀	?	Total
Cometa de la Qüestió	10/05	0	0	0	0
Cometa de la Qüestió (Repetició)	25/05	3	1	0	4
Serrat del Comptador	10/05	0	0	0	0
Serrat del Comptador (Repetició)	25/05	2	0	0	2
Pago de Boí	10/05	3	0	0	3
Pago de Boí (Repetició)	25/05	5	1	0	6
Gargaredo	22/05	2	3		
Gargaredo (Repetició)	07/06	5		1	6
Campo Esport	22/05	3			3

Taula 16: Resultats del cens de gall fer de l'any 2018 (Elaboració pròpia)

Pla de seguiment d'itineraris d'ós bru (*Ursus arctos*)

Pel seguiment de l'ós bru hi ha preestablerts els 6 itineraris següents utilitzats per la detecció de petjades, excrements i altres possibles indicis, com esgarrapades. Els itineraris han estat realitzats pel CAR de les comarques implicades així com personal de FUNDACIÓN OSO PARDO (ESCO) i del Servei de Protecció de la Fauna, Flora i Animals de Companyia.

Alta Ribagorça: Itinerari 1 (AR-01): Llebreta-Estany Llong; Itinerari 2 (AR - 02): Corba Taüll-Port de Rus i Itinerari 3 (AR-03): Senet- Erill la Vall.

Pallars Jussà: Itinerari 9 (PJ-05): Port de Rus-Estany Gento: no s'ha realitzat.

Pallars Sobirà: Itinerari 16 (PS-07): Son del Pi –Pla de la Font: una mostra de pèl i Itinerari 18: Gerdar –Mata de València.

A banda, s'ha trobat una ovella depredada i rastres confirmats d'un mascle jove a la zona de la cova del Sardo, dins el parc estricte al TM de la Vall de Boí.

4.2.3. Seguiments de flora

Per part dels agents s'ha realitzat el seguiment de *Potentilla pensylvanica* i *Erica vagans* a la zona d'influència del Pallars Jussà, *Pedicularis tuberosa* (Amitges) i *Vicia argentea* (Montorroio) al Pallars Sobirà i *Botrychium matricariifolium* i *Epipogium aphyllum* (ambdues a la zona de Caldes) a l'Alta Ribagorça

S'ha tornat a detectar la floració de l'orquídia fantasma *Epipogium aphyllum* al bosc del Gerdar.

4.2.4. Seguiments dels sistemes naturals

Xarxes de seguiment de la biodiversitat

Xarxa LTER Aigüestortes

S'han realitzat 2 reunions del node Aigüestortes el dies 27 de juliol i el 18 d'octubre a part el representant del node ha assistit a la reunió de LTER Espanya.

Els temes tractats han estat: la delegació de vot on s'acorden les condicions per fer-se efectiva, l'intercanvi d'informacions a partir de la plataforma e_Catalunya, la poca participació a les reunions i la inoperància i contradiccions de la pròpia associació ELTER_es amb nodes que actuen sense tenir en compte altres nodes.

El projecte eLTER H2020 acaba aquest any i tota la informació en relació al node d'Aigüestortes que penja de la plataforma DEIMs ha estat recollida en un catàleg de nodes eLTER com una de les tasques de tancament del projecte. Es destaca i s'alerta de l'impacte dels barbs introduïts en estanys poc fondos (< 10 m) amb vegetació d'isoètids i del possible impacte irreversible d'aquesta invasió sobre la qualitat ecològica i el funcionament dels estanys afectats. Es comunica una entrada al butlletí Prismàtic (Plataforma de Coneixement per a la Gestió del Patrimoni Natural i la Biodiversitat; Generalitat de Catalunya, coordina CREAM) numero 16: *El barb roig, l'amenaça dels prats submergits dels estanys del Pirineu*.

Pla de seguiment i avaluació de la Xarxa de Parcs Nacionals

S'estructura en tres programes específics de seguiment funcional, seguiment sociològic i seguiment ecològic. Es diferencien tres nivells, nivell 1 per tota la xarxa, nivell 2 per grups de parcs i nivell 3 per cada un dels parcs.

- ✓ Programa **SACRE** de seguiment dels ocells comuns. S'han seguit 4 itineraris, dos al sector d'Aigüestortes i dos al sector de Sant Maurici, a la primavera i a l'hivern al maig i al juny i al desembre i gener.
- ✓ Programa **SACIN** de seguiment de tendències poblacionals d'ocells comuns al hivern.
- ✓ Revisió de l'**estat fitosanitari de les masses forestals i espècies indicadores**. De l'informe del seguiment fitosanitari de tardor (Reina, 2018) es destaquen els següents resultats:
 - Els símptomes de deteriorament de pinedes semblen mostrar un menor nivell de danys (potser a causa d'unes condicions climatològiques més favorables)

- En tots els sectors persisteix aquest problema continuat de perforadors (*Ips spp.*) *Tomicus minor*) i deteriorament en les zones amb major sensibilitat a l'estrès ambiental.
 - Es registra la incidència de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) en grau 4 a La Farga, que continua des de 2016, a la pineda del Faro amb grau 3, grau 4-5 a prop de la central hidroelèctrica de Caldes i grau 3 a la Vall de Sant Martí on ha augmentat un grau al Sector de Boí. Al sector d'Espot a Estaís, Son, Els Castellots, Serra de les Closes i Fogueruix es manté en grau 2 i grau 3.
 - Encara no s'han detectat indicis de presència de la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*).
 - El nivell de defoliació mitjana (DM: 21,2%) observada en els punts de seguiment es manté en la classe 1 de danys (arbrat no danyat, amb defoliació lleugera entre el 15 i el 25 %) ha disminuït un 1,8% respecte el 2017. Per espècies el pi negre millora en un 3% i el pi roig augmenta 1,6, res significatiu. Es pot considerar estable.
 - Les recomanacions són:
 - o Incidir en la necessitat dels trampejos amb feromona contra *Ips sp.*
 - o Disposar de la major informació històrica possible de temperatures, atesa la seva relació amb les afectacions d'escoltids
 - o Seguiment primaveral del grau d'afectació i seguiment altitudinal mitjançant trampejos
 - o Estudis específics sobre els factors climàtics, foment d'enemics naturals de *Y. padella*, seguiments d'agents de nova irrupció i control del vesc.
- ✓ **Nova estació meteorològica per la Xarxa de Seguiment del Canvi Global:** S'ha instal·lat una nova estació meteorològica a sobre de l'Estany Liebreta (1.620m) al mateix lloc on està la que gestiona el CSIC.

Aquesta estació meteorològica forma part de la Xarxa de Seguiment del Canvi Global de la Xarxa de Parcs Nacionals. El seu objectiu és la presa de dades in situ per tal de detectar la variabilitat climàtica i avaluar possibles efectes en les dinàmiques naturals.

L'Estació ha estat finançada mitjançant fons del Pla d'Impuls al Medi Ambient per a l'Adaptació al Canvi Climàtic (PIMA_Adapta)

Seguiment de ropalòcers (CBMS)

Tretzè any que es realitza el monitoreig BMS (*Butterfly Monitoring Scheme*). S'han monitoritzat un total de 13 setmanes, de les 30 setmanes de les que consta el CBMS, 5 setmanes no s'ha efectuat a causa del mal temps.

Ha estat un any força plujós i sense temperatures massa elevades. També cal recordar que els anys anteriors no havien estat especialment bons i això pot tenir influència en les papallones trobades aquest any.

S'han identificat 1.067 exemplars (pitjor any de la sèrie) i s'han determinat 69 espècies diferents de les 103 identificades al llarg dels anys de estudi.

P. malvoides y *P. baton*, són noves per a l'itinerari.

Pel que fa a les abundàncies anuals de les espècies més destacades, a la pàgina web del CBMS es pot consultar més informació sobre el conjunt de la xarxa. De les 68 espècies avaluades 54 presenten una tendència estable, 11 en regressió (entre les que trobem *Parnassius mnemosyne*) i tant sols dues en increment.

Les dades de l'itinerari corroboren aquest resultat, encara que l'any 2018 pràcticament al llarg de tota la temporada els valors es situen per sota de la mitjana tant en nombre d'exemplars com d'espècies.

Manteniment de la estació pirinenca de seguiment de les poblacions de quiròpters

El nombre d'espècies observades fins ara és extraordinàriament elevat, 21 espècies, és a dir, el 75% de les 28 espècies presents a Catalunya. La majoria de les espècies presents són insectívores i exerceixen una funció clau en la regulació de les poblacions d'insectes que poden originar plagues forestals o transmetre malalties.

Imatge 20: *Nyctalus leisleri*. (Jordi Serra-Cobo)

El Parc forma part d'una xarxa ecoepidemiològica d'estacions distribuïdes en un transecte que va des dels Pirineus fins les Illes Balears dirigida per universitats d'arreu d'Europa i aquesta participació internacional ha contribuït a la difusió dels treballs fets. Així, s'ha publicat a Estats Units un treball de recerca sobre els coronavirus dels muixirecs en el qual hi ha participat el Parc i també, un article sobre el virus ràbic en una de les revistes del grup editorial Nature.

El seguiment de les poblacions de muixirecs a la vall de Barravés mostra la presència predominant de vuit espècies: *Nyctalus leisleri*, *Myotis daubentonii*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Pipistrellus kuhlii*, *Pipistrellus pygmaeus*, *Hypsugo savii*, *Eptesicus serotinus* i *Tadarida teniotis*. És la primera que s'observa *Eptesicus serotinus*, una espècie lligada als ambients antròpics. La taxa d'ocupació (80%) de les caixes niu ha anat augmentat amb els anys però la diversitat d'espècies ha disminuït. Aquesta proporció inversa podria estar relacionada amb l'abundància i la territorialitat de *Nyctalus leisleri*.

Participació en el SOCC

Hi han 9 itineraris SOCC (Seguiment d'ocells comuns a Catalunya) donats d'alta, dels quals s'han realitzat 7 d'ells.

S'han recuperat dos itineraris (239, 339) però només s'han realitzat en el marc de l'atles dels ocells nidificants de Catalunya i no tindran continuïtat. També s'ha recuperat l'itinerari 509, que en aquest cas sí que és una alta pròpia del projecte SOCC i té previsió e continuïtat.

Processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*)

Des de l'any 1993 es realitzen campanyes de seguiment de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) mitjançant la col·locació de diverses trampes amb feromones durant el període de vol en diferents sectors. En la campanya del 2017 es va iniciar un nou disseny de seguiment, amb només 48 trampes repartides en 11 zones, a diferents orientacions i cada 100m des dels 1.300m fins als 2.200m d'alçada.

El sector amb major nombre de captures ha estat el sector de Boí, amb 858 captures davant les 506 d'Espot.

Al sector d'Aigüestortes, el màxim de captures registrades ha estat a l'interval altitudinal 1600-1700, molt semblant a l'any 2017 que va ser al 1700 -1800 m i orientació sud oest, amb 167 captures per trampa.

Comparant amb les captures mitjanes per trampa del seguiment des de 1993, els resultats de 2018 estan molt per sota dels màxims històrics.

Seguiment de l'escolítid *Ips acuminatus*

El trameig i seguiment s'ha efectuat durant 15 anys consecutius amb 13 trampes al sector de Sant Maurici i 7 al sector d'Aigüestortes. La instal·lació de les trampes s'ha iniciat a finals de maig al sector d'Espot i a finals d'abril al sector d'Aigüestortes.

Al sector d'Aigüestortes, el nombre de captures d'*Ips acuminatus* ha disminuït bastant, passant de les 1.919 de 2017 a les 1.260 d'enguany. Les captures d'*Ips sexdentatus* han augmentat, passant de 767 a 1282.

Pel que fa al sector de Sant Maurici, les captures totals d'*Ips acuminatus* han augmentat molt, passant de 3.570 el 2017 a 9.450 enguany, un 164% més. Encara representen només una quarta part de les captures de l'any 2008, que va presentar el màxim de la sèrie d'anys de seguiment.

La trampa ubicada a les Antenes (Forest Bosc d'Espot a l'entrada de la vall del barranc de l'Escariella), que tradicionalment ha mostrat les captures més altes, és la responsable de la totalitat del fort increment de captures del 2018. En aquest punt, no existeix cap relació amb la presència de restes d'aprofitaments forestals i per tant només es recomana vigilar la tendència poblacional i possibles afectacions.

Seguiment qualitat de l'aigua

Residual

S'analitzen les aigües residuals de les fosses sèptiques de les infraestructures de l'interior del Parc i de la zona perifèrica a través de laboratoris homologats per l'ACA. Els paràmetres analitzats i la freqüència d'anàlisis són fixats en funció de les autoritzacions d'abocament emeses per la CHE i l'ACA.

Les úniques fosses que han donat compliment en tots els paràmetres analitzats són la del refugi de Saboredó i la del Colomina. En general, la quantitat de matèries en suspensió, de fòsfor i d'olis i greixos i el pH estan dins dels límits admissibles. En canvi, els valors més delicats són la DQO, l'amoni i el nitrogen Kjeldhal.

Potabilitat

El control de la qualitat de l'aigua destinada al consum humà es fa a les infraestructures del Parc que no estan connectades a la xarxa municipal. Les dades analitzades han millorat respecte l'any anterior però continuen els problemes de contaminació de l'aigua per *Escherichia coli* i bacteris coliformes fent que aquesta no sigui potable alguns mesos de la temporada d'estiu.

Les analítiques de legionel·losi són correctes a totes les cases i centres del Parc.

4.3. FORMACIÓ

4.3.1. Cursos organitzats

Imatge 21: Curs PATT d'accessibilitat universal.
(Arxiu fotogràfic del Parc)

- **Curs d'Atenció al públic per al sector turístic.** Casa del Parc de Boí i Casa del Parc d'Espot, 23 de maig i 6 juny. 25 participants a Espot i 23 a Boí.
- **Curs d'evolució del paisatge.** Realitzat en col·laboració amb el refugi del Gerdar i el Grup de Recerca en Àrees de Muntanya i Paisatge de la UAB. Refugi del Gerdar, 29 i 30 de juny i 1 de juliol. 25 participants. Coorganitzat amb la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN).
- **XIII Nit Catalana de Ratpenats.** Centre d'informació de Senet, 4 d'agost. 20 participants.
- **XXVI Curs de Guies Interpretadors.** Alberg de Salardú, 12 de setembre al 8 d'octubre. 15 participants.

4.3.2. Assistència a cursos

Títol curs	Unitat	Organitzador	Població
Curs sobre el nou gestor estadístic.	Ús Públic	DTES	La Seu d'Urgell
Curs QGIS	Medi Natural / Ús Públic	Forestal Catalana	Pont de Suert / Barcelona
Curs online de tractament de dades	Ús Públic	Club EMAS	Virtual
Curs SIG corporatiu.	Medi Natural / Ús Públic	DTES	Tremp
Curs primers auxilis	Ús Públic	OAPN	El Pont de Suert/Llavorsí
Curs de l'aplicació Natusfera per invasores	Ús Públic	Fundació Europarc	semipresencial
Seguimiento fenológico en la Red de Parques Nacionales	Medi Natural	CENEAM	Valsaín
Conèixer QGIS	Medi Natural	Escola de Sobreestants	Tàrrrega
Intel·ligència emocional i clima laboral	Administració	DTES	Lleida
Utilización de drones en la gestión del territorio	Medi Natural	CENEAM	Valsaín
Curs virtual de contractes del sector públic	Medi Natural / Direcció	EAPC Lleida	Virtual
Tractament de les dades. Nivell 2	Administració	DTES	Lleida

Tractament de les dades. Nivell 3	Administració	DTES	Lleida
Curs de prevenció de riscos laborals	Medi Natural	DTES	Tàrrrega
Riscos geològics en l'avaluació ambiental i patrimoni geològic	Medi Natural	DTES	Virtual
Taller d'alliberament de l'estrès	Administració	DTES	Lleida
Gestió sostenible dels edificis	Medi Natural	CFEA	Barcelona
1st Dissemination Event of Interreg ENHANCE project	Medi Natural	DTES	Barcelona
Curs online gestió de magatzems Odoo	Ús Públic	Odoo	Boí, Espot, Llessui, Senet
Eines al núvol: treballem col·laborativament	Ús Públic	CFEA	Reus

Taula 17: Assistència a cursos, jornades i congressos.
 Font: elaboració pròpia.

4.3.3. Intercanvis amb l'Organismo Autónomo Parques Nacionales

Dins del programa d'intercanvis amb personal de la Xarxa de Parques, s'ha rebut la visita del responsable d'ús públic del *Parque Nacional de los Picos de Europa* (Agustín Santori, 1 al 8 de juliol), que va ser acompanyat principalment per la unitat d'ús públic.

També, en el mateix programa d'intercanvis, una informadora de l'equip d'ús públic ha visitat el *Parque Nacional de Garajonay* (Cristina Cereza, 4 al 10 de juny), participant principalment en activitats d'ús públic i educació ambiental.

Al mes d'octubre la Directora-Conservadora va participar en un intercanvi al PN de Doñana on es va dur una posada en comú amb 4 parcs més: Doñana, Teide, Islas Atlánticas i Aigüestortes per a debatre aspectes relacionats amb:

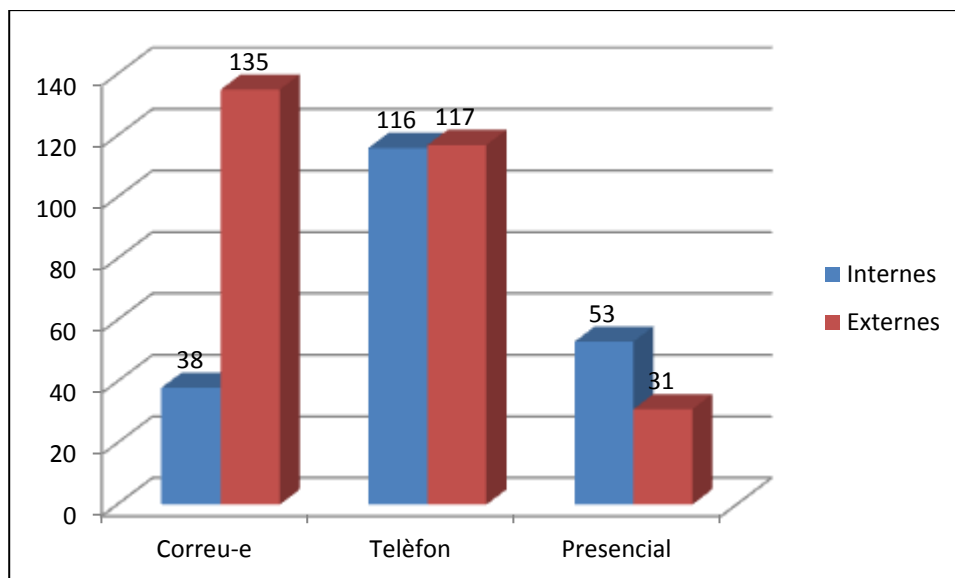
- Desenvolupament local.
- Àrees degradades.
- Planificació i impacte de l'ús públic.
- Organització interna dels Parcs Nacionals.

4.4. CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

4.4.1. Servei d'informació

S'ha donat resposta a 490 consultes, un lleuger augment respecte a 2017 que van ser de 468, segons els tres canals principals d'entrada: presencial, telèfon i correu electrònic.

Paral·lelament hi ha hagut un petit augment en quant als préstecs 40, predominantment de monografies.

Gràfic 7: Consultes Centre de documentació. (Elaboració pròpia)

4.4.2. Monografies

Han entrat 148 documents nous, dels quals 98 corresponen al donatiu fet pel Sr. Antoni Plans i Lladòs.

La biblioteca compta amb 5411 exemplars catalogats que s'integren al Catàleg de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya.

- 4283 exemplars a la Casa del Parc de Boí.
- 1128 exemplars a la Casa del Parc d'Espot (els exemplars d'Espot són còpies addicionals dels de Boí).
- 127 còpies addicionals als centres de Senet i Llessui.

4.4.3. Publicacions periòdiques

El fons de revistes es compon de 41 títols que es reben amb regularitat.

4.4.4. Arxiu fotogràfic

Compta amb 15.717 registres. S'ha fet un canvi de distribuïdor d'InMagic a una empresa nova i el canvi d'estacions de treball, que s'ha demorat en la homologació i instal·lació del programa i ha impedit afegir registres.

4.5. JORNADES

4.5.1. Jornades Investigació Parc

Els dies 17, 18 i 19 d'octubre s'ha desenvolupat a la Casa del Parc a Boí les Onzenes Jornades sobre Recerca al Parc Nacional. Aquest certamen, que ha complert 30 anys, ha reunit els equips investigadors que han realitzat o realitzen projectes d'investigació dins el Parc. El programa ha comptat amb 27 presentacions de projectes diversos abastant de les ciències pures a les humanitats.

Imatge 22: Jornades d'investigació. (Arxiu fotogràfic del Parc)

El format de tres dies permet copsar un ampli ventall de camps de coneixement: de la limnologia a la paleo-ecologia, passant per la dinàmica forestal o l'arqueologia. Aquestes sessions, que han reunit a més de 40 científics i investigadors de institucions catalanes i europees, s'han complementat amb una sortida de camp a la Vall de Dellui per veure in situ els resultats del projecte LimnoPirineus amb explicacions directes del propi equip.

Eix 5. Governança

5.1. ÒRGAN RECTOR I ÒRGANS COL-LABORADORS

5.1.1. Patronat

President

Sr. Josep Enric Llebot Rabagliati (des del 1/12/16)

Secretària

Sra. Maria Merced Aniz Montes

Directora-conservadora del Parc Nacional

Representants de la Generalitat de Catalunya

Sr. Ferran Miralles Sabadell

Sr. Jaume Vicens Perpinyà

Sra. Dolors Tella Albareda

Departament de Territori i Sostenibilitat

Sra. Montserrat Barniol i Carcasona

Sr. Ferran de Noguera i Betriu

Departament d'Agricultura Ramaderia, Pesca i Alimentació

Sr. Ramon Alturo Lloan

Departament d'Empresa i Ocupació

Sr. Miquel Àngel Cullerés i Balagueró

Sr. Carles Vega Castellví

Departament d'Ensenyament

Sr. Juli Gendrau i Farguell

Sr. Manuel Pardo i Sabartés

Departament d'Interior

Sr. Josep Borrell Figuera

Departament de Cultura

Diputació i Consells Comarcals

Sr. Joan Reñé i Huguet

Sra. Rosa Ma Perelló i Escoda

Diputació de Lleida

Sr. José Enrique Arró Cuny

Conselh Generau d'Aran

Sr. Carlos L. Isus Castellarnau

Consell Comarcal del Pallars Sobirà

Sr. Marc Però Agullana / Constantí Aranda Farrero

Consell Comarcal del Pallars Jussà

Sr. Josep Lluís Farrero Moyes

Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça

Ajuntaments

Sr. Jacinto Cuny Moga

Ajuntament de Vielha-Mijaran

Sr. César Ruiz-Canela Nieto

Ajuntament de Naut Aran

Sra. Laura Arraut Díaz

Ajuntament d'Alt Àneu

Sr. Ramon Villuendas Palobart

Sra. Meritxell Salvador Pérez

Ajuntament d'Esterrri d'Àneu

Sr. Josep Antoni Cervós Costansa

Ajuntament de la Guingueta d'Àneu

Sr. Josep Ma Sebastia Canal

Ajuntament d'Espot

Sr. Raimon Monterde Alberich

Ajuntament de Sort

Sr. Josep Maria Dalmau Gil

Ajuntament de la Torre de Capdella

Sr. Joan Perelada i Ramon

Ajuntament de la Vall de Boí

Sr. Josep Antoni Parache Palacín

Ajuntament de Vilaller

Universitats Catalanes

Sr. Antoni Luna Garcia

Universitat Pompeu Fabra

Institut d'Estudis Catalans

Sr. Delfí Sanuy Castells

Administració de l'EstatSr. Jesús Serrada Hierro
Sra. Elisa Barahona Nieto
*Organismo Autónomo Parques Nacionales*Sra. Natalia Beltran Díaz
Sr. José Crispin Gómez
*Jefes de Servicio de Coordinación - Área de Conservación, Seguimiento y Programas de la Red Organismo Autónomo Parques Nacionales*Sr. Sixto Martínez del Valle
Jefe de Servicio
*Demarcación de Costas de Cataluña*Sra. Montserrat Fernández San Miguel
Directora Adjunta de Parques Nacionales
*Organismo Autónomo Parques Nacionales***Associacions de Conservació de la Natura**Sr. Antoni Plans i Lladós
*DEPANA*Sr. Lluís Toldrà i Bastida
*DEPANA***Entitats excursionistes i propietàries d'equipaments dins el Parc**Sr. Josep Llusà Roca
*Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya*Sr. Miquel Rafa Fornieles
*Centre Excursionista de Catalunya***COMISSIÓ PERMAMENT**President
Sr. Josep Enric Llebot RabagliatiSecretària
Sra. Maria Merced Aniz Montes
Directora-conservadoraSr. Jaume Vicens Perpinyà
Sra. Dolors Tella Albareda
*Departament de Territori i Sostenibilitat*Sr. Ferran de Noguera i Betriu
*Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, i Alimentació*Sr. Joan Perelada i Ramon
*Ajuntament de la Vall de Boí*Sr. Josep Ma Sebastia Canal
*Ajuntament d'Espot*Sra. Laura Arraut Díaz
*Ajuntament d'Alt Àneu (Espot)*Sra. Elisa Barahona Nieto
*Organismo Autónomo Parques Nacionales*Sr. Josep Maria Dalmau Gil
*Ajuntament de la Torre de Cabdella (Boí)*Sr. Antoni Plans i Lladós
*DEPANA***COMISSIÓ ACCESSIBILITAT**President
Sr. Josep Enric Llebot RabagliatiSra. Maria Merced Aniz Montes
Directora-conservadoraSr. Jaume Vicens Perpinyà
Sra. Dolors Tella Albareda
*Departament de Territori i Sostenibilitat*Sr. Ramon Alturo Lloan
*Departament d'Empresa i Ocupació*Sr. Joan Perelada i Ramon
*Ajuntament de la Vall de Boí*Sr. Josep Ma Sebastia Canal
*Ajuntament d'Espot*Sr. Meritxell Salvador Pérez
*Municipis de la zona perifèrica*Sr. Antoni Plans i Lladós
Associacions de conservació de la natura
Sr. Miquel Rafa Fornieles
*Organitzacions excursionistes amb equipaments*Sr. Josep Condal Gou
*Direcció General de Transports*Sr. Sílvia Bardají Sopena
Ass. Taxistes de la Vall de Boí
Sr. Josep Lluís Sebastia Martí
Ass. Taxistes d'Espot

PARTICIPACIÓ EN ALTRES ÒRGANS COL·LEGIATS

Consejo de la Red de Parques Nacionales

Sr. Ferran Miralles Sabadell

Comité Científico de Parques Nacionales

Sr. Emilio Ortega Casamayor
 Director del Centre d'Estudis Avançat de
 Blanes, CEAB-Consell Superior
 d'Investigacions Científiques

Reunions de Patronat, Comissió Permanent i Accessibilitat

S'ha fet una reunió de Patronat i dues de Comissió Permanent.

Els temes tractats han estat:

- Estratègia Catalana de la Biodiversitat i el Patrimoni Natural 2017-2030.
- Aprovació de la memòria 2017 i el programa d'actuacions 2018.
- Aprovació de la renovació del Conveni del Transport Públic.
- Actuacions de la Xarxa de Parcs Nacionals.
- Propostes d'estudi del Projecte Last Mile.
- Procés de participació, pla d'acció, recomanacions i Proposta Comitès de la Certificació Turística Starlight.
- Accions realitzades en el marc del conveni "Camins Vius".
- Aprovació Objectius Q i EMAS 2018.
- Aprovació del Pla d'Autoprotecció.
- Treballs de la Reserva de la Biosfera.
- Auditoria de l'EMAS.
- Moció de l'Ajuntament de Torre de Cabdella referent a l'estany de Saburó.
- Aprovació i ratificació d'informes i resum autoritzacions.

La comisso d'Accessibilitat s'ha reunit per segona vegada el mes de març. Els temes tractats han estat:

- Estudi de la Proposta per abonaments per client repetidor i descomptes per minusvàlids.
- Curs de guies pels taxistes.
- Parada de Cavallers i renovació dels convenis.

5.1.2. Reunions directors/subdirector

S'ha participat, per part de direcció, en 3 reunions de directors d'Espais Naturals Protegits, amb els següents punts tractats:

- Gestió econòmica (Estat de la liquidació i memòries del RAE, estat execució i tramitació exercici 2018 per la nova llei de contractes, estat tramitació ordre ajuts ENPE)
- Situació del pla de xoc de recursos humans 2017-2018
- Estat de la instrucció de tramesa d'informes, la transició a l'administració electrònica.
- Informe sexennal de compliment de la XN2000.
- Treballs de seguiments de la biodiversitat.
- Informació projecte Alerta Forestal
- Aspectes de protecció individual
- Apartat intranet com a repositori d'esdeveniments.
- Estratègia de biodiversitat i medi natural.
- Instrucció DGPAMN/1/2018 de coordinació entre les unitats de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural.
- Expo Som Natura al Museu Blau 2019.
- Ordre preus públics.

- Aprovació ampliació PN Alt Pirineu.
- Previsió programa actuació i pressupost 2019.
- Calendari Junes Rectores, Jornades, Congressos, reunions, visites o actes protocol·laris.
- Presentació esborrany News letter SGBMN.
- Jornades d'investigació.
- Temes per protecció de dades.
- Raports mensuals Agents rurals.
- No contractació nova de senyalització per 2019,.
- Web adaptada i imatge corporativa parcs.
- Pla estratègic d'educació ambiental.
- Butlletí del subdirector.
- Reserva biosfera Costa brava.

5.2. EQUIP DE GESTIÓ

**DIRECTORA-
CONSERVADORA**

AGENTS RURALS
Àrea Regional de l'Alt Pirineu: 1 cap
l'Alta Ribagorça: 11 agents
Pallars Jussà: 11 agents
Pallars Sobirà: 26 agents
Val d'Aran: 15 agents

**UNITAT ADMINISTRACIÓ/
GESTIÓ**
2 administratius a Boí
1 auxiliar administrativa a Boí
1 aux. Administrativa a Boí (6 mesos)
1 aux. Administrativa a Espot (6 mesos)

UNITAT D'ÚS PÚBLIC
1 responsable a Espot (3/4 jornada)
1 responsable a Espot (jubilació parcial)

**UNITAT D'INVESTIGACIÓ,
ESTUDIS I DOCUMENTACIÓ**
1 tècnic a Boí

UNITAT DE MEDI NATURAL
(infraestructura i equipament)
1 enginyer tècnic responsable a Espot
1 enginyer forestal a Boí

**CENTRES
COMPLEMENTARIS**

**ÀREA INFORMACIÓ
BOÍ**
1 coordinador d'àrea
2 informadors

ÀREA INFORMACIÓ ESPOT
1 tècnic ambiental
1 informador
1 guia-interpretador (6 mesos)

Manteniment
1 capatàs i 1 manteniment a Boí (jubilació parcial)
1 manteniment (3/4 jornada)
1 capatàs i 1 manteniment a Espot

SENET
1 informador (12 mesos)
1 tècnic (5 mesos)

AIGÜESTORTES
1 informador (3,5 mesos)
(de 9,30h a 14h i de 16h a 18,30h)

TOIRIGO
4 informadors (9 mesos)
(de 8h a 14h i de 14h a 20h)

PALANCA DE LA MOLINA
2 informadors (7,5 mesos)
(de 8h a 14h i de 14h a 20h)
2 informadors (4,5 mesos)

PRAT DE PIERRÓ
4 informadors (7,5 mesos)
(de 8h a 14h i de 14h a 20h)

SANT MAURICI
1 informador (3,5 mesos)

LLESSUI
1 tècnic ambiental (12 mesos)
1 informador (12 mesos)

ESTANY GENTO
2 informadors (2,5 mesos)

st Maurici

Negre: Personal DAAM
Personal serveis prioritaris
Verd: Forestal Catalana
Blau: Pla de reforç

5.2.1. Dotació de personal

La tècnica del sector de Boí s'ha reincorporat a l'estiu de la baixa de maternitat com a responsable de la Unitat de Medi Natural. La baixa de Xavier Ramon, personal de brigada del sector de Boí en jubilació parcial s'ha cobert amb la incorporació de Ricard Batlle Sacases.

<i>Unitat d'Administració i Gestió</i>	Maria Merced Aniz Montes, directora-conservadora Cristina Ballarín García, administrativa Sònia Bruguera Diego, administrativa Francesca Gil Gómez, auxiliar administrativa Àngels Paneque Pérez, auxiliar administrativa (6 mesos) Silvia Frías Campos, auxiliar administrativa (6 mesos)
<i>Unitat d'Ús Públic</i>	Jaume Comas i Ballester, responsable (fi contracte 28/02/2018) Xavier Llimiñana Sabaté, responsable (cobreix jubilació de Jaume. Comas des de l'01/04/2015 al 28/02/2018 i després jornada completa) Gerard Giménez Pérez, tècnic ambiental Espot Alícia Orteu Blasi, administrativa-informadora Alícia Giralt Mora, informadora (7 mesos i mig) Montserrat Gallart Gerotina, informadora (7 mesos i mig) Ma. Isabel Sebastia Urbano, informadora (7 mesos i mig, reducció 1/3) Oriol Cardona Isus, informador (7 mesos i mig) Montserrat Morancho Ribes, informadora (3,5 mesos) Josep Maria Rispa Pifarré, tècnic ambiental Boí (baixa del 10/09/18) Elena Mur Cacuho (cobreix baixa de JM Rispa del 03/12/18) Roc Subirà Biosca, informador (7 mesos i mig) Ma. Lourdes Casal Franco, administrativa-informadora Lluís Pifarré Martí, informador Lourdes Lozano Hodas, informadora (7 mesos i mig) Marisol Garcia Ardanuy, informadora (7 mesos i mig, amb reducció 1/3) Meritxell Centeno Magí, informadora (4 mesos i mig) Ricard Batlle Sacases (3 mesos i mig)
<i>Unitat d'Investigació, Estudis i Documentació</i>	Jordi Vicente Canillas, bibliotecari
<i>Unitat de Medi Natural</i>	Míriam Aznar Galán, Tècnica Unitat Medi Natural Ma Cristina Espinar Mosquera, responsable enginyera forestal baixa per maternitat fins al 19/07/18 i després compactació jornada 75%) Carolina Martín Pérez (cobreix la baixa de C. Espinar fins 18/07/18) Josep Lluís Gómez Bringué, capatàs Xavier Ramon Garcia, capatàs (jubilació parcial des del 16 de desembre 2016, al 2017 agafa baixa i només treballa 1 dia) Ricard Batlle Sacases (baixa de Xavier Ramon...) Domingo Roca Cecilia, capatàs Antonio Ignacio Roig Llanas, manteniment (cobreix la pre-jubilació de Xavier Ramon) Josep Ginesta Cervós, manteniment

UNITAT DE VIGILÀNCIA (COS D'AGENTS RURALS)¹

Cap Àrea Regional Anna Servent Ollé
de l'Alt Pirineu

Alta Ribagorça F. Xavier Maurín Alós
Joaquim Bada Donadeu
Manuel Muñoz Toro
M^aJosé Larios Nevado
Josep Gilabert Valldeperez
Angel Monsó Porté
Joan Vila Alturo
Jaume Perelada Ramon
Josep Gispert Pallerola
Emili Casals Parlade
Sergi Fondevila Delgado (Agent de Parcs i Reserves)

Pallars Sobirà Ramon Badia Sala (baixa)
Josep Jove Prat
Pere Soler Farrera
Lluís Garzon Caujola
Jaume Pinós Ros
Francesc Xavier Farre Espar
Jordi Farrando Sebastia
Jesús Marques Sole (Reserva de Fauna)
Salvador Colomer Abrié (Reserva de Fauna)
Jordi Ros Perache (Reserva de Fauna)
Jordi Ricou Ribó
Joan Sastrada Cortina
Enric Edo Teys
Josep Beltran Coma
Jesús Martin Martin
Ramiro Pinyol Franch
Agustí Yebras Canellas
Blanca Doya Peroi
Raimon Castellvi Obiols
Carles Barri Gomis (funcions de cap d'Unitat d'Àrea Bàsica)
Ignasi Castellarnau Garcés
Domènec Cases

Pallars Jussà Arístides Admella
Jose Bolado
Jordi Cardona
Miquel Arilla (Cap d'Àrea)
Josep Mª Puigarnau
Cristina Bordes
Balbina Hernández
Jose Luque
Xavier Higuero
Ignacio Balsalobre
Àngela Gràcia

¹ No tots els agents dediquen el 100% de la jornada al Parc, també desenvolupen tasques a la comarca

Agents Forestaus	Enric Larruy Jose Antonio España Jesús Diaz Oscar Yubero Juan Rodríguez Carlos Adalid Manuel Broto Fermin Monge Yannick Fernández Ivan Barrios Jose Maria Monge Isaac Castet Seguiment os Val de Aran Sergio Mir Salvador Gonçalvez
------------------	---

PLACES DE REFORÇ

Torre de Capdella	Elena Mur Cacuho, guia-interpretador (3mesos) Arnau Vila Guerola, guia-interpretador (3 mesos)
--------------------------	---

PERSONAL EXTERN

Forestal Catalana

Servei d'informació a Boí	Abel Quintana Llevot, informador (9 mesos) Nicolás Molina Mates, informador (9 mesos) Núria Espot Martínez, informadora (9 mesos, amb reducció de jornada per fills menors 12 anys) Sabina Lapedra Grau, informadora (9 mesos)
Brigada de manteniment a Boí	Joan Mongay Joaniquet, capatàs (9 mesos) Manuel Carrera Garijo, peó (9 mesos) Joan Iglesias Arara, peó (9 mesos)
Servei d'informació a Senet	Amaya Gómez Rodríguez, informadora Alba Jordana Lapedra tècnica
Servei d'Informació a Llessui	Maria Pou i Palau, tècnica (reducció del 20%) David Escur Prat, informador
Brigada de manteniment a Espot	Ana Maria Vega Sagredo Rafel Escolà Saboya
Servei d'informació a Espot	Cristina Cereza Aubets, informadora

Neteja centres (Servinet)

Boí	Leonor Santibanyez Bautista
Senet	Elena López Barbal, Lourdes Untiveros Romero, Julio Trujillo Albornoz
Espot	Dolors Rosés Roig
Llessui	Raquel Peiró Vila

5.2.2. Estudiants en pràctiques

Diversos estudiants han realitzat les seves pràctiques col·laborant amb els tècnics, de les diferents unitats, en les diferents sortides i activitats programades.

Nom	Procedència	Sector	Període	Unitat
Oriol Cinca Sallés	IES Pont de Suert	Boí	03/04/18-22/06/18	Medi Natural
Oscar Gilart Morell	IES Pont de Suert	Boí	03/04/18-11/05/18	Medi Natural
David Garcia Fernandez	IES Pont de Suert	Boí	17/09/18-05/12/18	Medi Natural
Albert Morera Marra	UDL	Boí/Espot	04/06/18-15/06/18	Medi Natural
Gerard Alcoverro Poch	UDL	Boí/Espot	04/06/18-15/06/18	Medi Natural
Juan Viñuales	IES Hug Roger II Sort	Espot	01/03/18-31/05/18	Ús públic

Taula 18: Estudiants en pràctiques acompanyats a través del conveni de col·locació per a la formació pràctica en centres de treball
(Elaboració pròpia)

5.2.3. Riscos, seguretat i higiene

Prevenió de riscos visitants

- Tasques diverses de retirada d'arbres caiguts i rocs a les pistes i senders del Parc.
- Adequació del pas a la congesta del camí de la presa de Cavallers.
- Senyalització del risc d'allaus a les principals entrades, així com senyalització o abalisament en cas necessari dels camins d'accés principals a les zones baixes, camí dels enamorats, ruta de la Llúdriga, ruta de la Marmota, ruta de l'Isard, camí de la Cascada per tal d'advertir de la perillositat per presència de neu o gel.

Imatges 23 i 24. Rescat d'un vehicle a la carretera de Cavallers (esquerra) i retirada d'un bloc de pedra a la carretera d'Aigüestortes (dreta) (Arxiu fotogràfic del Parc)

5.3. RELACIONS I COL-LABORACIONS INSTITUCIONALS

5.3.1. Relacions Administració Local Comissió tècnica Conselh-Parc

En el si de la Comissió Bilateral i dins l'àmbit de traspassos de competències del DTES, l'any 2017 es va aprovar la creació de la Comissió Tècnica Paritària de la Zona Perifèrica del Parc en el territori de la Val d'Aran. Per tractar i abordar qüestions tals com els expedients d'ajuts del Naut Aran i de Vielha e Mijaran, els resultats dels censos de fauna, la implicació de la certificació Starlight, el pla d'autoprotecció, el sistema de gestió ambiental i el seguiment dels refugis, informes, autoritzacions... i altres temes de responsabilitats compartides. S'han celebrat dues reunions, el 5 d'abril i el 6 de novembre.

5.3.2. Relacions Organismes i entitats

Activitat parlamentària

Ass. Guies Parc Nacional

Camins

Camps d'Aprenentatge

Comissió Assessora PSO

Consell Culturals Valls d'Àneu

ConSORCI Patrimoni Vall Boí

ConSORCI Turisme Valls d'Àneu

Ecomuseu Valls Àneu

Escola Agrària Pallars

Federació Hosteleria Lleida

IDAPA

IES Pont de Suert

Mon Rural-Transhumància

Oficines de Turisme

Patronat Vall de Boí

Piscifactoria Pont de Suert

Planes de Son

Premi Anton Navarro

5.3.3. Relacions estatals

S'ha participat en:

- Comité de Colaboración y Coordinación de Parques Nacionales: S'han efectuat dues reunions, el 7 de març i el 28 de novembre, on es tracten els següents temes:
 - Borrador del Real Decreto de subvencions en les àrees d'influència
 - Centenari dels parcs nacionals de Picos de Europa i Ordesa y Monte Perdido.
 - Informació als membres sobre la tramitació dels PRUG.
 - Informació als membres sobre els sistemes d'ús públic i les activitats complementàries en els Parcs Nacionals
 - Disposicions que afecten de forma directa als Parcs Nacionals: Estatuts dels Consorci interautonòmic per a la gestió coordinades del Parc Nacional de Picos de Europa.
 - Informe de la Memòria de la Red de Parques Nacionales 2016
 - Seguiment del Pla Director
 - Ampliació pel Consell de Ministres del Parc Nacional del arxipèlag de Cabrera
 - Proposta final de declaració del Parc Nacional de Sierra de Nieves
 - Informe del Pla Rector d'Us i Gestió del Parc Nacional de las Islas Atlánticas de Galícia
 - Informe del Pla Rector d'Us i Gestió del Parc Nacional de la Sierra de Guadarrama

- Informe de la Memòria de la Red de Parques Nacionales 2017
 - Situació de la Red de Parques Nacionales: principals actuacions, visor de Parques, Càtrede de Parques, treballs de seguiment socioeconòmic i informe de les normes autonòmiques en desenvolupament d'aplicació en els Parcs i estat dels PRUG.
- Consejo de la Red: Assistència a la reunió del dia 5 de desembre a Madrid amb el següent ordre del dia:
 - Informe de la presidència
 - Emissió d'informes preceptius
 - Informe de les memòries de la Red de Parques Nacionales
 - Informe de la situació de la Red de Parques Nacionales
 - Aprovació, si s'escau, del Reglament de Règim interior.

5.3.4. Relacions externes

Europarc: Participació en el congrés Esparc a Cangas de Onís del 22 al 25 de maig. Es fa la presentació del procés de participació ciutadana per a la candidatura Starlight. I s'assisteix a l'assemblea Europarc on es valida el manifest: *POR UN SIGLO MÁS DE PARQUES*

Imatge 25: Participants al congrés ESPARC. (ESPARC)

5.3.5. Col·laboracions i Convenis

- Col·laboració amb el Servei Geològic en el programa de prevenció de risc d'allaus.
- Continuació del Conveni entre el Servei Meteorològic de Catalunya i els refugis guardats que són titularitat del Conselh Generau, la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) i la Direcció General del Medi Natural, referent a la previsió i l'observació meteorològica i possibles situacions meteorològiques que puguin afectar als refugis guardats d'alta muntanya.
- Conveni de col·laboració entre el Parc Nacional, l'Ajuntament de la Vall de Boí i l'Associació de Taxistes de la Vall de Boí, per al funcionament del transport de visitants.
- Conveni de col·laboració entre el Parc, l'Ajuntament d'Espot i l'Associació de Taxistes d'Espot, per al funcionament del transport de visitants.
- Conveni entre el Patronat Intercomarcal de Turisme "Terres de Lleida" de la Diputació de Lleida i el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici per a la realització d'actuacions de promoció i divulgació turística

5.3.6. Visites protocol·làries

Visita del Conseller del Departament de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, acompanyat de la Presidenta de la Diputació de Lleida, Rosa Maria Perelló i el president del Patronat del Parc, Josep Enric Llebot en l'acta d'entrega dels diplomes de l'obtenció de la Reserva i Destinació turística Starlight. Boí, 20 d'octubre.

5.4. GESTIÓ ECONÓMICA

5.4.2. Règim d'Autonomia Econòmica

El pressupost del present exercici ha estat aprovat mitjançant resolució del director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural en data 18 d'abril, en base a les despeses i ingressos previstos per l'òrgan gestor (306.000,00 €). En data 19 de març el Director General ja havia autoritzat la incorporació del romanent de l'exercici 2017 (86.598,09 €), amb la qual cosa el pressupost final ha estat de 392.598,09 €.-

L'aportació del Departament de Territori i Sostenibilitat s'ha programat en aportacions mensuals, per import total de 241.000,00 €.

D'acord amb la liquidació de pressupost que es presenta cal esmentar, per la seva importància relativa, les següents desviacions entre la previsió de pressupost i la seva execució:

Ingressos

La liquidació del pressupost reflecteix la dependència financera del Parc Nacional respecte al DTS, que aporta el 75,68 % dels recursos (assignació amb càrrec a les despeses corrents del DTS); quant a la resta dels ingressos, provenen d'altres ingressos diversos (11,28%), dels preus públics (6,32%), de la venda de béns, del servei de monitoratge i guies (0,85 %) i dels drets de matrícula (0,46 %).

En el total d'ingressos, la quantitat inicialment prevista va ser de 306.000,00 €, mentre que els ingressos realitzats han estat de 318.455,85 €. La desviació suposa un 4,07 % com a conseqüència, principalment, de les causes abans esmentades. Respecte a l'any 2017, els ingressos propis pràcticament no han variat (+0,05 %), mentre que l'aportació del Departament s'ha mantingut en el mateix import.

Els ingressos pendents de cobrament corresponen a activitats pròpies del centre i ascendeixen a 1.176,37 €. Aquests deutes corresponen a factures emeses, que a 31/12/18 encara no han estat cobrades.

Despeses

S'han tramitat 134 propostes de RAE amb una despesa total de 374.626,26 € (302.635,10 € de capítol II i 71.991,16 € de capítol VI).

Les despeses més importants es realitzen a la partida de treballs tècnics (20,08 %), conservació, reparació i manteniment de terrenys, béns naturals, edificis i altres construccions (13,45 %), inversions en altre immobilitzat material (9,72 %), altres despeses de conservació, reparació i manteniment (8,50 %), inversions en edificis i altres construccions (7,91%) i altres treballs realitzats per altres empreses (7,43 %); per sota trobem les altres despeses diverses (6,95 %), altres subministraments (6,64 %), publicacions (6,24 %) organització de reunions, conferències i cursos (4,22 %), aigua i energia (3,58 %). El 5,27 % restant es reparteix entre les altres partides en menor percentatge.

En el total de despeses la quantitat inicialment prevista en el pressupost (306.000,00 €) ha augmentat en un 22,43 % (374.626,26 €). Respecte a l'any 2017, les despeses han disminuït un 19,93 %.

Tots els deutes són a curt termini, per import de 109.679,31 €, i es corresponen a les gestions pròpies del centre, despeses de les quals a 31/12/18 encara no s'ha efectuat el pagament.

5.5. GESTIÓ ADMINISTRATIVA

5.5.2. Reunions

S'han realitzat 9 reunions de coordinació: 12 de febrer, 14 de març, 17 d'abril, 8 de maig, 12 de juny, 10 de juliol, 9 d'octubre, 14 de novembre i 11 de desembre i els temes tractats son:

- Tancament i romanent de l'exercici 2018
- Programa d'actuacions 2019
- Pla acció de la jornada de cohesió
- Reunió del grup de treball ús públic i turisme
- Reunió del Pla de comunicació del Servei de Parcs
- Seguiment de Queixes, suggeriments, incidències i no conformitats
- Presentació memòries
- Cohesió d'equip l'eina MY de de la Universitat de Barcelona
- Ple de Patronat de 15 de febrer
- Reunió del Comitè EMAS
- Activitats de la xarxa de parcs nacional
- Fundació Mon Rural
- Reunió amb alcaldes de les valls d'Àneu de la Reserva de Biosfera
- Grup de treball impulsat per l'associació d'Hosteleria
- Seminari d'ús públic
- Projecte GPS Turism
- Comissió del grup Starlight
- Resolució dels ajuts del Parc i properes convocatòries
- Ple del Patronat de 27 d'abril
- Auditoria seguiment Q de Qualitat
- Pla estratègic turisme Diputació de Lleida
- Reunió amb ALSA per la temporada 2018 del Bus del Parc
- Resultat de la auditoria interna de la Q i estat objectius Q
- Conveni de FGC
- Reunió Comissió Permanent del 10 del maig
- Reunió amb l'Associació de Guies
- Presentació del Pla d'acció d'Starlight i auditoria externa
- Reunió de directors d'ENPES
- Consell Comarcal del Pallars Jussà. Projecte GPS
- Projecte Poctefa d'educació ambiental : ADN Pirineus
- Reunió Enel Lleida 22.06.18
- Auditoria interna i externa d'EMAS.
- Resolució dels ajuts del Parc i certificacions
- Avanç de pressupost 2019
- Actuacions amb l'OAPN
- Butlletí intern: Discussió de l'estructura, terminis i responsable
- Estratègia de la Biodiversitat al museu
- Informe de l'estat d'accessibilitat de les infraestructures del Parc Nacional
- Reserva de la biosfera
- Objectius EMAS 2019
- Reunió de CCC de 28 de novembre

Reunions Tècniques d'Ús Públic

Seminari d'ús públic de l'OAPN. CENEAM. Del 21 al 23 de març

Reunió Tècnics Medi Natural - Grup conservació

Reunió del Grup de Conservació de Patrimoni Natural. 10 d'abril

5.6. FUNCIONAMENT I MANTENIMENT BÀSIC

D'aquesta oficina emana tota la producció administrativa, així com les tasques d'informació telefònica i escrita i de representació i relació amb l'exterior. Convocatòria i assistència a les reunions del Patronat i elaboració d'actes. També es realitza el subministrament de material als centres.

Les principals actuacions han estat:

- Renovació Convenis per al funcionament del transport de visitants al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.
- Reunions i tràmits per la Protecció lumínica i sonora, certificació turística Starlight. Obtenció certificació Starlight.
- Col·laboració en la Transformació informàtica: llistat programes, usuaris, perfils, impressores, fax, plotter...
- Transformació Unitat Boí: de carpetes personals a temàtiques. Adaptació al Programa d'Actuacions (eixos), memòria. En constant moviment i actualització
- Unitat compartida: Accés a tot el personal diferents permisos (Lectura, escriptura...)
- Adaptació a l'administració electrònica:
 - e-valisa, EACAT, e-notum, bústia adm. Fora Catalunya
 - Petició T-cat
 - Incidències informàtiques
- Vehicles:
 - Cotxe elèctric: S'ha instal·lat el punt de càrrega a Senet

5.7. CERTIFICACIONS**5.7.1 Sistema de Gestió Ambiental**

Es continua amb el desenvolupament del sistema de gestió ambiental EMAS implantat l'any 2006. Les observacions més destacables de l'auditoria interna i l'externa de seguiment i adaptació al Reglament UE 2017/1505 són:

- L'informe de revisió del sistema hauria d'elaborar-se durant el primer trimestre de l'any natural pròxim ja que les conclusions d'aquest document són elements d'entrada per a l'exercici següent.
- L'impacte i resultat de les línies d'actuació i millora pel que fa al desenvolupament local sostenible i a la conservació del patrimoni natural (gestió d'espècies, hàbitats i ecosistemes) no queden prou reflectits.
- Disposar de les dades de consum de gasoil o emissions dels taxis per a poder apreciar una millora ambiental davant la substitució paulatina dels vehicles.
- Disposar de criteris ambientals de compra i ús.
- Automatitzar el control d'accés de visitants i vehicles per a una obtenció de dades més àgil, exportable i analitzable.

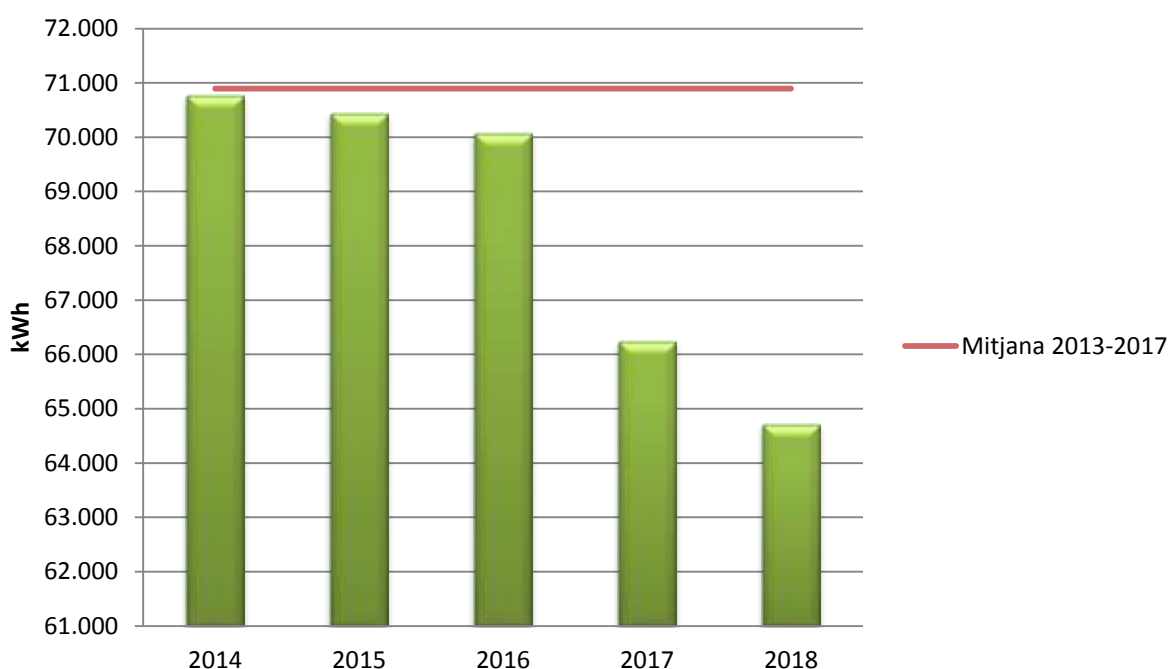
S'han obert 7 No Conformitats menors noves, tres de les quals derivades de la no adaptació als canvis de l'Annex III del Reglament i altres relacionades amb la manca de control operacional, la no vigència d'algunes autoritzacions i la discrepància de dades.

Estat d'assoliment dels objectius del programa ambiental:

- *Objectiu 2/17: Qualitat de l'aigua de consum del refugi Ventosa i Calvell lliure de Escherichia coli i de bacteris coliforms (tancament previst l'octubre 2018):* Positiu en *Escherichia coli* en l'aigua de boca del mes de setembre 2018. Es prorroga el tancament.
- *Objectiu 3/17: Qualitat de l'aigua de consum dels refugis d'Estany Llong i de Pla de la Font lliure de Escherichia coli i de bacteris coliforms (tancament previst l'octubre 2018):* Positiu en bacteris coliforms de l'aigua de boca i en el cas del Pla de la Font, també pH àcid. Es prorroga el tancament.
- *Objectiu 4/17: Reducció dels paràmetres d'abocament de la fossa sèptica del refugi d'Estany Llong (tancament previst el desembre 2018):* A través d'un sistema de depuració natural es vol millorar els resultats dels paràmetres d'abocament. Es prorroga el tancament ja que les obres s'han dut a terme a la tardor i no s'han pogut comprovar els valors amb la instal·lació en funcionament.
- *Objectiu 5/17: Disminució del consum de biomassa del refugi d'Estany Llong un 10%. Assolit.*
- *Objectiu 1/18: Disminució d'un 10% del consum d'electricitat a l'Ecomuseu de Llessui.* Tancament previst el desembre 2019.
- *Objectiu 2/18: Disminució d'un 5% de les emissions de CO₂ provinents de la flota de vehicles.* Tancament previst el desembre 2019.
- *Objectiu 3/18: Reducció d'un 50% de l'impacte generat per l'ús públic intens al camí del refugi d'Amitges al port de Ratera.* Tancament previst el desembre 2019.

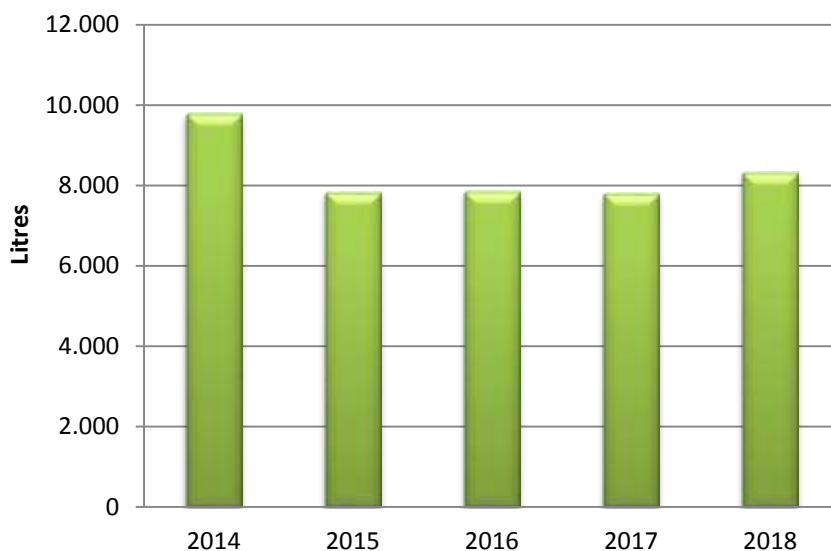
Evolució de consums dels recursos energètics i naturals:

- **Electricitat:** Disminució del consum general total d'electricitat en un 2,29% respecte l'any anterior i, a més a més, ha sigut el més baix dels darrers 5 anys.

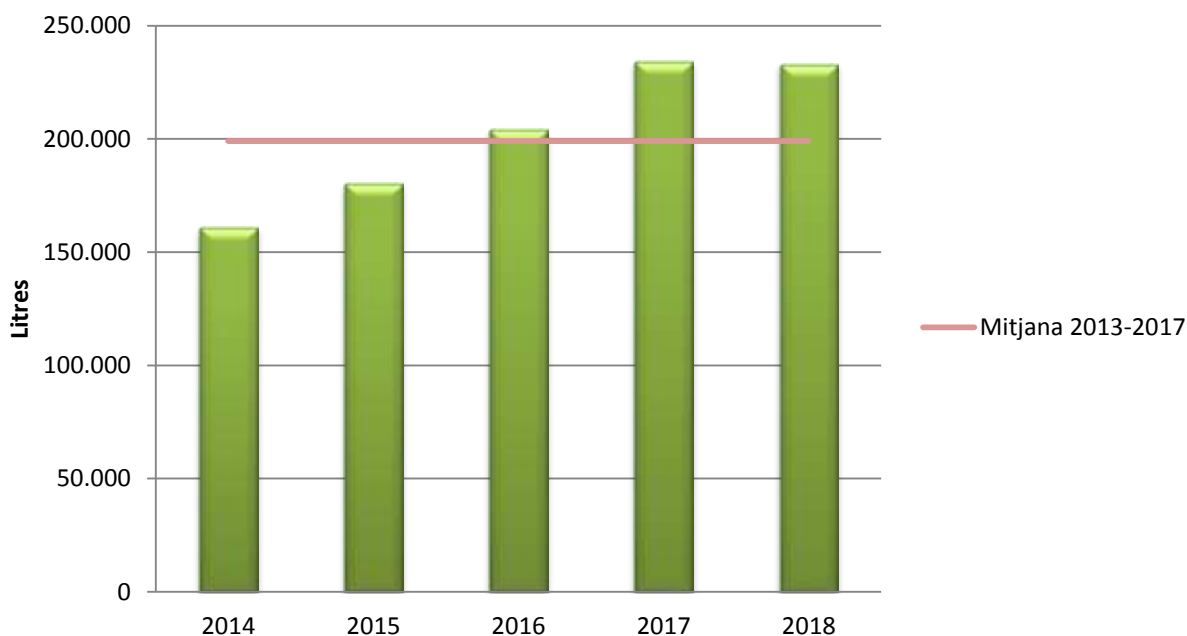

Gràfic 8: Evolució del consum d'electricitat pel període 2014 – 2018 (Elaboració pròpia)

- Gas propà: La Casa del Parc de Boí és l'única infraestructura que utilitza aquest combustible. Degut a les baixes temperatures de la temporada d'hivern 2017-2018, ha augmentat moltíssim el consum de gas. 3221,34 m³ respecte els 2891,63 m³ de l'any anterior la qual cosa significa un increment del 10%.
- Gasoil de calefacció: En la mateixa línia, la Casa del Parc d'Espot és l'única que funciona amb gasoil i el seu consum ha augmentat de forma notable.
- Gasoil de vehicles: El valor ha augmentat respecte l'any anterior però també s'han realitzat més desplaçaments.

Gràfic 9: Evolució del consum total de gasoil de vehicles pel període 2014 - 2018
(Elaboració pròpia)

Gràfic 10: Evolució del consum total d'aigua pel període 2014 - 2018 (Elaboració pròpia)

Generació de residus:

- Paper: La generació de residus de paper ha augmentat força tot i la digitalització de documents i la tramitació administrativa electrònica perquè s'ha fet neteja de l'arxiu i de molts expedients antics i obsolets en format paper.
- Vidre: Creixement respecte el 2017. La major quantitat d'aquest residu es genera als refugis.
- Plàstic: Augment preocupant d'aquest residu, un 30% més que l'any anterior tornant a estar per sobre de la mitjana dels últims cinc anys.
- Orgànica: Reducció notable respecte el 2017.
- Rebuig: S'ha generat un total de 1422 kg de rebuig, 6 kg menys que l'any anterior.

Seguiment de la capacitat d'acollida

Avaluació de l'estat de la xarxa de camins per tal de determinar l'impacte negatiu que genera la freqüentació dels visitants sobre els camins. Aquestes dades permeten determinar quines zones són més fràgils o susceptibles i quines mesures s'haurien de prendre per evitar-ne la degradació.

Els camins revisats han estat:

- Camí dels Banhs de Tredòs a Colomers
- Camí del Vado a l'estany Negre de Cabanes
- Camí de Subenuix
- Camí del refugi d'Amitges al port de Ratera
- Camí dels estanys Gémena a la collada d'Abellers
- Camí de Cavallers al refugi Ventosa i Calvell

No s'ha realitzat el seguiment d'àrees.

5.7.2. Qualitat i eficàcia en la gestió de l'ús públic

L'ús de la marca Q va ser renovat el juny de 2017, per la qual cosa se'n fa només el seguiment.

Auditoria interna

Josep Maria Rispa, tècnic del Parc és l'encarregat de realitzar-la, a la casa d'Espot i compta amb la presència del responsable de qualitat, així com el tècnic de la unitat d'ús públic en aquest sector. Donat que tant el Responsable de Qualitat com l'Auditor intern són nous, s'opta per fer un seguiment exhaustiu del Sistema a partir del Control de Documents (QCD-R3). S'han comprovat les versions dels diferents documents així com l'ús correcte, les possibles millores o altres propostes i comentaris.

Un cop revisada tota la documentació, no es troba cap anomalia greu que comporti l'obertura d'alguna no conformitat crítica. De tota manera es realitzen un seguit d'observacions relacionades amb els diferents apartats de la norma. Aquestes observacions realitzades, fan referència a temes que estan per resoldre, propostes de millora o simplement comentaris sobre accions realitzades o per realitzar de cara a millorar l'efectivitat i el funcionament d'alguns procediments i registres associats del sistema i de l'ús públic en general.

A tall de resum, cal fer un pas endavant en l'adaptació digital de molta documentació. Es fa la recomanació de que alguns registres que tenen suport en paper, es podrien verificar amb una sola signatura digital i, per tant, canviar-los a suport informàtic. Cal continuar amb el seguiment dels objectius i dates de tancament a les reunions de coordinació, i simplificar els registres de revisió d'instal·lacions.

Auditoria de seguiment

El 3 de maig s'ha dut a terme a Espot l'auditoria de seguiment per part de l'empresa SGS TECNOS.

Es fan les següents observacions:

- 2.1. Informar del compliment dels objectius al personal (correu electrònic).
- 2.2. No s'ha assolit l'objectiu 6 de l'any 2017: exposició Pont de Pallers.
- 2.3. A l'informe d'accions que s'omple per a cada objectiu, cal escriure més detalladament què es fa.
- 2.4. Respecte a la formació, a la revisió del sistema, quan es fa la valoració global, hauria de referir-se als cursos concedits.
- 2.5. Revisar l'organigrama.
- 2.6. Falta encara eliminar alguna data a les versions dels documents (ja s'estava portant a terme).
- 2.7. Revisions dels extintors, falta el retimbrat quinquennal.

La nota final de l'auditoria és de 9,375.

No conformitats, accions preventives i correctives

AC (Informe d'accions 118)

La carretera d'accés a l'estany de Sant Maurici des del poble d'Espot és un dels principals accessos al Parc i es troba en molt mal estat. La seva millora representaria una actuació indispensable per a facilitar l'accés dels visitants de manera segura. Es reben nombroses queixes de l'estat d'aquesta via sobretot a través de les enquestes

Acció realitzada: S'aprova com a objectiu de qualitat pel 2018 la millora de la carretera i es soluciona, si més no parcialment, en aquells indrets on la carretera estava més malmesa

AC (Informe d'accions 119)

A finals d'any 2017 es detecta que el registre de visitants està incomplet ja que manquen les dades d'Espot des del mes de juny (full IN-R40) i tampoc n'hi ha cap d'estany Gento. Aquestes dades s'han de passar a Boí per a poder elaborar les fitxes dels registre de visitants del Parc i poder elaborar la memòria anual.

Acció realitzada: El responsable de qualitat insta al responsable d'ús públic per a que solucioni el problema. Un cop localitzades les dades es passen sense major complicació.

Queixes i suggeriments dels visitants

S'han rebut un total de 33 queixes i suggeriments de caire divers que s'han tramitat segons el procediment establert. També s'ha rebut 1 agraïment per la col·laboració del Parc.

Les queixes es poden agrupar de la següent forma:

- Un total de 14 estan relacionades amb assumptes que tenen a veure amb el transport públic: concretament 3 sobre el bus del Parc i 11 sobre el servei de taxis.
- 3 fan referència a diferents aspectes relacionats amb la neteja d'un WC del Parc i la manca de contenidors adients per a les deixalles.
- La senyalització i la manca informació va ser objecte de 6 queixes: aparcament de discapacitats de Cavallers, entre Ventosa i el Llong, ruta de la llúdriga (2), manca d'informació sobre la regulació de l'accés...
- Sobre altres temàtiques pròpies del Parc hi ha alguna queixa sobre l'accés per Cavallers o sobre el tracte al refugi de l'Estany Llong i el concurs de fotografia.

- La resta són queixes puntuals i variades de difícil classificació i que no són atribuïbles directament a la gestió del Parc: plaques commemoratives, accident amb un retrovisor, una pedregada al Parc, l'idioma dels fulletons, manca d'auxili en cas d'accident...

Objectius de Qualitat

Objectius	Accions
1/2018 Asfaltat de la carretera d'accés a l'aparcament del Prat de Pierró i l'estany de Sant Maurici, des del poble d'Espot.	El 28 de setembre es finalitzen les obres i el mes de desembre es fa la recepció de l'obra.
2/2018 Elaboració d'un informe d'avaluació de l'estat actual en matèria d'accessibilitat al Parc (activitats, infraestructures, materials...) i d'aquesta forma prioritzar les possibles activitats a realitzar a curt i llarg termini.	A finals de novembre l'empresa Ilunion envia l'informe d'accessibilitat
3/2018 En motiu de la presentació de la candidatura del Parc per a obtenir la certificació de reserva i destinació Starlight, realització de 4 activitats anuals d'astronomia per als visitants amb l'objectiu de posar en valor la qualitat del cel nocturn del Parc	S'han realitzat un total de 4 activitats d'astronomia per posar en valor el cel nocturn del Parc, amb més de 100 persones ateses.
4/2018 Millora de la senyalització d'accés a l'aparcament del Prat de Pierró i l'estany de Sant Maurici a l'alçada de la Serradora.	No s'ha assolit l'objectiu en la data acordada, malgrat s'està a l'espera de rebre els cartells.
5/2018 Realització de dues sessions formatives anuals per a donar a conèixer les novetats del Parc al sector turístic i a les Associacions de Taxis de l'àrea d'influència socioeconòmica	S'han dut a terme dues sessions formatives (Espot i Boí) per al sector turístic amb una assistència de 48 persones.
6/2018 Nova edició del fulletó de "Consells i recomanacions", en quatre idiomes, que es facilita als visitants, als controls d'accés, per a fer-lo més atractiu i entenedor	A mitjans de juny arriben les caixes amb els 200.000 fulletons impresos.

Imatge 26: Activitat d'astronomia desenvolupada a la Vall de Boí. (Celistia)

5.7.3. Certificació Reserva i Destinació Turística Starlight

Després d'un gran esforç per recopilar informació, elaborar els documents necessaris i organitzar nombroses trobades per donar a conèixer la certificació, el 26 de setembre el Parc aconsegueix la doble certificació de Reserva i Destinació Turística Starlight, un segell de qualitat que pretén ser una eina més de desenvolupament turístic sostenible.

Les auditories tenen lloc els dies 18 i 19 de juny repartides en tot el territori, valorant tant la part tècnica com la part turística i incloent observació astronòmica i mesures de la foscor del cel des del refugi d'Estany Llong i una visita al centre de MónNatura Pirineus a les Planes de Son.

El 21 d'octubre s'ha celebrat un acte per oficialitzar la certificació i s'entreguen els diplomes al Parc i a tots els ajuntament de l'àrea d'influència socioeconòmica implicats en el projecte.

Imatge 27: Acta d'entrega del diploma per part de la Fundació Starlight. (Arxiu fotogràfic del Parc)

A més, els dies 8, 9 i 10 de novembre el Parc participa al *Encuentro Starlight de Astroturismo* organitzat per la *Fundación Starlight*. Aquesta cita neix amb l'objectiu de convertir-se amb una trobada viva on s'intercanvien idees i experiències i sigui d'utilitat per plantejar reptes i oportunitats a tenir en compte de cara al futur de l'astroturisme.

5.8. FIGURES DE PROTECCIÓ

5.8.1. Acústica i Lumínica

Paral·lelament a la certificació Starlight, s'està en tràmit de declarar la zona Punt de Referència de la qualitat lumínica. El Decret 190/2015, de 25 d'agost, de desplegament de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn dota la societat catalana d'una eina per minimitzar la contaminació lumínica i vetllar per la preservació de l'entorn, evitar el malbaratament energètic i promoure les tecnologies més eficients per avançar cap a un model de descarbonització de l'economia. Les Zones E1, zones de màxima protecció envers la contaminació lumínica segons la vulnerabilitat del medi nocturn, són les àrees incloses al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), els espais de Xarxa Natura 2000, les platges, costes i ribes d'aigües continentals no integrades en els nuclis de població o en nuclis industrials consolidats; i, les àrees que el departament competent en matèria de medi ambient aprova amb aquest nivell de protecció a proposta de l'ajuntament del terme municipal on se situen.

La il·luminació artificial durant la nit és necessària per a l'habitabilitat de les zones urbanes modernes i, en menys grau, de les zones rurals alhora que millora la seguretat ciutadana. Ara bé, un disseny o ús inadequat de les instal·lacions d'enllumenat produeix contaminació lumínica en tant que pertorba les condicions naturals del medi nocturn i pot afectar negativament els ecosistemes i la biodiversitat. Aquest tipus de contaminació dificulta la visió del cel el qual forma part del paisatge natural i és un bé immaterial comú que cal protegir.

En la mateixa línia, un enllumenat nocturn coherent i racional fa possible un notable estalvi energètic i, de manera indirecta, una disminució de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

Ahora, es vol reconèixer l'espai protegit i els municipis que s'hi vulguin acollir (de moment, solament Vilaller), Zona d'Espècial Protecció de la Qualitat Acústica o zona tranquil·la, això és, una àrea que per les seves característiques singulars es considera convenient conservar-ne la qualitat acústica.

Les dues figures de protecció han implicat la redacció d'uns plans d'acció que són el full de ruta a seguir un cop obtingut el reconeixement i que determinen les accions a dur a terme per recuperar i mantenir el cel fosc i la tranquil·litat, així com sensibilitzar de la importància d'aquests recursos i valors.

5.8.2. Xarxa Natura 2000

La Directiva Hàbitats (art. 17) i la Directiva Ocells (art. 12) preveuen que cada 6 anys tots els Estats Membres informin de l'estat de conservació de les espècies i hàbitats inclosos en aquestes Directives. Per aquest motiu el 2018 la Subdirecció General de Biodiversitat i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya s'ha elaborat l'informe sexennal corresponent al període 2013 - 2018, en col·laboració amb el centre de Ciència i Tecnologia Forestals de Catalunya (CTFC) i el Institut Català d'Ornitologia (ICO).

Per tal de facilitar el proveïment de dades per part dels actors involucrats en la conservació del patrimoni natural de Catalunya s'ha creat una base de dades on-line.

La informació que s'ha d'incorporat sobre mesures de conservació dels hàbitats de l'annex I de la Directiva Hàbitats o de les espècies de l'annex II, IV o V de la Directiva Hàbitats o de l'annex I de la Directiva Ocells inclou totes les mesures desenvolupades durant el període del 2013 al 2018, que hagin tingut com a finalitat:

- Mantenir la distribució actual de les espècies o els hàbitats inclosos en les directives.
- Expandir del rang de distribució d'aquestes espècies o hàbitats.
- Augmentar la mida poblacional, incloent mesures encaminades a millorar l'èxit reproductiu, disminuir la mortalitat, millorar la estructura edat / sexe.
- Restaurar els hàbitats o els hàbitats de les espècies inclosos en els annexos.

Els programes de seguiment d'espècies o hàbitats no s'han considerat mesures a incloure.

S'han introduït 19 mesures de conservació rutinàries i 11 mesures de conservació específiques o projectes puntuals.

També s'han redactat 8 informes valorant l'afectació als espais de la Xarxa:

Eix 6. Comunicació i divulgació

6.1. IMATGE GRÀFICA I PUBLICACIONS

S'ha continuat millorant la xarxa de distribució d'informació del Parc entre les oficines de turisme i els diferents establiments turístics de les comarques de la zona d'influència. S'ha seguit fent difusió i aportant material a més de 200 punts d'atenció on regularment es porten fulletons amb informació general del Parc, consells i recomanacions, programes d'activitats, concursos de fotografia, itineraris de natura, fulletons del Bus del Parc, etc.

La difusió via correu postal de la memòria reduïda d'actuacions 2017, s'han realitzat 54 enviaments electrònics que han arribat a un total de 118.694 persones, aquesta tasca es desenvolupada des del centre d'informació de Senet.

6.1.1. Publicacions pròpies

Opuscles, butlletins i altres materials

- Memòria d'actuacions 2017.
- Fulletó del XXV Concurs de Fotografia del Parc.
- Fulletó del XI Concurs de Dibuix Naturalista del Parc.
- Nou fulletó online amb els recull de les exposicions temporals del Parc.
- Programa d'activitats juliol-setembre 2018, octubre-abril 2018-2019.
- Revisió i actualització de calendaris, fulletons i pòsters OAPN.
- Edició del nou fulletó de l'Ecomuseu els Pastors de la Vall d'Àssua.
- Fulletó per a donar a conèixer la certificació del Parc com a Reserva i Destinació Turística Starlight.
- Revista el Portarró número 37.

Imatge 28: Fulletó online d'exposicions temporals.

(Arxiu fotogràfic del Parc)

S'ha redissenyat el butlletí de novetats, abandonant el format de simple cita bibliogràfica a afegir la imatge de coberta, així com un petit resum del contingut de cada llibre, resultant més atractiu als destinataris.

Imatge 29: Butlletí publicacions. (Arxiu fotogràfic del Parc)

6.1.2. Publicacions externes Articles apareguts a les revistes

- “Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, paz en alta montaña” dins La Vanguardia, (14/09/2018).
- “El Bosc de la Mata de València: rutes entre avets i restes arqueològiques” dins Pànxing Pirineus, núm. 30 (hivern-primavera 2018), p. 76-78.
- Aniz, Mercè; González, Maria Jesús; Llorente, Jesús. “L’ús de la tecnologia GPS per al seguiment de ramaderia extensiva” dins I Congrés de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya. [s.l. : Fundació del Món Rural; Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l’Alt Pirineu i Aran, 2018.
- Areitio, Argiñe. “LimnoPirineus: recuperar la naturaleza perdida” dins El Mundo de los Pirineos, núm. 118 (jul-ago 2017).
- Chevalier, Guillaume G. [et al]. “Reconstruction of magnitude and frequency of debris flows in the Rebaixader torrent (Eastern Pyrenees, Spain) by dendrogeomorphological analysis” dins *5th International Conference on Debris-Flow Hazards Mitigation: Mechanics, Prediction and Assessment, At Padova, Italia*, Volume: pp 37-43.
- Clemente Conte, Ignacio [et al]. “Excava con el Geoparque: cinco años de una experiencia arqueológica” dins Revista del Centro de Estudios del Sobrarbe, núm. 15 (novembre 2017), p. 37-39.

- Corominas, Jordi; Mavrouli, Olga; Ruiz-Carulla, Roger. "Magnitude and frequency relations: are there geological constraints to the rockfall size?" dins *Landslides*, vol. 15, núm. 5, p. 829-845.
- Corominas, Jordi; Mavrouli, Olga; Ruiz-Carulla, Roger. "Rockfall Occurrence and Fragmentation" dins *Advancing Culture of Living with Landslides*. Ljubljana: Springer, 2017, p. 75-97.
- Gacia, Esperança [et al]. "Non-native minnows threaten quillwort populations in high mountain shallow lakes" dins *Frontiers in Plant Science*, vol. 9 (March 2018), article 239.
- Hurlimann, Marcel [et al]. "Susceptibility assessment of rainfall-triggered flows and slides in the central-eastern Pyrenees" dins *Landslides and Engineered Slopes. Experience, Theory and Practice*. Roma : Associazione Geotecnica Italiana, 2016.
- Iglesias Merchan, Carlos; Díaz-Balteiro, Luis; Soliño, Mario. "Noise pollution in national parks: Soundscape and economic valuation" dins *Landscape and Urban Planning*, n. 123 (2014), p. 1– 9.
- Madera, Pedro. "En el reino del agua: Parque nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici" dins *Autofácil* (s.a.), p. 106-136.
- Madera, Pedro. "Explora y descubre el Parque Nacional de Aigüestortes i Estany de Sant Maurici con el Seat Leon FR" dins *Autofácil* (deseembre 2018?), p. 96-101.
- Mazzucco, Niccolò; Clemente Conde, Ignacio; Gassiot, Ermengol. "Lost in the mountains? The Cova del Sardo and the Neolithisation of the Southern Central Pyrenees (fifth-third mill. cal BC)" dins *Archaeological and Anthropological Sciences* (march, 2018).
- Serra-Cobo, Jordi [et al]. "SARS-CoV related Betacoronavirus and diverse Alphacoronavirus membres found in western old-world" dins *Virology*, núm. 517 (February 2018).

Monografies pluridisciplinàries recollides

- Fundació del Món Rural. I Congrés de Transhumància i Camins Ramaders de Catalunya. [s.l. : Fundació del Món Rural; Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran, 2018.
- Beà, Issac. *Diccionari etnogràfic pallarès*. Lleida: Pagès, 2018.
- Gassiot Ballbé, Ermengol [ed.]. *Muntanyes de la prehistòria: l'arqueologia al Parc Nacional 'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*.

Col·laboracions i correccions

- Butlletí bimestral de la Red de Parques Nacionales. Tot l'any.
- Guia d'activitats del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida. Tot l'any.
- Guia de serveis de la Vall de Boí.
- Geoguide coups coeur Catalogne, editorial Gallimart.
- Maqueta novetats 2019 (Oficina de Turisme del Pallars Sobirà).
- Textos de promoció turística del Pallars Sobirà i Consorci de Turisme de les Valls d'Àneu.

Presentacions a Jornades

- Janne Alahuhta, Marja Lindholm, Claudia P. Bove, Eglantine Chappuis, John Clayton, Mary de Winton, Tõnu Feldmann, Frauke Ecke, Esperança Gacia, Patrick Grillas, Mark V. Hoyer, Lucinda B. Johnson, Agnieszka Kolada, Sarian Kosten, Torben Lauridsen, Balázs A. Lukács, Marit Mjelde, Roger P. Mormul, Laila Rhazi, Mouhssine Rhazi, Laura Sass, Martin Søndergaard, Jun Xu, Jani Heinol. 2018. Global patterns in the metacommunity structuring of lake macrophytes: regional variations and driving factors. *Oecologia* DOI: 10.1007/s00442-018-4294-0
- Gacia, E., Buchaca, T., Bernal-Mendoza, N., Sabás, I., Ballesteros, E. and M. Ventura. 2018. Non-native minnows threaten quillwort populations in high mountain shallow lakes. *Front. Plant Sci.* 9, 329: 1-11.

- Djukic, I., Kepfer-Rojas, S., Kappel Schmidt, I., Steenberg Larsen, C., Beier, C., Berg, B., Verheyend, K., TeaComposition. 2018. Early stage litter decomposition across biomes. *Scienc. Total Env.* 10.1016/j.scitotenv.2018.01.012

Publicacions de dades del Parc i LTER

- Janne Alahuhta, Marja Lindholm, Claudia P. Bove, Eglantine Chappuis, John Clayton, Mary de Winton, Tõnu Feldmann, Frauke Ecke, Esperança Gacia, Patrick Grillas, Mark V. Hoyer, Lucinda B. Johnson, Agnieszka Kolada, Sarian Kosten, Torben Lauridsen, Balázs A. Lukács, Marit Mjelde, Roger P. Mormul, Laila Rhazi, Mouhssine Rhazi, Laura Sass, Martin Søndergaard, Jun Xu, Jani Heinol. 2018. Global patterns in the metacommunity structuring of lake macrophytes: regional variations and driving factors. *Oecologia* DOI: 10.1007/s00442-018-4294-0
- Gacia, E., Buchaca, T., Bernal-Mendoza, N., Sabás, I., Ballesteros, E. and M. Ventura. 2018. Non-native minnows threaten quillwort populations in high mountain shallow lakes. *Front. Plant Sci.* 9, 329: 1-11.
- Djukic, I., Kepfer-Rojas, S., Kappel Schmidt, I., Steenberg Larsen, C., Beier, C., Berg, B., Verheyend, K., TeaComposition. 2018. Early stage litter decomposition across biomes. *Scienc. Total Env.* 10.1016/j.scitotenv.2018.01.012

6.2. WEBS I XARXES SOCIALS

La gestió de la web s'ha vist agreujada per constants tasques de manteniment que han afectat puntualment l'edició immediata de notícies, activitats o continguts.

S'han publicat 38 notícies (en front a les 43 de 2017) a l'apartat Novetats de la pàgina principal del Parc, recollint activitats destacades al llarg de l'any i destacant els resultats d'activitats o jornades dutes a terme o informacions d'interès per als visitants (jornades, activitats o el Servei Bus del Parc).

Estadístiques de visites:

Visites: (2017: 66. 177). Google Analytics no diu el total de visites

Pàgines visitades: 188.409 (2017: 195.309).

Descàrrega de documents: 28.775 (2017: 15.718).

La versió catalana de la web acumula el 10,7% de les visites a Parcs de Catalunya, mentre que la castellana és un 15,8%, en anglès 33,3%, en francès 43,6% i en aranès 78,1%.

Pel que fa a la descàrrega de documents, es llisten els 5 documents més descarregats al llarg de l'any:

1. Horaris i preus del Bus del Parc 2018: 2.747 descàrregues.
2. Plànol-guia del Parc: 2.692 descàrregues.
3. Plànol del Parc: 2.502 descàrregues.
4. Itineraris Vall de Boí (català). 1.164 descàrregues.
5. Itineraris Vall de Boí (castellà): 1.083 descàrregues.

Quant a la web del Organismo Autónomo Parques Nacionales, aquesta és la relació estadística segons dades facilitades pel CENEAM:

Estadístiques de visites:

Visites: 49.565

Pàgines visitades: 165.120

Descàrregues: 573

Els webs i mitjans on apareix el Parc són:

- Web del *Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente*.
- Actualitzacions dels diferents apartats i introducció de notícies i activitats.
- Web de Carros de Foc: continguts diversos.
- Web del Patronat de la Vall de Boí: continguts i correccions diverses.
- Web de Camins Vius: continguts i correccions diverses.
- Instagram: Actualment aquest compte disposa de més de **8.000 seguidors**, doblant la xifra de l'any anterior.
- Youtube: Actualment hi ha **10 vídeos** penjats amb **4.825 visualitzacions**.

6.3. FIRES, CONGRESSOS, JORNADES

6.3.1. Fires

- FITUR. Madrid, del 17 al 21 de gener (245.000 visitants).
- 5è Saló de Turisme de Muntanya (STM). Lleida, del 17 al 18 de març (16.000 visitants).
- Expotural. Madrid. 2 novembre
- Fira de Tardor de Sort. Sort, 10 i 11 de novembre

6.3.2. Congressos i Jornades

- Jornada de presentació de les publicacions del I Congrés de Transhumància i Camins ramaders de Catalunya i grup de treball. Tremp, 9 de març.
- Simposi CIMAS. Granada. 7,8,9 i 10 de març.
- Seminari projecte GREEN 20 i 21 de març.
- Seminario Uso Público. CENEAM. 21, 22 i 23 de març
- Jornada Pirenades. Salardú. 26 de març
- Acusticat- Terrassa. 26 d'abril
- Seminari PINSAP: Com prevenir i disminuir l'accidentalitat a la muntanya. IDAPA. Sort, 18 de maig.
- Presentació dels termes tradicionals de l'Alta Ribagorça i de l'estudi dels Béns Comuns. El Pont de Suert, 22 de maig.
- Esparc Astúries. 22, 23, 24, i 25 de maig
- Pla estratègic de turisme de les Terres de Lleida. Diputació de Lleida. El Pont de Suert, 23 de maig
- Simposi sobre Joan Coromines i la Ribagorça. Casa del Parc de Boí, 31 de maig.
- Taula de camins de l'Alt Pirineu i Aran. Puigcerdà, 17 de juliol.
- Jornades d'investigació del Parc. Boí. 17, 18 i 19 d'octubre
- Trobada Starlight. Gredos. 8, 9 i 10 de novembre
- Jornada tècnica de cremes controlades, prescrites i dirigides de vegetació pel manteniment i millora de pastures. La Guingueta d'Àneu, 22 de novembre de 2018.
- First Dissemination Event of Interreg ENHANCE project. Barcelona, 28 de novembre.

6.4. PREMSA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

6.4.1. Premsa

Els reculls de premsa es fan en format digital PDF i es penjen a una carpeta de Google Drive. L'enllaç a la carpeta s'envia als receptors del dossier de premsa.

6.4.2. Atenció als mitjans de comunicació

- Ara Lleida Blanca. Espot, 16 de febrer.
- Radio La Xarxa. Programa Som Terra. Boí, 22 de març.
- TV3. Informatius migdia. Boí, 31 de març.
- Agencia Catalana de Turisme. Boí, 2 de novembre.

- 5 Questions à Josep Maria Rispa, guide interprète du Parc National d'Aigüestortes, Agència Catalana de Turisme a França.

6.5. CONCURSOS, EXPOSICIONS

6.5.1. Concursos

- XXV Concurs de Fotografia. S'han valorat 116 obres presents de 31 concursants. El veredicté ha atorgat el primer premi a *Mallerenga I i Mallerenga III* de Sergi Ricart. El segon premi va recaure per les fotografies on es *Mira la daina* i apareixen unes *Nits encantades*. Juan José López Azurmendi va guanyar el tercer premi amb uns excel·lents paisatges de *Pino negro*, *Lac Long* i *Lac Redon*. Els marcòlics *Grocs* de Luís Nuñez Vázquez van ser premiats amb el 4t premi, mentre que la *Recompensa al Cim de Ratera* de Ferran Cantariño va ser recompensada amb el cinquè premi.
- **L'Accèssit Els Minairons**, dedicat a les activitats tradicionals, els costums i l'etnografia va ser per la fotografia de Santi Iglesias, *Starlighth a Sant Quirc*.
- **L'Accèssit Carros de Foc** de fotografia digital, va recaure ex aequo a *Via Làctia* d'Àlex Iranzo Pérez i a *Vall de Ruda* d' Andrés González Viñes.

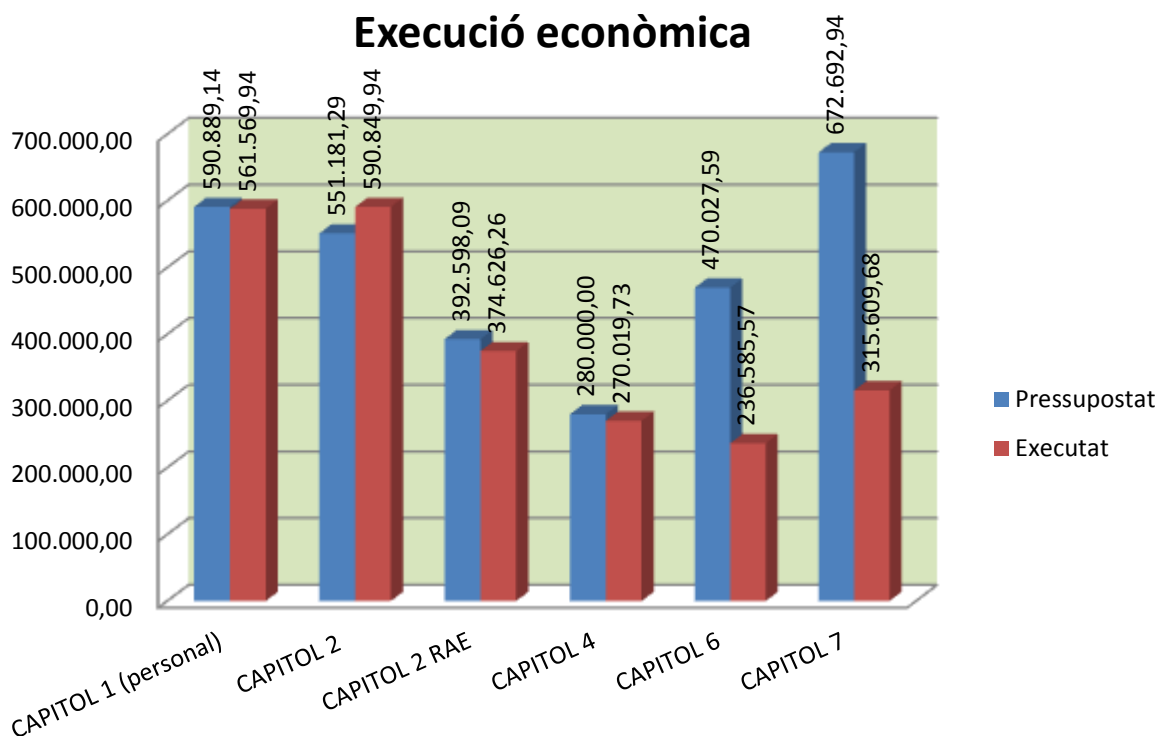
6.5.2. Exposicions

Actuacions de difusió dels valors patrimonials del Parc per fomentar el coneixement i la sensibilització ambiental. S'han realitzat un total de 6 exposicions repartides en 12 localitats diferents:

- **Recull d'obres presentades en el XXIV Concurs de fotografia.** Del 2 al 31 de gener, Casa del Parc de Boí. Del 3 de febrer al 30 d'abril, Casa del Parc d'Espot. Del 2 de maig al 20 de juny, Centre d'informació de Senet.
- **Recull de dibuixos presentats al X Concurs de Dibuix Naturalista.** Del 16 d'abril al 31 de maig, Casa del Parc de Boí. Del 4 al 30 de juny, Casa del Parc d'Espot
- **Libèl·lules de la Val d'Aran. Mostra fotogràfica d'en Toni Estany.** Del 5 de febrer al 31 de març, Casa del Parc de Boí. Del 2 d'abril al 31 de maig, Casa del Parc d'Espot.
- **Muntanyes a la prehistòria: L'arqueologia al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.** Del 18 de maig al 15 de juliol, Ecomuseu de les Valls d'Àneu. Del 19 de juliol al 14 de setembre, Casa del Parc d'Espot. Del 19 de setembre al 21 d'octubre, Casa del Parc de Boí.
- **El territori d'Aigüestortes i Sant Maurici abans del Parc.** De l'1 de juliol al 31 de setembre, Oficina Comarcal de Turisme del Pallars Sobirà (Sort).
- **Un parc per descobrir.** De l'1 d'octubre al 31 de desembre, Casa dels Parcs dels Pirineus (la Seu d'Urgell).

III. EXECUCIÓ ECONÒMICA

CAPÍTOLS PRESSUPOSTARIS	Pressupostat	Executat	Romanent/ obligacions reconegudes
CAPITOL 1 (personal)	590.889,14	561.569,94	
CAPITOL 2	551.181,29	590.849,94	
Addenda Forestal Catalana	481.733,96	572.879,32	
Propostes Cap II	69.447,33	17.970,62	
CAPITOL 2 RAE	392.598,09	374.626,26	33.028,04
CAPITOL 4	280.000,00	270.019,73	
CAPITOL 6	470.027,59	236.585,57	
CAPITOL 7	672.692,94	315.609,68	
Departament	420.000,00	315.609,68	
OAPN	252.692,94	0	252.692,94
Finançament OAPN	122.200,00	107.887,97	
Total general	3.176.521,37	2.457.149,09	

IV. ANNEXES

Annex 1 – Resum visitants atesos

VISITANTS ATESES	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento	Val d'Aran	TOTAL
INFORMACIÓ CASA DEL PARC	14.911	21.965	5.274	954	4.428		74.532
INFORMACIÓ PUNT D'INFORMACIÓ	8.094	6.163					14.257
INFORMACIÓ CONTROL 1	17.757	18.540					36.297
INFORMACIÓ CONTROL 2 (Caldes)	25.612						25.612
PUNT INFORMACIÓ COLOMÈRS						11.745	11.745
PUNT INFORMACIÓ VALARTIES							0
Subtotal Visitants Atesos	66.374	46.668	5.274	954	4.428	11.745	135.443
ACTIVITATS ORGANITZADES	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento		TOTAL
AUDIOVISUALS	4.319	3.782		106	804		9.011
ACTIVITATS ORGANITZADES							
ITINERARIS	579	494	118	84	38		1.313
VISITES AL MUSEU			527	51			578
VISITES AL CENTRE (ATENCIONS)	40	5	1.614				1.659
CURSOS, JORNADES, TALLERS	43	37	24	35			139
CONFERÈNCIES I XERRADES	15	20					35
REUNIONS, ACTIVITATS INTERNES		9					9
ACTIVITATS FORA DEL CENTRE		35	306				341
ALTRES	72		129	17			218
Subtotal Activitats organitzades	5.068	4.382	2.718	293	842		13.303

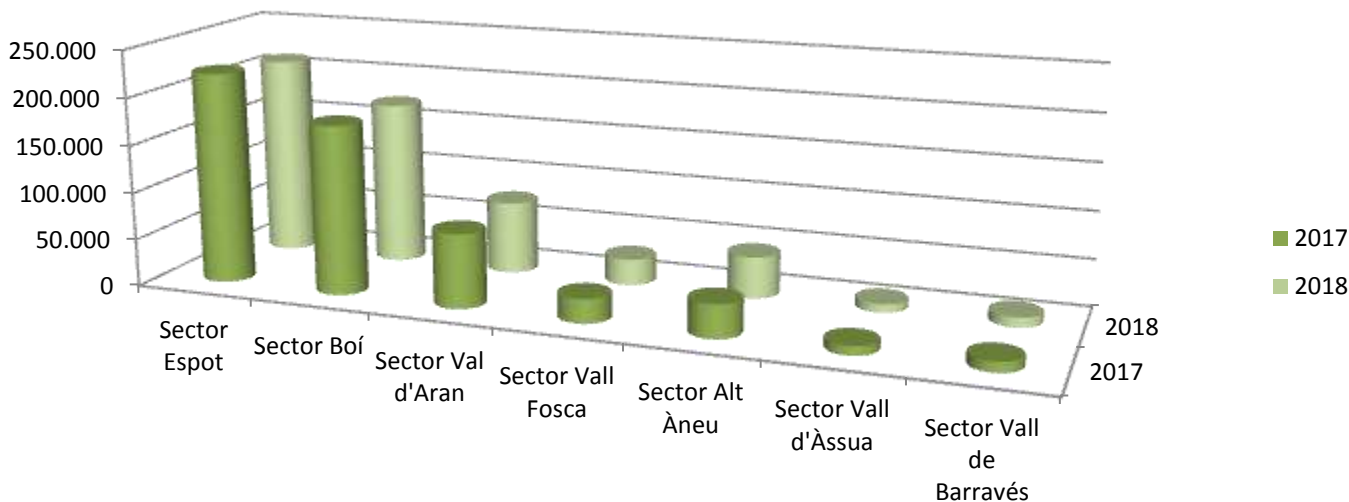
TOTAL PERSONES ATESES A CASES I CENTRES (Informació Casa Parc+Activitats organitzades, excepte activitats fora centre)	19.979	26.312	7.686	1.247	5.270		60.494
TOTAL PERSONES ATESES (Visitants atesos+Activitats organitzades)	71.442	51.050	7.992	1.247	5.270	11.473	148.474

ALTRES ATENCIONS	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento		TOTAL
TELÈFON	1.764	1.513	489	64			3.830
E-MAIL	116	2	70	188			376
CORREU	7	2	0	0			9
ENVIAMENTS D'E-MAIL	0	0	0	156.241			156.241
TOTAL ALTRES ATENCIONS	1.887	1.517	559	156.493			160.456
ALTRES	Sector Aigüestortes	Sector Sant Maurici	Llessui	Senet	Estany Gento		TOTAL
PERMISOS PER A DISCAPACITATS	119	118					237
GOSSOS	2.366	2.249					4.615
TOTAL ALTRES	2.752	2.367	0	0	0		4.852

Nº VISITANTS PER MITJANS D'ACCÉS	Sector Aigüestortes			Sector Sant Maurici			TOTAL
	La Molina	Caldes	Subtotal				
TAXI LOCAL	43.434	828	44.262	77.013			121.275
TAXI NO LOCAL	95	31	126	296			422
VEHICLE AUTORITZAT	2.590	1363	3.953	2.617			6.570
BICICLETA	296	409	705	495			1.200
A PEU	20.750	62.775	83.525	49.083			132.608
COMPTADORS			0	386			386
TOTAL VISITANTS	67.165	65.406	132.571	129.890			262.461

NOMBRE DE VISITANTS SEGONS PROCEDÈNCIA
AL PARC NACIONAL
(2018)

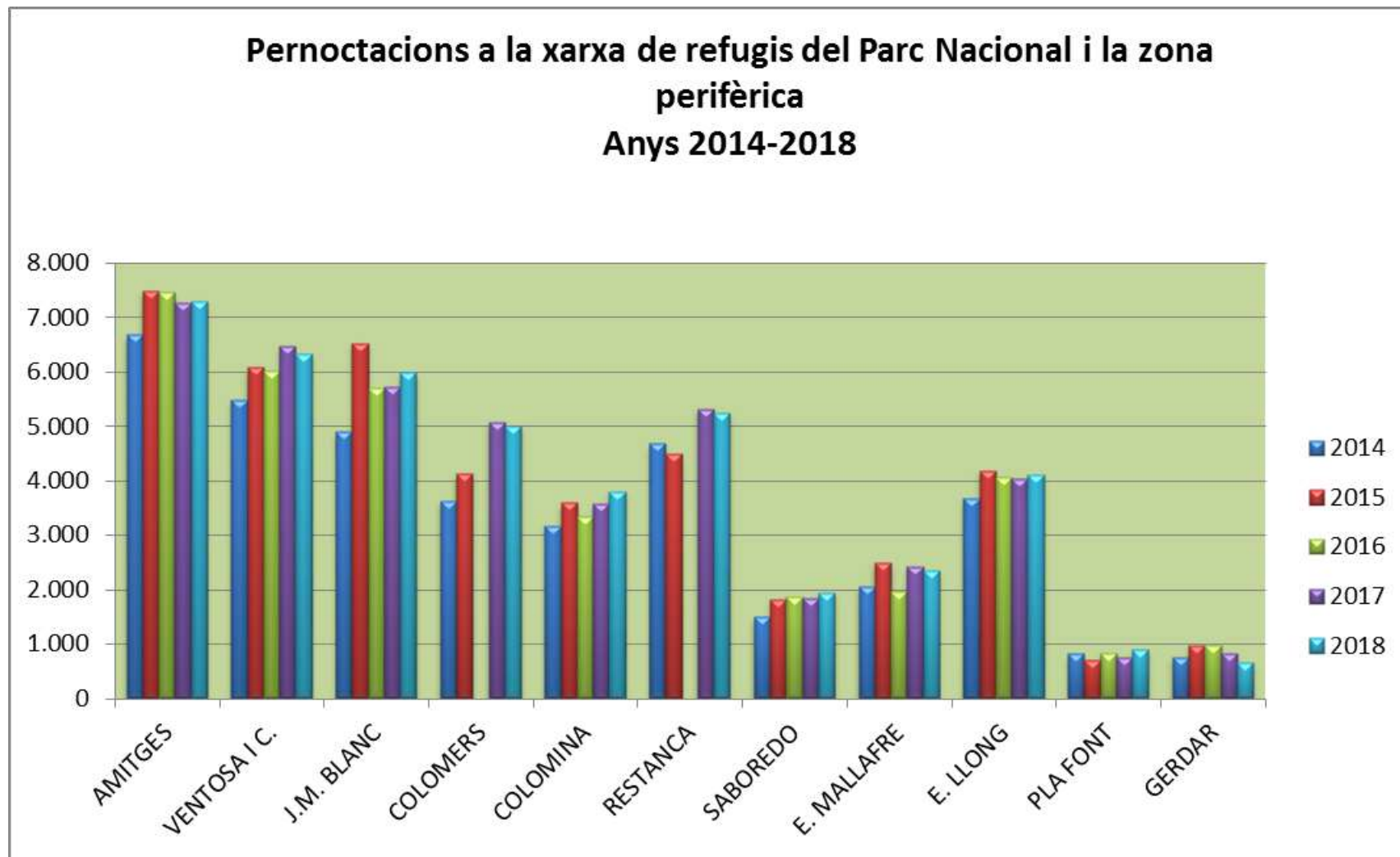
	Sector Espot	Sector Boí	Sector Val d'Aran	Sector Vall Fosca	Sector Alt Àneu	Sector Vall d'Àssua	Sector Vall de Barravés	TOTAL
2017	222.805	178.206	78.149	25.488	35.257	9.335	10.846	560.086
2018	212.154	172.763	76.275	27.701	43.874	8.787	10.460	552.014

Annex 2 – Evolució pernoctacions refugis 2003-2018

Pernотacions a la xarxa de refugis del Parc Nacional i la zona perifèrica
Anys 2003-2018

Refugis	AMITGES	VENTOSA I C.	J.M. BLANC	COLOMERS	COLOMINA	RESTANCA	SABOREDO	E. MALLAFRE	E. LLONG	PLA FONT	GERDAR
2003	7.330	7.324	2.974	2.885	2.953	7.233	1.179	2.131	3.681	742	
2004	7.514	7.498	2.418	2.814	3.164	6.360	1.060	2.507	3.760	478	
2005	7.044	7.215	5.262	2.906	3.097	5.493	1.389	2.489	3.678	551	
2006	7.655	7.652	5.450	2.713	3.362	4.951		2.348	3.286		
2007	7.012	6.512	5.362	2.410	3.169	4.855	1.110	2.292	3.280		
2008	6.833	6.844	5.119	3.370	3.250	4.512	1.713	2.181	3.079	669	
2009	7.286	7.421	5.611	3.633	3.245	4.534	1.712	2.382	3.265	785	
2010	6.906	6.887	5.922	3.984	3.204	4.361	1.320	2.327	3.334	762	
2011	7.244	6.978	5.922	4.192	3.328	4.409		2.440	3.556	609	
2012	6.772	6.510	5.224	3.727	3.041	4.977	1.221	2.068	3.469	514	
2013	6.236	5.905	4.898	3.021	2.681	3.877	1.480	1.953	3.401	787	801
2014	6.675	5.481	4.898	3.629	3.168	4675	1.487	2.050	3.674	812	760
2015	7.488	6.076	6.526	4.119	3.592	4.487	1.820	2.493	4.187	697	969
2016	7.455	5.999	5.686		3.332		1.850	1.955	4.064	832	964
2017	7.255	6.466	5.728	5.079	3.581	5.314	1.825	2.420	4.040	748	823
2018	7.297	6.320	5.977	5.002	3.791	5240	1.939	2.342	4.101	891	655

Annex 3 – Comptadors automàtics

Pallars Sobirà

	Suar	Portarró	Cabanes	Gerber	Peguera (1600)	Negre (2400)	Port de Ratera	Mainera	Cascada Gerber	Quatrepins (vehicle i bici)	Prat de Pierró (vehicle i bici)
Gener	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	398
Febrer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	334
Març	339	-	-	-	-	-	-	-	-	-	258
Abril	378	-	-	-	86	-	-	-	-	-	-
Maig	176	14	24	121	249	-	-	-	121	-	-
Juny	512	666	212	1.493	947	260	560	196	1.493	795	-
Juliol	1.138	2.692	748	5.667	2.377	2.067	3.190	1.331	5.667	694	-
Agost	1.738	2.428	1.490	10.797	3.173	2.179	3.689	1.627	10.797	3.353	-
Setembre	910	1.409	446	2.506	1.480	1.459	2.115	1.053	2.506	703	-
Octubre	683	-	19	1.293	669	67	121	-	1.293	391	3.116
Novembre	777	-	-	174	210	-	-	-	174	-	1.130
Desembre	794	-	-	-	566	-	-	-	-	-	921
TOTAL	7.492	7.209	2.939	22.051	9.757	6.032	9.675	4.207	22.051	5.936	6.157

Alta Ribagorça i Pallars Jussà

	Besiberri	Contraix	Dellui	Port de Caldes	Port de Rius	Llubriqueto	Cavallers (vehicle i bici)	Rus	Colomina	Pigolo
Gener	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Febrer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Març	-	-	-	-	-	18	39	-	-	-
Abril	-	-	-	-	-	71	1.077	-	-	-
Maig	289	13	-	-	-	112	2.208	-	50	219
Juny	658	359	346	406	732	852	4.889	-	1.286	1.066
Juliol	2.267	1.493	1.829	4.966	3.627	2.147	9.786	-	5.728	2.776
Agost	4.107	1.707	1.909	5.904	5.463	2.355	13.732	-	8.881	4.003
Setembre	1.725	1.034	1.331	3.833	2.115	1.150	7.005	-	4.254	1.354
Octubre	373	-	92	-	-	330	3.319	-	139	129
Novembre	-	-	-	-	-	-	1.419	-	-	-
Desembre	-	-	-	-	-	-	2.046	-	-	-
TOTAL	9.424	4.606	5.507	15.109	11.937	7.035	45.520	3.067*	20.338	9.547

*valor provinent d'estimacions

Val d'Aran

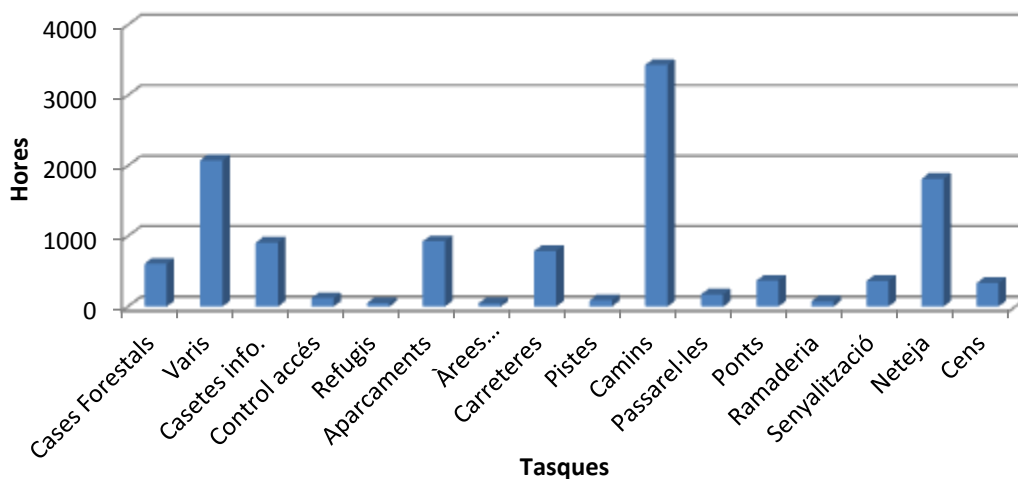
	Conangles	Colomers	Restanca	Saboredo
Gener	-	-	-	-
Febrer	-	-	-	-
Març	-	-	-	-
Abril	12	-	-	-
Maig	52	67	-	-
Juny	578	4.814	1.170	298
Juliol	3.534	14.495	4.083	1.162
Agost	3.325	25.717	7.579	2.732
Setembre	2.569	8.046	2.375	829
Octubre	954	3.676	1.049	321
Novembre	-	-	-	-
Desembre	-	-	-	-
TOTAL	11.024	56.815	16.256	5.342

Annex 4 – Tasques brigada de manteniment

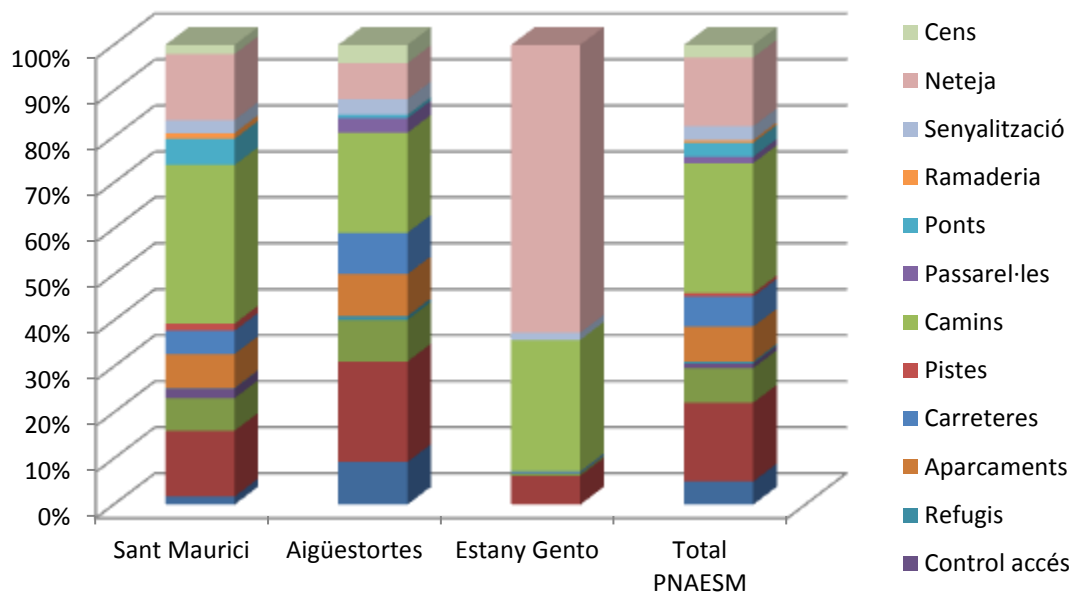

Resum de tasques de la brigada manteniment

	Sant Maurici	Aigüestortes	Estany Gento	Total PNAESM	%
Cases Forestals	100	509		609	3
Varis	819	1202	56	2077	18
Casetes info.	406	499	4	909	8
Control accés	121			121	2
Refugis	6	44		50	0
Aparcaments	424	502,5		926,5	2
Àrees recreatives	22	23,5		45,5	0
Carreteres	288	496,5	4	788,5	10
Pistes	90			90	4
Camins	1978	1197	255	3430	32
Passarel·les		172,5		172,5	0
Ponts	326	42		368	1
Ramaderia	72			72	2
Senyalització	163	186	14	363	6
Neteja	821	433,5	558	1812,5	12
Cens	115	218,5		333,5	4
Prevençió d'incendis	3			3	
Total (h)	5651	5526	891	11559	

Percentatge d'hores per tipus de tasca de la brigada de manteniment per sectors

Annex 5 – Ajuts atorgats

Sol·licitant	Títol	Projecte total	Ajut sol·licitat	Import atorgat
Ajuntaments i entitats locals				
Ajuntament de la Vall de Boí	Condicionament i millora de camins de cavalleria	25.018,26 €	20.676,25 €	17.512,78 €
Ajuntament de Naut Aran	Obres de reparació camí des de Arties a la cabana de Rius.	72.712,21 €	50.000,00 €	50.000,00 €
Ajuntament de Sort	Actuacions dels senders del municipi de Sort en l'àmbit de la Vall d'Assua.	42.460,85 €	31.582,28 €	29.117,84 €
Ajuntament d'Espot	Condicionament de l'aparcament de visitants	63.349,55 €	50.000,00 €	43.840,72 €
Conselh Generau d'Aran	Actuacions d'ordenació dels usos a la zona de Colomers i Restanca	49.177,21 €	49.177,21 €	44.000,31 €
Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça	Senyalització dels camins dels faros de l'Alta Ribagorça, Camins de Foc	45.263,83 €	37.408,13 €	31.684,68 €
Ecomuseu de les Valls d'Àneu	Recuperació, promoció i visualització de l'artesanía pirinenca.	27.467,00 €	27.467,00 €	19.226,90 €
Entitat Municipal Descentralitzada de Durro i Saraís	Ruta senderista de la fauna de Durro	21.751,83 €	17.976,72 €	19.576,65 €
Entitat Municipal Descentralitzada d'Espui	Construcció de 3 còms emplaçats a la Costa d'Espui	5.941,12 €	3.437,01 €	4.158,78 €
Patronat de Turisme de La Vall de Boí	Actuacions de millora del Salencar de Barruera, amb la creació d'un itinerari inclusiu.	44.614,71 €	40.153,24 €	40.153,24 €
Empreses /Empresaris autònoms				
Alba Badia Fité	Estassada, bassa i cleda.	12.584,79 €	13.911,19 €	4.816,00 €
Albert Baqueró Cereza	Restauració Borda i <i>Cabana del Forn</i>	36.586,27 €	36.586,27 €	20.850,61 €
Alfons Raspall Campabadal	Projecte per a la consolidació a la zona perifèrica del Parc Nacional de la Xarxa de Seguiments de petits mamífers SEMICE* i el desenvolupament d'una proposta de divulgació i animació mediambiental vinculada.	14.782,57 €	10.097,50 €	6.543,25 €
Alguaira, SCP	Millora de competitivitat de l'explotació d'Alguaira SCP	9.564,57 €	8.533,39 €	2.100,00 €

Blanca Font Vinyes	Projecte <i>Emparca't</i> descobrint els valors naturals i socials del PNAESM	8.737,50 €	7.863,75 €	5.565,00 €
Granja Grabat, SCP	Restauració <i>Borda Grabat</i> , a la Torre de Cabdella.	49.484,01 €	40.895,88 €	27.156,08 €
Lara Lurbe Sánchez	Millora del <i>Refugi del Gerdar</i> per a potenciar el seu ús dins l'espai natural	48.387,32 €	39.989,51 €	27.529,98 €
Maria Teresa Cereza Sancerni	Restauració de la <i>Borda d'Orteu i Pleta</i> ,	42.747,03 €	35.328,12 €	24.414,68 €
Mountain Quality, SL	Edició pàgina WEB amb motor de reserves, edició de llibre de ruta en 4 idiomes, i edició de mapa topogràfic de l'itinerari camins vius.	32.736,91 €	16.902,30 €	11.831,61 €
Pere Peiró Pifarrè	Restauració <i>Borda de Batlle a Saraís</i>	28.005,23 €	28.005,23 €	16.201,37 €
Ramaderia Forn, SCP	Condicionament pista d'accés a pastures i estassada matolls	50.244,58 €	50.000,00 €	25.806,55 €
Saray Soriano Pérez	Restauració de la borda de la collada	48.060,11 €	41.928,55 €	23.941,95 €
Sergi Turmo Lapedra	Millora de l'edificació ramadera <i>Casa Turmo</i>	35.997,50 €	35.997,50 €	8.960,00 €
Associacions sense ànim de lucre				
Ass. de veïns de la Cornella	Reconstrucció de pleta i cabana de pedra seca	50.543,52 €	50.000,00 €	35.380,46 €
Associació de Marques de Pastor	Condicionament i millora de l'itinerari del Cinquè Llac	20.699,88 €	20.699,88 €	13.083,10 €
Associació Obrador Xisqueta	Elaboració de material pedagògic per complementar les activitats educatives de l'Associació. Elaboració de material de difusió de les activitats <i>Vivències Xisqueta</i> i actualització del material de difusió propi.	5.633,16 €	4.655,00 €	1.361,44 €
Associació Ribatònics	Producció d'un audiovisual música tradicional acordió diatònic	3.025,00 €	2.000,00 €	2.117,50 €

Centre Excursionista de Catalunya	Segona fase del projecte d'actuació i millora dels banys i adequació del Refugi Ventosa i Calvell. Ampliació dels banys comuns, sistema WC sec. Compartimentació de l'interior de la part construïda durant el 2017.	113.752,43 €	50.000,00 €	50.000,00 €
Muntanya de Llessui CB	Construir mànega vaques i refer mànega ovelles	16.675,57 €	16.675,57 €	11.672,90 €